

Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları Uyumlu Sürdürülebilirlik Raporu 2024

İçindekiler

Türkiye İş Bankası Hakkında

Rapor Hakkında

- 04 Önemlilik Değerlendirmesi
- 06 Finansal Açıklamalar ile Bağlantılı Bilgiler
- 06 Geçiş Muafiyetleri
- 06 Raporlayan İşletme Sınırları ve Ölçüm Yaklaşımı
- 07 Değer Zinciri
- 09 Kısaltma Listesi

1. Yönetişim

- 11 1.1 Yönetim Kurulu Gözetimi
- 13 1.2 Yönetim
- 16 1.3 Ücretlendirme
- 17 1.4 Kurum İçi Yetkinlik

2. Strateji

- 20 2.1 İklimle Bağlantılı Riskler ve Fırsatlar
- 23 2.2 İş Modeli ve Değer Zinciri
- 30 2.3 Strateji ve Karar Alma
- 37 2.4 İklim Dirençliliği

3. Risk Yönetimi

- 54 3.1 Risk Yönetimi Süreçleri
- 56 3.2 Risklerin Etkilerinin Değerlendirilmesi
- 62 3.3 Risklerin Önceliklendirilmesi
- 63 3.4 Risklerin İzlenmesi
- 64 3.5 Fırsatların Yönetilmesi Süreçleri

4. Metrik ve Hedefler

- 66 4.1 İklimle İlgili Metrikler
- 68 4.2 Sektörel Metrikler
- 69 4.3 İklimle İlgili Hedefler

Ekler

- 74 Grup Şirketleri
- 76 Yönetim Kurulu Matrisi
- 77 Metriklerle İlişkin Hesaplama Esasları
- 84 Bağımsız Güvence Beyanı
- 88 Şirket Bilgileri

Türkiye İş Bankası Hakkında

Türkiye İş Bankası A.Ş. ("İş Bankası" veya "Banka"), kurulduğu 1924 yılından bu yana güçlü mali performansı, yaygın şube ve Bankamatik ağı, geniş ürün yelpazesi, her türlü piyasa koşulunda koruduğu ve geliştirdiği itibarıyla kuruluş ilkelerinden sapmadan yoluna devam etmektedir. 20.560 kişilik yetkin ve nitelikli insan kaynağına sahip olan İş Bankası, 2024 yıl sonunda 25 milyon müşterisine kurumsal, ticari, KOBİ, bireysel ve özel bankacılık alanlarında hizmet vermektedir. Banka, 2024 yıl sonu itibarıyla ulaştığı 3.860,7 milyar TL konsolide aktif büyüklüğüyle Türkiye'nin en büyük özel bankası konumundadır. İş Bankası; İnternet Şubesi, İşCep, Çağrı Merkezi, 6.496 adet Bankamatik (KKTC ve yurt dışı dâhil) ve 671 bine yakın POS terminali (sanal POS dâhil) içeren yaygın hizmet ağıyla hızlı ve kaliteli hizmet sunmaktadır. Banka'nın fiziki hizmet kanalları; İstanbul'daki Genel Müdürlüğü, Tuzla Teknoloji ve Operasyon Merkezi (TUTOM), Tuzla ATLAS Veri Merkezi ve Ankara Operasyon Merkezi'nin (ATOM) yanı sıra yurt içindeki 49 Bölge Müdürlüğü ve 1.012 şubesinden oluşmaktadır.

Bir grup olarak İş Bankası, ülkemizin sınai ve ekonomik kalkınmasını destekleme misyonuyla, farklı alanlarda faaliyet gösteren birçok bağlı ortaklık ve iştirake sahiptir. 2024 yıl sonu itibarıyla 31'i doğrudan olmak üzere 171 şirkette doğrudan ve dolaylı pay sahibi

olan ve bunların 123 adedinde yönetim kontrolünü haiz olan İş Bankası'nın iştirak portföyünün aynı tarih itibarıyla bilançosundaki değeri 214,5 milyar TL'ye yükselmiştir (Şirketlerin detaylarını içeren listeye "[Ekler](#)" kısmında yer verilmektedir) (Hep birlikte "Grup" olarak anılacaktır).

Söz konusu portföyün büyüklük bazında çok önemli bir kısmı bankacılık, yatırım bankacılığı, sigorta, bireysel emeklilik, finansal kiralama, faktoring, aracı kurum, portföy yönetimi, varlık kiralama gibi finansal sektörde faaliyet gösteren kuruluşlardan oluşmaktadır.

Bununla birlikte Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. ("Şişecam"), Grup'un cam ve kimyasal üretimi alanlarında küresel bir oyuncu olarak faaliyet gösteren en önemli bağlı ortaklıklarından biridir. İş Bankası, yurt içinde yazılım alanında Softtech, bilişim altyapısı alanında İşNet, ödeme sistemleri ve platform bankacılığı alanında Topkapı Danışmanlık, Maksmarket Danışmanlık ve Moka'nın yanı sıra yurt dışında Silikon Vadisi'nde konumlandırılan inovasyon merkezleri ile teknoloji gücünü desteklemekte olup, ilaveten İş Girişim, Maxis Girişim Sermayesi ile Yüzüncü Yıl Teknoloji Girişimleri şirketleri ve daha çok yurt dışında kurulu Türk girişimlere odaklanan Tibaş Ventures ile yeni nesil girişimcilik faaliyetleri de yürütmektedir.

Yurt içi ve yurt dışında, birçok farklı sektör ve alanda faaliyet gösteren iştirak ve bağlı ortaklıklarla yaratılan sinerji; İş Bankası'nın yeni iş fırsatlarına erişim sağlamasına, böylelikle rekabet avantajını ve yatırımcılarına yarattığı değeri artırmasına destek olmaktadır.

Rapor Hakkında

Rapor Hakkında

İş Bankası, Türkiye’de kurulmuş ve Borsa İstanbul’da (“BIST”) işlem gören halka açık bir şirkettir. Bu rapor, İş Bankası ve bağlı ortaklıklarının (hep birlikte “Grup” olarak anılacaktır) 31 Aralık 2024 tarihinde sona eren yıla ilişkin konsolide iklimle bağlantılı finansal açıklamalarını içermektedir. Bu raporda yer alan konsolide iklimle bağlantılı açıklamalar, Banka’nın 31 Aralık 2024 tarihi itibarıyla, Bankaların Muhasebe Uygulamalarına ve Belgelerin Saklanması İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (“BDDK”) tarafından bankaların muhasebe ve finansal raporlama esaslarına ilişkin yayımlanan diğer yönetmelik, tebliğ, açıklama ve genelgeleri ve bunlar ile düzenlenmeyen konularda Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (“KGK”) tarafından yayımlanan Türkiye Finansal Raporlama Standartları (“TFRS”) hükümlerine (hep birlikte “BDDK Muhasebe ve Finansal Raporlama Mevzuatı” olarak anılacaktır) uygun olarak hazırlanan finansal tablolarında konsolide edilen mali ortaklıklarını ve BDDK Muhasebe ve Finansal Raporlama Mevzuatı kapsamında konsolide edilmeyen bağlı ortaklıklarını kapsayacak şekilde hazırlanmıştır.

Bu raporda, 31 Aralık 2024 tarihinde sona eren döneme ilişkin; iklimle bağlantılı yönetim, strateji, risk yönetimi, metrikler ve hedeflere dair açıklamalara yer verilmektedir (“Sürdürülebilirlik Bilgileri”).

Grup’un bu kapsamdaki açıklamaları; KGK tarafından 29 Aralık 2023 tarihli ve 32414(M) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları (“TSRS”) ile uyumlu şekilde hazırlanmıştır.

Sürdürülebilirlik Bilgileri, KGK tarafından yayımlanan Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları 1 “Sürdürülebilirlikle İlgili Finansal Bilgilerin Açıklanmasına İlişkin Genel Hükümler” (“TSRS 1”) ve Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları 2 “İklimle İlgili Açıklamalar” (“TSRS 2”) uygun olarak sunulmuş olup TSRS 2’nin sektör bazlı uygulanmasına ilişkin aşağıdaki rehberler dikkate alınmıştır.

- TSRS 2 - İklimle İlgili Açıklamalar
- TSRS 2’nin Sektör Bazlı Uygulanmasına İlişkin Rehber: Cilt 8 - İnşaat Malzemeleri
- TSRS 2’nin Sektör Bazlı Uygulanmasına İlişkin Rehber: Cilt-16 - Ticari Bankalar
- TSRS 2’nin Sektör Bazlı Uygulanmasına İlişkin Rehber: Cilt 17 - Sigortacılık
- TSRS 2’nin Sektör Bazlı Uygulanmasına İlişkin Rehber: Cilt-18 - Yatırım Bankacılığı ve Brokerlik
- TSRS 2’nin Sektör Bazlı Uygulanmasına İlişkin Rehber: Cilt 47 – Kimyasallar

Sürdürülebilirlik Bilgileri kapsamında, Banka’nın kendi faaliyetlerinin yanı sıra, iştirak portföyü dâhil olmak üzere, Banka’nın önemli ölçüde etkileşim içinde bulunduğu tüm değer zinciri unsurları dikkate alınmıştır.

Önemlilik Değerlendirmesi

Bu raporda yer verilen iklimle bağlantılı açıklamalar, iklimle bağlantılı risk ve fırsatlara ilişkin olarak, Grup’un gelecekteki finansal yeterliliğini etkilemesi makul ölçüde beklenebilecek önemli bilgileri tespit etmek amacıyla TSRS’ler kapsamında tanımlanan finansal önemlilik ilkesine göre belirlenmiştir. Önemli olarak değerlendirilen bilgiler, Grup’un mevcut ve potansiyel yatırımcıları ile genel amaçlı finansal tablo kullanıcılarının karar alma süreçlerini makul ölçüde etkileyebilecek nitelikteki iklimle ilgili risk ve fırsatlara dayanmaktadır.

Finansal önemlilik değerlendirme amacıyla Grup bünyesinde yer alan ana iş kollarını temsil edecek şekilde bankacılık, imalat, sigortacılık, reasürans, finansal kiralama, faktoring, hizmet, diğer finansal şirketler ve diğer şirketler kapsamında iklim değişikliğiyle bağlantılı mevcut ve potansiyel risk ve fırsatlar analiz edilmiştir.

Rapor Hakkında

Değer zinciri içerisinde yer alan tüm risk ve fırsatlar ayrı ayrı değerlendirilmiş ve bunun sonucunda, TSRS'lere göre hazırlanan bu raporda, nicel unsurlar dikkate alınmak suretiyle finansal etkisi önemli iklimle bağlantılı risk ve fırsatlar ile birlikte aynı zamanda genel amaçlı finansal raporun asli kullanıcıları nezdinde bu rapora dayanarak verecekleri kararları makul ölçüde etkilemesi beklenene nitel unsurlar dikkate alınarak belirlenen önemli nitelikteki iklimle ilgili bilgilere yer verilmiştir.

Söz konusu iklimle ilgili risk ve fırsatların etkilerinin niteliğini, olasılığını ve büyüklüğünü değerlendirirken nitel faktörlerin yanında konsolide finansal tablolarını değerlendirmek suretiyle nicel eşik değeri de kullanmıştır. Finansal önemlilik eşiği belirlenirken, bankacılık sektöründe yaygın olarak kullanılan performans ve sermaye göstergeleri esas alınmıştır. Buna göre; konsolide finansal tablo vergi öncesi kârının son üç yıllık ortalamasının %5'i ve öz kaynağının %1'ine bakılarak düşük olanı eşik değer olarak dikkate alınmıştır. Eşik değere ilişkin bu değerlendirme, kurumun kendi uzman görüşüne dayalı olarak yapılmış olup, gelecekteki gelişmelere bağlı olarak güncellenebilir niteliktedir.

İş Bankası Grup Yapısı ve Raporlama Kapsamı

Türkiye İş Bankası Hakkında (s. 2)

Değer Zinciri (s. 3)

Önemlilik Analizi

İklimle Bağlantılı Riskler (s. 24)

Risk Türü	Değer Zinciri Bileşeni	Senaryo	Vade/Tahmini Finansal Etki
Geçiş-Karbon Vergisi/ETS	Kredi Portföyü	NGFS Net-Zero ve IEA Net-Zero 2050	Orta-Uzun
Su Stresi/Kuraklık	Kredi Portföyü	RCP8.5	Uzun
Sıcak Hava Dalgası	Doğrudan Operasyonlar	RCP8.5	Uzun
Aşırı Yağış	Doğrudan Operasyonlar	RCP8.5	Uzun
Geçiş-Karbon Vergisi/ETS	Finansal Olmayan Bağlı Ortaklık		(s. 28)

İklimle Bağlantılı Fırsatlar (s. 29)

Fırsat Türü	Değer Zinciri Bileşeni	Vade
İklimle Bağlantılı Ürün ve Hizmetler	Kredi Portföyü	Kısa - Orta - Uzun

Kısa Vade	0 - 1 Yıl	Orta Vade	1 - 5 Yıl	Uzun Vade	> 5 Yıl
Derecelendirme Skalası	Düşük	Orta-Düşük	Orta	Orta-Yüksek	Yüksek
Finansal Etki Skalası (TL)	<400 milyon	<800 milyon	<1,6 milyar	<3,2 milyar	>3,2 milyar

Rapor Hakkında

Finansal Açıklamalar ile Bağlantılı Bilgiler

Bu rapor, 31 Aralık 2024 tarihinde sona eren yıla ait 12 aylık hesap dönemi esas alınarak hazırlanmıştır. TSRS Uyumlu Sürdürülebilirlik Raporu, BDDK mevzuatına göre hazırlanmış 31 Aralık 2024 konsolide finansal raporun ayrılmaz bir parçasıdır ve bununla birlikte okunmalıdır. Türk Ticaret Kanunu'nun 70. maddesi gereğince yıl sonu finansal tabloların Türk lirası ("TL") olarak hazırlanması ve TSRS 1'in 24. maddesi uyarınca sürdürülebilirlik raporunda finansal tabloların sunum para biriminin kullanılması zorunluluğu nedeniyle, sürdürülebilirlikle ilgili finansal bilgiler TMS 21 hükümleri çerçevesinde TL cinsinden sunulmuştur.

Geçiş Muafiyetleri

TSRS, ilk kez uygulandığı raporlama dönemine özel bazı geçiş kolaylıkları sunmaktadır. TSRS 1'de belirtilen E3, E4, E5 ve E6 maddeleri ile TSRS 2'de belirtilen C3 ve C4.b maddeleri kapsamında geçiş muafiyetlerinden yararlanılmaktadır.

TSRS 1 E3: Raporda sadece ilgili raporlama dönemine ait bilgilere yer verilmiş; iklimle ilgili risk ve fırsatlara ilişkin karşılaştırmalı bilgi açıklanmamıştır.

TSRS 1 E4: TSRS Uyumlu Sürdürülebilirlik Raporu, 1 Ocak 2024 – 31 Aralık 2024 dönemine ait finansal tablolar paylaşıldıktan sonra yayımlanmaktadır.

TSRS 1 E5, TSRS 1 E6 ve TSRS 2 C3: Yalnızca iklimle ilgili risk ve fırsatlara ilişkin bilgi açıklanmıştır.

TSRS 2 C4.b: Raporlama dönemi için finanse edilen emisyonlara ilişkin bilgileri de içeren Kapsam 3 emisyonları bu raporlamada açıklanmamaktadır.

Raporlayan İşletme Sınırları ve Ölçüm Yaklaşımı

İş Bankası, sera gazı emisyonlarının raporlanması için organizasyonel sınırlarını belirlerken finansal kontrol yaklaşımını kullanmıştır. Operasyonel kontrol, finansal kontrol ve özsermaye payı yaklaşımları olmak üzere kapsam ve sınırların belirlenmesinde üç yaklaşımın kullanılabilmesine olanak veren Sera Gazı Protokolü: Kurumsal Muhasebe ve Raporlama Standardı (2004) doğrultusunda; finansal kontrol yaklaşımını seçen Banka, kendi finansal kontrolü altındaki tüm operasyonlardan açığa çıkan emisyonları Grup sera gazı envanterine dâhil etmektedir.

İş Modeli ve Değer Zinciri

İş Bankası, sürdürülebilirlik ve iklimle bağlantılı finansal açıklamalarını oluştururken yalnızca kendi faaliyetlerini değil, bağlı ortaklık ve iştiraklerini de kapsayacak şekilde değer zincirini dikkate almıştır. Banka ve bağlı ortaklıklarının doğrudan operasyonlarının yanı sıra, yukarı yönlü ve aşağı yönlü değer zinciri raporlama sürecine entegre edilmiştir.

Rapor Hakkında

Değer Zinciri

Rapor Hakkında

İş Bankası Değer Zinciri

Değer Zinciri Unsuru	Alt Unsur		Açıklama
Yukarı Yönlü (Tedarikçiler)	Mal ve Hizmet Tedarikçileri		Teknolojik ekipmanlar, reklam, güvenlik hizmetleri, enerji, temizlik, danışmanlık, kırtasiye ve lojistik gibi harici ürün ve hizmet sağlayıcıları
	BT, Siber Güvenlik ve Operasyonel Destek Sağlayıcıları		Bilgi teknolojileri, veri güvenliği, telekomünikasyon ve çağrı merkezi altyapısı
Doğrudan Operasyonlar	Ana Faaliyet Kolları	Bankacılık Hizmetleri	Kurumsal ve ticari bankacılık, KOBİ, işletme ve tarım bankacılığı, bireysel bankacılık, özel bankacılık, sermaye piyasası işlemleri, diğer bankacılık hizmetleri
		Finansal İştirakler	Sigorta, bireysel emeklilik, portföy yönetimi, girişim sermayesi, kalkınma ve yatırım bankacılığı, GYO, finansal kiralama ve faktoring, aracı kurum, ödeme hizmetleri
	Diğer Faaliyet Kolları	Finansal Olmayan İştirakler	Cam (değer zinciri doğal kaynakların işlenip ürüne dönüştürülmesinden geri dönüşüme kadar uzanan entegre bir süreci kapsamaktadır. Ayrıntılı bilgi için Şişecam'ın TSRS Uyumlu 2024 Sürdürülebilirlik Raporu sayfa 21'e bakınız.), yenilenebilir enerji, e-ticaret, teknoloji, kültür sanat yayıncılık
Aşağı Yönlü (Müşteriler ve İş Ortakları)	Bireysel Bankacılık		Bireysel bankacılık faaliyetleri bireylere yönelik mevduat, ihtiyaç kredisi, kredili mevduat hesabı, kredi kartı, fatura tahsilatı, havale, döviz alım-satımı, kiralık kasa, sigorta, vergi tahsilatı, yatırım hesabı ve diğer bankacılık hizmetlerini kapsamaktadır. Yüksek gelir grubu içerisinde yer alan bireylere sağlanan her türlü finansman ve nakit yönetimi hizmeti özel bankacılık faaliyetleri olarak takip edilmektedir.
	Kurumsal ve Ticari Bankacılık		Kurumsal ve ticari bankacılık faaliyetleri kapsamında büyük ölçekli kurumsal şirketlere, KOBİ'lere ve diğer ticari firmalara çeşitli finansal araçlar yoluyla bankacılık hizmetleri sunulmaktadır. Proje finansmanı, işletme ve yatırım kredileri, mevduat ve nakit yönetimi, kredi kartı, çek-senet, dış ticaret işlemleri ve finansmanı, teminat mektubu, akreditif, forfaiting, döviz alım-satımı, fatura tahsilatı, maaş ödemesi, yatırım hesabı, vergi tahsilatı ve diğer bankacılık ürünleri ile söz konusu müşteri grubuna hizmet verilmektedir.
	Hazine İşlemleri ve Yatırım Faaliyetleri		Menkul kıymet alım-satımı, para piyasası işlemleri, spot ve vadeli TL ve döviz alım-satımı, forward, swap, futures ve opsiyon gibi türev işlemler, sendikasyon, seküritizasyon vb. araçlarla orta-uzun vadeli kaynak temini gerçekleştirilmektedir.

Rapor Hakkında

Kısaltma Listesi

Kurum ve Kuruluşlar	
AB	Avrupa Birliği
BDDK	Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu
BIST	Borsa İstanbul
CDP	Karbon Saydamlık Projesi
DEG	Alman Yatırım ve Kalkınma Bankası
EBA	Avrupa Bankacılık Otoritesi
EBRD	Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası
ICMA	Uluslararası Sermaye Piyasaları Birliği
IEA	Uluslararası Enerji Ajansı
IFRS	Uluslararası Finansal Raporlama Standartları
IPCC	Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli
KGK	Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu
LMA	Kredi Piyasası Birliği
NGFS	Network for Greening the Financial System
NZBA	Net-Sıfır Bankacılık Birliği
SBTi	Bilim Temelli Hedefler Girişimi
TBMM	Türkiye Büyük Millet Meclisi
TPI	Transition Pathway Initiative
TPT	Transition Plan Taskforce
UNEP FI	Birleşmiş Milletler Çevre Programı Finans Girişimi
WRI	Dünya Kaynakları Enstitüsü

Teknik Kısaltmalar	
AEEE	Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya
AMA	İleri Ölçüm Yaklaşımı
BKZ	Beklenen Kredi Zararları
BREEAM	Building Research Establishment Environmental Assessment Method
CO₂	Karbondioksit
ÇESMOD	Çevresel ve Sosyal Risk Değerlendirme Modeli
ÇSAP	Çevresel ve Sosyal Aksiyon Planı
ÇSDD	Çevresel ve Sosyal Durum Değerlendirmesi
ELD	Dış Kayıp Verileri
ENCORE	Exploring Natural Capital Opportunities, Risks and Exposure
GES	Güneş Enerji Santrali
GO	Guarantee of Origin
HES	Hidroelektrik Enerji Santrali
ILD	İç Kayıp Verileri
I-REC	International Renewable Energy Certificate
ISIC	Uluslararası Standart Endüstriyel Sınıflandırması
İSEDES	İçsel Sermaye Yeterliliği Değerlendirme Süreci
LEED	Leadership in Energy and Environmental Design
NACE	Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması
NDC	Ulusal Katkı Beyanı
PCAF	Karbon Muhasebesi Finansmanları Ortaklığı
RCP	Temsil Edici Konsantrasyon Yolları

Teknik Kısaltmalar	
RMD	Riske Maruz Değer
ScA	Senaryo Analizi
SKDM	Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması
SÜRAS	Sürdürülebilirlik Analiz Sistemi
SYS	Sürdürülebilirlik Yönetim Sistemi
TFRS	Türkiye Finansal Raporlama Standartları
TMS	Türkiye Muhasebe Standartları
TNFD	Doğaya Dayalı Finansal Beyanlar Gücü
TSRS	Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları
UoM	Ölçüm Birimi/Kategori
YVO	Yeşil Varlık Oranı
Diğer	
Atlas	İş Bankası Tuzla Veri Merkezi
ATOM	Ankara Operasyon Merkezi
BT	Bilgi Teknolojileri
ÇSY	Çevresel, Sosyal ve Yönetişim
EFSE	The European Fund for Southeast Europe
ETS	Emisyon Ticaret Sistemi
GGF	Green for Growth Fund
GYO	Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı
KOBİ	Küçük ve Orta Ölçekteki İşletmeler
KPI	Anahtar Performans Göstergesi
TARSİM	Tarım Sigortaları
TUTOM	Tuzla Teknoloji ve Operasyon Merkezi

1. Yönetişim

1. Yönetişim

1.1 Yönetim Kurulu Gözetimi

İş Bankası'nda sürdürülebilirlik (iklimle bağlantılı konuları da içerecek şekilde) yönetişimi, sürdürülebilirlik ilke ve hedeflerinin etkin şekilde benimsenmesini ve uygulanmasını sağlayacak güçlü bir organizasyonel yapı ve işleyişle yürütülmektedir. Bu yapı, stratejik düzeyde Yönetim Kurulu'ndan başlayarak yönetim komiteleri ve icra fonksiyonları aracılığıyla kurum geneline yayılan çok katmanlı bir yönetim yaklaşımı ve sorumluluk paylaşımına dayanmakta; sürdürülebilirlik gündeminin bütünsel, tutarlı ve sürekli gelişen bir anlayışla ele alınmasına imkân tanımaktadır.

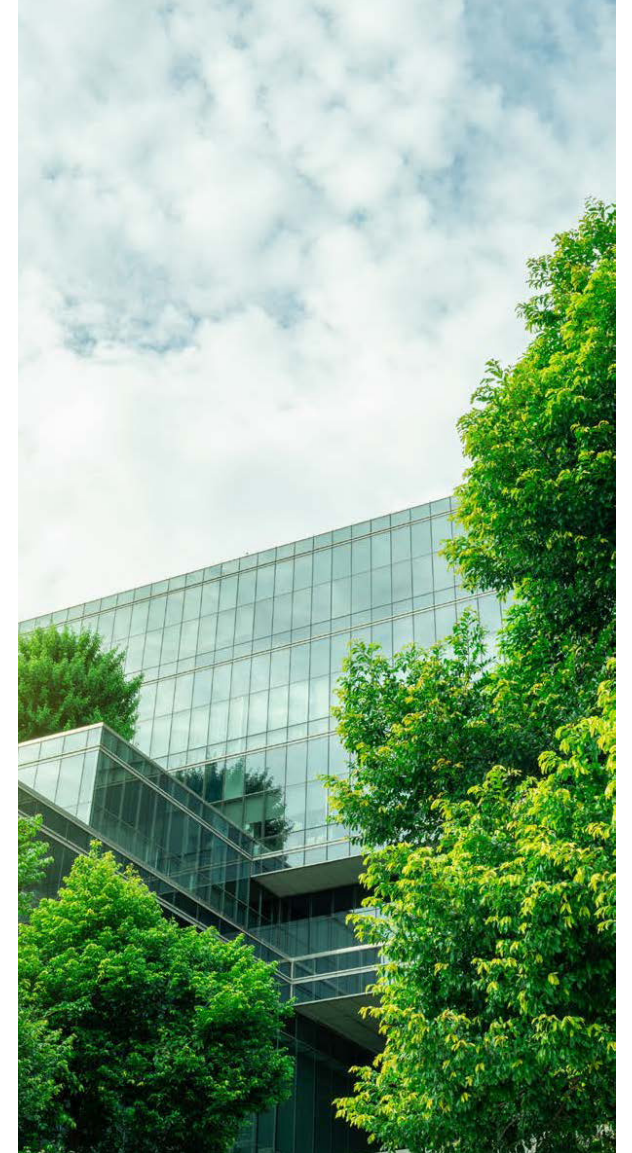
1.1.1. Sürdürülebilirlik Komitesi

İş Bankası'nda Yönetim Kurulu sürdürülebilirlik yönetimine kılavuzluk eden en üst düzey yönetim yapılanmasıdır. Başkanlığını İş Bankası Yönetim Kurulu Başkanı'nın yürüttüğü; iki Yönetim Kurulu Üyesi ve ilgili Bölümlerden sorumlu İcra Kurulu üyelerinden oluşan Sürdürülebilirlik Komitesi, Banka'nın sürdürülebilirlik faaliyetlerinden sorumlu yönetim organıdır. Komitede sürdürülebilirlik, iç sistemler ve iştirakler gibi konuların kapsandığı bir değer zinciri bakışıyla ilgili tüm iş birimleri temsil edilmektedir.

Sürdürülebilirlik Komitesi'nin görev ve sorumlulukları arasında aşağıdaki temel konu başlıkları yer almaktadır:

- > Banka'nın sürdürülebilirlik stratejisi ve politikalarını hazırlayarak Yönetim Kurulu onayına sunmak
- > Sürdürülebilirlik hedefleri ile aksiyon planlarını belirleyerek bunların uygulanması için Banka içinde koordinasyon sağlamak
- > Sürdürülebilirlik bağlantılı konuların stratejik iş planlarına entegre edilmesini gözetmek
- > Metrik ve hedeflerin gelişimini takip etmek

Sürdürülebilirlik Komitesi'nin 2024 yılında aldığı en önemli karar, Banka'nın karbonsuzlaşma stratejisi kapsamında, karbon yoğun beş sektöre yönelik emisyon azaltım hedeflerinin onaylanması olmuştur. Bu kapsamda, 2023 yılında çimento, demir-çelik ve enerji üretimi sektörlerinde emisyon azaltım hedeflerini açıklayan İş Bankası, 2024 yılında alüminyum, gayrimenkul, kara yolu yük taşımacılığı, petrol ve gaz ile tarım sektörlerini de kapsama dâhil ederek emisyon azaltım hedeflerini genişletmiştir. Bu adımla İş Bankası, Net-Sıfır Bankacılık Birliği tarafından karbon yoğun olarak tanımlanan tüm sektörler için emisyon azaltım hedeflerini belirleyen ilk Türk bankası olmuştur. Böylece, Banka'nın kredi portföyünden kaynaklanan emisyonların yaklaşık %65'i, bu hedefler kapsamına alınmıştır. Bu gelişme, Banka'nın sürdürülebilirlik yönetişiminin yalnızca risk farkındalığıyla sınırlı kalmayıp, karar alma süreçlerine ölçülebilir hedeflerle yön verme kapasitesini de yansıtmaktadır.

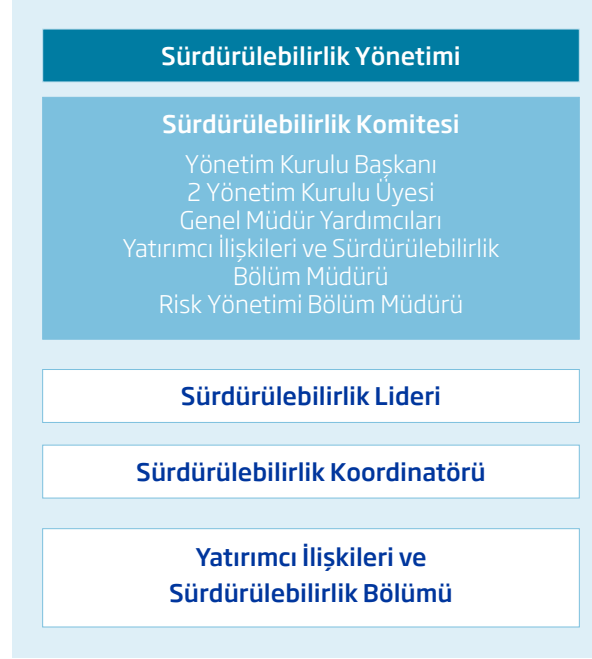
1. Yönetişim

1.1.2. Organizasyonel Yapılanma

Yatırımcı İlişkileri ve Sürdürülebilirlik fonksiyonundan sorumlu Genel Müdür Yardımcısı, Banka'nın Sürdürülebilirlik Lideri rolünü üstlenmektedir. Sürdürülebilirlik Lideri, sürdürülebilirlik iletişimde Banka'yı temsil etmekten ve sürdürülebilirlik girişimlerine yön vermekten sorumludur.

Yatırımcı İlişkileri ve Sürdürülebilirlik Bölümü, sürdürülebilirlik alanındaki gelişmelerin ve küresel eğilimlerin analizinden, Banka'nın çevresel, sosyal ve yönetim (ÇSY) stratejisini ve hedeflerini şekillendirilerek bunlara uygun iş planlarının oluşturulmasından ve bu kapsamdaki çalışmaların Banka genelindeki koordinasyonun sağlanmasından sorumludur.

Sürdürülebilirlik Koordinatörü rolünü üstlenen Yatırımcı İlişkileri ve Sürdürülebilirlik Bölüm Müdürü, sürdürülebilirlik ve iklimle ilgili konuların Banka'nın üst yönetiminin gündeminde yer bulmasını ve stratejik karar alma süreçlerinde dikkate alınmasını sağlamaktadır.

1.1.3. Risk Komitesi

İklimle ilgili risklerin etkin yönetimi, Yönetim Kurulu'na bağlı olarak faaliyet gösteren Risk Komitesi tarafından yürütülmektedir. Risk yönetimi ilkelerinin Banka içinde paylaşılarak karar alma ve uygulama süreçlerine yansıtılması amacıyla oluşturulan Risk Komitesi, risk yönetimi strateji ve politikalarının hazırlanması, Yönetim Kurulu'nun onayına sunulması, uygulamaların izlenmesi, tüm risklerin anlaşılması ve Banka'nın risk yönetim sistemine entegre edilmesinin gözetimi faaliyetlerini yürütmektedir.

Operasyonel Risk Komitesi, operasyonel risk yönetimi çerçevesinin geliştirilmesi ve operasyonel risklere ilişkin yönetim modelinin güçlendirilmesi amacıyla faaliyette bulunmaktadır.

1. Yönetişim

1.2 Yönetim

1.2.1. Sürdürülebilirlik Yönetim Sistemi (SYS)

Sürdürülebilirlik Yönetim Sistemi, İş Bankası'nın çevresel, sosyal ve yönetim alanlarındaki faaliyetlerini sürdürülebilirliğe ilişkin bakış açısı bağlamında yapılandırdığı, 2015 yılında oluşturulmuş ve ihtiyaçlar doğrultusunda sürekli güncellenen bir sistemdir. [Sürdürülebilirlik Politikası](#) ve Yönetim Kurulu onaylı tamamlayıcı nitelikteki diğer politikalar, Sürdürülebilirlik Yönetim Sistemi'nin işleyişine temel oluşturmaktadır.

Sistem kapsamında benimsenen politikalar, Banka'nın kurumsal internet sitesi aracılığıyla paylaşılmaktadır. İş Bankası'nın sürdürülebilirlik yaklaşımı, iklim değişikliğiyle mücadele ve çevresel sorumluluk anlayışı çerçevesinde oluşturulan çeşitli politika ve uygulamalarla desteklenmektedir.

Bu kapsamda Banka'nın sürdürülebilirlik yaklaşımını destekleyen başlıca politikalar şunlardır:

- > Sürdürülebilirlik Politikası
- > Çevresel ve Sosyal Etkiler Politikası
- > İnsan Hakları ve İnsan Kaynakları Politikası
- > Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Politikası
- > Hediye ve Ağırlama Politikası
- > Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Politikası

Sürdürülebilirlik Yönetim Sistemi, tanımlı süreçler ve atanmış sorumluluklar üzerinden işlemektedir. Sistem kapsamındaki faaliyetlerin amaca uygun, verimli ve etkin bir şekilde yürütülmesine yönelik olarak, sistem düzenli olarak iç kontrol ve iç denetime tabi tutulmakta ve denetim sonuçları üst yönetim tarafından gözden geçirilmektedir. Ulaşılan tespit ve öneriler ilgili ve sorumlu taraflarla paylaşılakta; iyileştirme/düzenleme ihtiyaçlarının bu kapsamda ele alınması sağlanmaktadır.

1.2.2. SYS Kapsamında Denetim ve Kontrol

Sürdürülebilirlik Politikası uyarınca ve Sürdürülebilirlik Yönetim Sistemi kapsamında yürütülen faaliyetlere ilişkin denetim çalışmaları, iç denetim kapsamında gerçekleştirilmektedir. Teftiş Kurulu Başkanlığınca yürütülen teftiş çalışmaları sonucunda düzenlenen raporlar, Denetim Komitesi ile Banka üst yönetimine iletilmekte, bulgulara yönelik yapılan planlar ve alınan önlemler Teftiş Kurulu Başkanlığı tarafından izlenmektedir. Yönetim Kurulu, Denetim Komitesi aracılığıyla sunulan aylık ve yıllık faaliyet raporları üzerinden Teftiş Kurulu'nun çalışmalarını yakından izlemekte ve yönlendirmektedir.

Sürdürülebilirlik Yönetim Sistemi kapsamında yürütülen çalışmalarda kontrol noktalarının etkinliği İç Kontrol Bölümü tarafından denetlenmektedir. Çevresel etkilerin değerlendirilmesi ve yönetimi bakımından, uluslararası ISO 14001 Çevre Yönetimi Sistemi Standardı'na uyum gösterilmekte olup, Çevre Yönetim Sistemi¹ kapsamında tanımlanan "iç tetkik" faaliyetleri de İç Kontrol Bölümü tarafından gerçekleştirilmektedir.

¹ İş Bankası, çevresel etkilerini azaltmak ve uluslararası standartlarda bir çevre yönetim sistemi oluşturmak amacıyla 2018 yılından bu yana ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi'ni devreye almıştır. 2024 yılı itibarıyla, İş Bankası'nın tüm lokasyonları Çevre Yönetim Sistemi Sertifikası'na sahiptir.

1. Yönetişim

1.2.3. İklim Değişikliği Risklerinin Yönetimi

İklim değişikliği risklerinin yönetimi, Banka'nın genel risk yönetimi faaliyetlerinin ayrılmaz bir parçasıdır. İklim değişikliği riski, **İklim Değişikliği Riski Politikası**'nda tanımlanan sorumluluklar ve esaslar çerçevesinde periyodik olarak değerlendirilmektedir. Bu amaçla, Banka'nın müşteri portföyü, sektörler göre ayrılarak her sektörün ve gerektiği takdirde alt sektörlerin iklim değişikliğinden etkilenme durumları ayrı ayrı değerlendirilmektedir.

Banka'da merkezi risk yönetimi faaliyetlerinin ana icracısı konumunda olan Risk Yönetimi Bölümü, uluslararası en iyi uygulamalara paralel olarak Basel düzenlemeleri çerçevesinde içsel ve yasal sermaye yeterliliğine yönelik çalışmaları yürütmekte, risk ölçüm metodolojilerinin geliştirilmesine, doğrulanmasına ve sermaye yeterliliği yönetimi sürecinin optimizasyonuna yönelik çalışmaktadır. Banka'nın maruz kaldığı risk düzeyi yazılı risk politikaları ve uygulama usulleri doğrultusunda sistematik olarak izlenmektedir. Banka, bu kapsamda Sermaye Yeterliliği, Kredi Riski, Aktif Pasif Yönetimi Riski, Operasyonel Risk, Model Riski, İklim Değişikliği Riski, Stres Testleri, İtibar Riski, Konsolide Risk ve Bilgi Sistemleri Yönetimi Politikaları gibi Yönetim Kurulu tarafından onaylanan dâhili düzenlemelere uygun olarak risk yönetimi faaliyetini yürütmektedir.

Faaliyetler sırasında karşılaşılabilecek riskler **Risk Kataloğu** aracılığıyla tanımlanarak sınıflandırılmaktadır. Risk Kataloğu, karşılaşılabilecek tüm risklerin tanımlanması ve sınıflandırılmasında kullanılan temel belge niteliğindedir. Risk Kataloğu'nda riskler, finansal riskler ve finansal olmayan riskler olmak üzere iki ana grupta detaylandırılmaktadır. Risk Kataloğu bağlamındaki risklere ilişkin değerlendirme ve analizler, sırasıyla Risk Komitesi'ne ve Denetim Komitesi aracılığıyla Yönetim Kurulu'na aylık olarak raporlanmaktadır.

Banka'nın maruz kalabileceği iklim değişikliği risklerinin; ölçülmesine, raporlanmasına, yönetim esaslarının ve politikalarının oluşturulmasına, Banka stratejisine ve kredilendirme süreçlerine entegre edilmesine yönelik çeşitli çalışmalar yürütülmüştür. Bu doğrultuda Risk Kataloğu'nda stratejik bir risk olarak konumlandırılan iklim değişikliği riski, uluslararası en iyi uygulamalar dikkate alınarak geçiş risklerini ve fiziksel riskleri içerecek şekilde tanımlanmakta ve örneklendirilmektedir.

İklim değişikliğiyle bağlantılı risk ve fırsatlar stratejik karar alma süreçlerine entegre edilmekte; kısa vadeli finansal getiriler ile karbon yoğun sektörlerden sağlanan gelirler ve bu sektörlerin uzun vadeli çevresel riskleri arasındaki ödünleşimler de değerlendirilmektedir. Örneğin; Banka, düşük karbon ekonomisine geçişi destekleyen politika ve

düzenlemelere uyum sağlamak amacıyla çevresel sürdürülebilirlik hedeflerine katkıda bulunmayı amaçlamakta; ancak bu süreçte, yüksek karbon yoğun sektörlerdeki müşterilerine yönelik kredi risklerinin artması söz konusu olabilecektir. Karbon vergisinin yürürlüğe girmesiyle birlikte bu müşterilerin mali yapılarında zayıflama yaşanması, Banka'nın kredi portföyü kalitesinde bozulmaya ve beklenen kredi zararı karşılıklarında artışa neden olabilecek bir risktir. Bu bağlamda, çevresel sorumluluk ile finansal sağlamlık/getiri arasında bir ödünleşim söz konusu olabilecektir. Banka, uzun vadeli sürdürülebilirlik hedeflerine katkı sağlarken, yakın gelecekte artabilecek kredi riski ve sermaye maliyeti ile karşılaşılabilecektir.

İklim değişikliği risklerine ilişkin öne çıkan konularda Risk Yönetimi Bölümü tarafından hazırlanan risk raporlarıyla asgari üç aylık periyotlarda Risk Komitesi ve Yönetim Kurulu'na bilgilendirme yapılmaktadır. Buna ek olarak yıllık bazda düzenlenen Risk Değerlendirme raporu ve **İçsel Sermaye Yeterliliği Değerlendirme Süreci (İSEDES)** raporlarında iklim değişikliği risklerine ilişkin değerlendirmeler ve öne çıkan konular ilgili organlara raporlanmaktadır.

İklim değişikliği riskleriyle ilgili temel esaslar ve metodolojilerle rol ve sorumluluklar, İklim Değişikliği Riski Politikası'nda yer almaktadır.

1. Yönetişim

İklim Değişikliği Riski Politikası

İklim Değişikliği Riski Politikası İş Bankası'nın faaliyetleri neticesinde maruz kalabileceği iklim değişikliği risklerinin belirlenmesi, tanımlanması, değerlendirilmesi ve/veya ölçülmesi, izlenmesi, kontrol edilmesi, raporlanması ve yönetilmesine ilişkin temel ilke, esas ve usulleri belirlemektedir.

İklim değişikliği risklerinin yönetimi, genel risk yönetimi faaliyetlerinin ayrılmaz bir parçası olarak benimsenmektedir. Banka'daki tüm faaliyetlerin, iklim değişikliği risklerinin varlığına ve bu risklerin yönetilmesine duyarlı, oluşabilecek kayıpları en aza indirecek şekilde yürütülmesi benimsenmektedir. İklim değişikliği risklerinin Yönetim Kurulu tarafından belirlenen risk iştahı, iklim stratejisi ve hedefleri ile uyumlu olarak yönetilmesi esastır. Ayrıca, Banka'nın iç stratejilerinin ve risk iştahı beyanlarının kamuya duyurulan iklimle ilgili stratejiler ve taahhütlerle tutarlı olması sağlanmaktadır.

İş Bankası'nda iklim değişikliği riskinin yönetiminde sorumluluklar, **üçlü savunma hattı** çerçevesinde tanımlanmıştır. Temel olarak birinci savunma hattının görevi; sorumlu oldukları faaliyet kolları itibarıyla maruz kalınabilecek iklim değişikliği risklerinin tespiti, değerlendirilmesi, kontrolü ve kredilendirme süreci boyunca kredi kararlarının iklim değişikliği risklerini göz önüne alarak verilmesini sağlamaktır. İkinci savunma hattı iklim değişikliği riskine ilişkin çalışma esasları, kural, politika ve gereksinimleri belirlemektedir. Üçüncü savunma hattı ise mevcut rol ve sorumlulukları dahilinde burada tarif edilen yapının düzgün şekilde işlediğine yönelik Yönetim Kurulu'na güvence sunmaktadır.

Konsolide Risk Politikaları

Banka'nın iştiraklerine ilişkin risk yönetimi ilkeleri, **İş Bankası Konsolide Risk Politikaları** uyarınca gözetilmektedir. İştirakler, Konsolide Risk Politikaları doğrultusunda ve faaliyetlerine özgü yapılanmayı dikkate alarak kendi risk yönetimi politikalarını uygulamaktadır. İştiraklerin yönetim kurulları tarafından onaylanan risk politikaları, risk yönetimi sistemi ve sürecinin çerçevesini oluşturmaktadır. İştiraklerin risklilik düzeyi Risk Yönetimi Bölümü tarafından yakından izlenmekte ve periyodik olarak Risk Komitesi'ne ve Yönetim Kurulu'na raporlanmaktadır.

Risk Yönetimi Bölümü, aşağıdaki faaliyetlerden sorumludur:

- > Banka'nın iklim değişikliği risk iştahı ifadesinin tanımlanması
- > Risk iştahı kapsamındaki de dâhil olmak üzere, iklim değişikliği risk metriklerinin ve anahtar risk göstergelerinin tanımlanması, izlenmesi, raporlanması ve gözden geçirilmesi
- > İklim Değişikliği Riski Politikası'nın periyodik olarak gözden geçirilmesi ve gerekmesi durumunda güncellenerek Risk Komitesi'ne sunulması
- > İklimle ilgili risklerin birinci savunma hattından bağımsız olarak değerlendirilmesi ve izlenmesi
- > İklim değişikliği riskini belirleme ve ölçümleme kapsamında ısı haritası ve senaryo analizi araçlarının geliştirilmesi ve güncellenmesi ile bu araçlarla yapılan risk ölçüm sonuçlarının raporlanması
- > İklim değişikliği riski soru setinin oluşturulması, geliştirilmesi, periyodik olarak gözden geçirilmesi ve güncellenmesi

Banka'nın maruz kaldığı iklim değişikliği riski düzeyine ilişkin değerlendirmeler Risk Yönetimi Bölümü tarafından Risk Komitesi'ne ve Denetim Komitesi aracılığıyla Yönetim Kurulu'na raporlanmaktadır.

1. Yönetişim

1.2.4. Risk Yönetimi Kapsamında Denetim ve Kontrol

Risk Komitesi'ne ve Yönetim Kurulu'na yapılan raporlamalara ek olarak, iklim değişikliği riskine ilişkin metrikler Risk Yönetim Bölümü tarafından düzenli olarak takip edilmektedir. İklim değişikliği riskinin yönetimine ilişkin süreçler ve politika hükümlerine uyum, Teftiş Kurulu Başkanlığı tarafından denetlenmektedir. Söz konusu denetimler sonucu saptanan bulguların giderilmesine yönelik eylem planlarının yerine getirilmesine ilişkin esaslar Yönetim Kurulu tarafından belirlenmektedir.

Teftiş Kurulu, Banka'nın Genel Müdürlük bölümlerinin, bankacılık süreçlerinin, bilgi sistemlerinin, yurt içi ve yurt dışı şubelerinin ve konsolidasyon kapsamındaki iştiraklerinin yanı sıra destek hizmeti kuruluşlarının denetimini ifa etmekte, ek olarak Banka'ya ihtiyaç duyulan alanlarda danışmanlık sağlamaktadır.

BDDK tarafından yayımlanan "Bağımsız Denetim Kuruluşlarınca Gerçekleştirilecek Banka Bilgi Sistemleri ve Bankacılık Süreçlerinin Denetimi Hakkında Yönetmelik" gereğince bağımsız denetçiye sunulacak Yönetim Beyanı'na dayanak teşkil etmesi maksadıyla, bankacılık süreçleri ile bilgi sistemleri, Teftiş Kurulu Başkanlığınca her yıl denetlenmektedir.

Denetimler; Banka faaliyetlerinin yasal düzenlemelerin yanında, Banka stratejileri, politikaları, ilke ve hedefleri ile uyumuna ilişkin güvence vermeyi hedeflemektedir. Bu doğrultuda yürütülen çalışmalar, birinci ve ikinci savunma hatlarının faaliyetleri çerçevesinde; risklerin belirlenmesini ve kontrollerin etkinliği ile yeterliliğinin değerlendirilmesini önceliklendirmekte, denetim planları Banka'nın karşılaşılabileceği riskler ve kontrol ortamı gözetilerek hazırlanmaktadır. Denetimler, uluslararası kalite standartlarına uygun olarak Teftiş Kurulu'nun köklü denetim kültürünün sağladığı güç ve ileri bilgi teknolojilerinden yararlanarak, modern ve risk odaklı bir yaklaşımla iş ihtiyaçlarına göre, çevik çalışma metodolojisiyle yerinden veya uzaktan gerçekleştirilmektedir.

1.3 Ücretlendirme

İş Bankası'nda başta Toplu İş Sözleşmesi olmak üzere, Banka'nın dâhili düzenlemeleri ve yasal mevzuat hükümleri temel alınarak oluşturulan **Ücretlendirme Politikası** ile çalışanların tüm ekonomik ve sosyal hakları tanımlanmaktadır. Ücretlendirme uygulamalarının ilgili mevzuat ile bu Politika çerçevesinde etkin bir biçimde yönetilmesinin sağlanması konusunda nihai yetki ve sorumluluk, Banka'nın Yönetim Kurulu'na aittir.

İş Bankası Ücretlendirme Komitesi, ücretlendirmeye ilişkin Yönetim Kurulu'nun onayına sunulacak kararların hazırlanmasından, ücretlerin Banka'nın etik değerleri, iç dengeleri ve stratejik hedeflerine uyumluluğunun sağlanmasından ve Politika etkinliğinin düzenli olarak izlenmesinden sorumludur.

Banka'nın her kademedeki yönetici ve çalışanlarına verilecek ücretlerin, Banka'nın sadece kısa dönemli performansı ile ilişkilendirilmemesi esastır. Bu doğrultuda, Banka'da stratejik önceliklerini yansıtan sürdürülebilirlik ile ilgili spesifik performans göstergelerine dayanan teşvik bazlı bir ücretlendirme sistemi uygulanmaktadır. Sürdürülebilirlik performansı, İş Bankası'nda üst yönetim de dahil olmak üzere tüm çalışanlar için Banka'nın stratejik öncelikleri doğrultusunda ve spesifik göstergeler bazında değerlendirilmektedir. Bu performans sonuçları, bölüm yöneticileri, tüm çalışanlar ve şubeler için teşvik bazlı bir mekanizma kapsamında ücretlendirme sistemine yansıtılmaktadır. Söz konusu spesifik göstergeler arasında; sürdürülebilirlik temalı kredilerin, yeşil kredilerin ve yenilenebilir enerji projelerinin portföydeki payı gibi sürdürülebilirlik performansına ilişkin hedefler yer almaktadır.

Üst yönetim hedefleri içerisinde iklim değişikliğiyle ilişkili sürdürülebilirlik hedeflerinin oranı, ortalamada ilgililerin sorumluluk alanlarındaki farklılıklara göre değişen şekilde, %10-%20 aralığında ağırlığa sahiptir.

1. Yönetişim

1.4 Kurum İçi Yetkinlik

Grup bünyesindeki sürdürülebilirlik rolleri, ilgili kişilerin konuya ilişkin yetkinlikleri doğrultusunda yapılandırılmıştır. İklimle bağlantılı mevcut ve potansiyel riskler ile fırsatlar, her grup şirketi tarafından kendi yönetim mekanizmaları çerçevesinde değerlendirilmektedir. Banka ise grup genelinde sürdürülebilirlik uygulama ve politikalarının uyumlu bir şekilde yürütülmesini sağlamak, bu alandaki risklerin bütüncül olarak izlenmesi ve yönetilmesinden sorumludur.

Her bir iş kolunun iklimle bağlantılı risklere ve fırsatlara maruz kalma düzeyi, konumlanması ve finansal etkileri değerlendirildiğinde bankacılık ve imalat iş kollarında tespit edilen bazı iklimle bağlantılı bilgiler kapsamında iklim risk ve fırsatlarının yönetilmesi için her bir iş kolunun kurum içi yetkinlikleri gözetilmektedir.

İş Bankası Yönetim Kurulu, kurulun doğal üyesi olan Genel Müdür dâhil olmak üzere 11 üyeden oluşmaktadır. Genel Müdür dışındaki üyeler, Genel Kurul tarafından en fazla üç yıl için seçilir. Üyelerin yeniden seçilmeleri mümkündür. Yönetim Kurulu üyelerinin yetkinlik alanlarına, raporun “[Ekler](#)” kısmında Yönetim Kurulu Matrisi’nde yer verilmektedir. Genel Müdür ve Sürdürülebilirlik Komitesi’nin üyesi olan 3 Yönetim Kurulu üyesi, gerçekleştirilen toplantılar aracılığıyla iklim değişikliğiyle ilgili gelişmeleri yakından takip etmektedir.

1.4.1 Sürdürülebilirlik ve İklim Değişikliği Odaklı Eğitim Programları

İş Bankası, çalışanlarının sürdürülebilirlik konusundaki farkındalığını artırmak ve bu kavramı hem iş yapış biçimlerine hem de gündelik yaşamlarına entegre etmelerini sağlamak amacıyla kapsamlı bir eğitim yaklaşımı benimsemiştir. Bu doğrultuda, 2024 yılı boyunca sürdürülebilirlik ekseninde birçok dijital ve yüz yüze eğitim programı gerçekleştirilmiştir.

Dijital Eğitimler + Yüz Yüze ve Diğer Eğitim Programları

Dijital Eğitimler

Banka’nın dijital öğrenme platformu olan Öğrenme Dünyası üzerinden erişime sunulan sürdürülebilirlik temalı dijital eğitim serisi; çalışanlara sürdürülebilirlik kavramının temel boyutlarını aktarmayı ve bu konuda davranışsal dönüşüm sağlamayı hedeflemiştir.

Bu seri kapsamında;

- > Dünyanın Durumu,
- > Sürdürülebilirliğin Tarihçesi,
- > Sürdürülebilir Finans,
- > İş Dünyası ve Sürdürülebilirlik gibi eğitimler ele alınmıştır.

Ayrıca, bu içerikleri tamamlayıcı nitelikte olan Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları” ve “Sürdürülebilirlik Odaklı Ürün ve Hizmetlerimiz” başlıklı eğitimler de çalışanlara sunulmuştur.

2024 yılında hayata geçirilen İklim Değişikliği Riski eğitimi, iklim değişikliği ve risk yönetimi perspektifiyle geliştirilmiş olup; iklim riskinin bileşenlerini, bu risklerin Banka açısından önemini, yönetim yaklaşımlarını ve çalışan sorumluluklarını kapsamlı biçimde ele almıştır.

Dijital eğitim içerikleri, günlük hayata doğrudan dokunan, atıkların doğru şekilde ayrıştırılmasını konu alan “Sıfır Atık Nereye Atayım” eğitimiyle çeşitlendirilmiştir.

Tüm bu eğitimler, Banka’nın sürdürülebilirlik alanındaki çalışmalarının çerçevesini oluşturan Çevresel Sosyal Yönetişim (ÇSY) Yol Haritası ile örtüşen bir şekilde kurgulanmıştır.

Yüz Yüze ve Diğer Eğitim Programları

2024 yılı boyunca farklı unvan ve bölümlere yönelik çeşitli sürdürülebilirlik odaklı yüz yüze eğitim faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. Kariyerime Başlarken, Etkin Yönetim ve Liderlik Programı, Şube Müdürleri Gelişim Programı ve Yükselme Programları gibi gelişim odaklı eğitimlerde sürdürülebilir finans uygulamaları, çevresel ve sosyal risk yönetimi gibi konulara yer verilmiştir. İnovasyon Akademisi çatısı altında sürdürülebilirliğe yönelik yenilikçi yaklaşımlar ele alınmış, ayrıca Sınırdaki Karbon Düzenlemesi Mekanizması (SKDM) üzerine özel bir eğitim düzenlenmiştir. ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi kapsamında çevre sorumluları ve iç denetçiler için teknik eğitimler gerçekleştirilmiştir.

2. Strateji

2. Strateji

İş Bankası, kurumsal değerleri doğrultusunda şekillenen ve **“İş Bankası Bankacılığı”** olarak tanımlanan iş modeliyle, tüm paydaşları için uzun vadeli, paylaşılabılır ve sürdürülebilir değer yaratmayı stratejik öncelik olarak benimsemiştir. Bu kapsamda, sürdürülebilirliği iş stratejisinin temel bileşenlerinden biri olarak ele almakta; iklim değişikliğiyle mücadele ve düşük karbonlu ekonomiye geçiş süreçlerini bütüncül bir yaklaşımla yönetmektedir.

Banka'nın sürdürülebilirlik yaklaşımı, 2015 yılında oluşturulan Sürdürülebilirlik Yönetim Sistemi aracılığıyla kurumsal yapıya entegre edilmiş; bu sistem kapsamında yürütülen faaliyetler, uluslararası iyi uygulamalar dikkate alınarak yapılandırılmıştır. Söz konusu çalışmalar, Banka bünyesindeki en üst yönetim organlarından biri olan Sürdürülebilirlik Komitesi tarafından yönlendirilmekte olup, komitede Yönetim Kurulu ve İcra Kurulu üyeleri yer almaktadır. Bu yapı, sürdürülebilirlik temelli kararların disiplinler arası etkileşimle bütünsel bir bakış açısıyla değerlendirilmesini sağlamaktadır.

İş modelinin temelini oluşturan bu yaklaşım doğrultusunda, Banka'nın faaliyetleri sürdürülebilirlik ekseninde uçtan uca bir anlayışla yapılandırılmıştır. Kendi operasyonlarından kaynaklanan karbon ayak izinin azaltılmasından, kredilendirilen müşterilerin yeşil dönüşüm süreçlerinin desteklenmesine; sürdürülebilir kaynak temininden, sürdürülebilirlik temalı ürün ve hizmetlerin geliştirilerek müşterilere

sunulmasına ve finansman faaliyetlerinin çevresel ve sosyal etkilerinin takibine kadar tüm süreçler aktif şekilde yönetilmektedir.

Kalkınma ve yatırım bankacılığı alanında faaliyet gösteren ve danışmanlık hizmetleri de sunan TSKB, kapsayıcı ve sürdürülebilir kalkınmaya katkı sağlama misyonuyla çalışmalarını sürdürmektedir. İklim değişikliğiyle mücadelede çözümler üreten ve düşük karbonlu ekonomiye geçişi teşvik eden bir bankacılık modeli benimseyen TSKB için sürdürülebilirlik, sadece iş yapış biçimini ve paydaşlarla etkileşimi şekillendiren temel bir felsefe olmanın ötesinde, ürün ve hizmetlerin de odağını oluşturmaktadır.

İmalat sektöründe faaliyet gösteren Şişecam ise “CareforNext” sürdürülebilirlik stratejisiyle çevresel, sosyal ve yönetim (ÇSY) alanlarında kapsamlı hedefler belirlemiştir. Stratejinin temelinde, gezegeni koruma, toplumu güçlendirme ve yaşamı dönüştürme prensipleri yatmaktadır. Bu doğrultuda Şişecam, operasyonel süreçlerinde döngüsel ekonomi ilkelerini benimsemekte, su ve enerji kaynaklarının verimli kullanımına yönelik kapsamlı projeler geliştirmekte ve sürdürülebilir ürün inovasyonlarına yatırım yapmaktadır.

2. Strateji

2.1 İklimle Bağlantılı Riskler ve Fırsatlar

2.1.1 İklim Risklerinin Tanımlanması ve Sınıflandırılması

İş Bankası, faaliyetlerini iklim değişikliği risklerinin oluşturabileceği olası kayıpları en aza indirecek şekilde kurgulamakta; bu risklerin yönetimini kurumsal risk yönetimi süreçlerinin bir parçası olarak yürütmektedir. Bu kapsamda, iklim değişikliğinin neden olabileceği fiziksel ve geçiş riskleri, sistematik şekilde değerlendirilmekte ve izlenmektedir.

Küresel iklim değişikliğinin Banka'nın iş modeli, operasyonları, varlıkları ve faaliyetleri üzerinde olumsuz etki yaratması, Banka'nın Risk Kataloğu'nda "iklim değişikliği riski" olarak tanımlanmaktadır. İklim değişikliğinin Banka'nın finansal performansı üzerinde yaratabileceği etkilerin; kredi riski, piyasa riski, operasyonel risk ve itibar riski gibi geleneksel riskler üzerinden gerçekleşmesi beklenmektedir. Banka, iklim değişikliğiyle bağlantılı geçiş risklerini ve fiziksel risklerini alt kırılımları ile tanımlamaktadır. Söz konusu risklerin ve alt kategorilerinin Banka tarafından benimsenen tanımlarına İklim Değişikliği Riski Kategorileri tablosunda yer verilmiştir.

İklim Değişikliği Riski Kategorileri

Risk Türü	Tanım
Geçiş Riskleri	Düşük karbon ekonomisine geçiş sürecinde iklim değişikliğini sınırlamak için alınan uyum ve risk azaltım aksiyonlarının finansal kurum ve müşterileri için zarar yaratma riskidir.
Yasal Düzenleme Riski	Kural ve yasa koyucuların iklim değişikliği ile ilgili düzenlemeleri nedeniyle finansal kurum ve müşterilerinin maruz kaldıkları risklerdir.
Teknoloji Riski	Düşük karbon ekonomisine geçiş sürecini destekleyen teknolojik ilerleme ve yeniliklerin finansal kurum ve müşterileri için oluşturduğu risklerdir.
Piyasa Riski	İklim değişikliğinin yarattığı arz ve talep değişimlerinin emtia fiyatlarında dalgalanmalara sebep olarak piyasadaki ürün ve servisleri etkilemesi riskidir.
İtibar Riski	İklim değişikliğinin yarattığı farklı beklentilerin finansal kurum veya müşterileri tarafından karşılanamaması durumunda oluşabilecek itibar kaybı ile ilişkili risklerdir.
Fiziksel Riskler	İklim değişikliğinin doğa üzerinde yarattığı değişimlerin finansal kurumu, müşterilerini ve değer zincirindeki diğer paydaşlarını etkilemesi sonucu oluşan risklerdir.
Akut Fiziksel Riskler	İklim değişikliği sebebiyle birbirinden bağımsız ve olay bazlı oluşabilecek fiziksel risklerdir.
Kronik Fiziksel Riskler	İklim değişikliği sebebiyle dünya üzerinde oluşan kalıcı fiziksel koşullar dolayısıyla finansal kurumun veya müşterilerinin zarara uğraması riskidir.

2. Strateji

İklim değişikliği, yalnızca Banka'nın doğrudan operasyonlarını değil, aynı zamanda finansman sağladığı müşterilerden oluşan değer zincirini de etkileyebilecek önemli riskler barındırmaktadır. Düşük karbonlu ekonomiye geçiş süreciyle birlikte ortaya çıkan geçiş riskleri; özellikle karbon yoğun sektörlerde faaliyet gösteren müşterilerin dönüşüm ihtiyacını gündeme getirirken, bu durum kredi politikaları, risk iştahı ve ürünlerin yeniden yapılanma ihtiyacını beraberinde getirebilmektedir.

Fiziksel riskler ise, doğrudan operasyonları etkileme potansiyeli sebebiyle, şube altyapısı, bilgi teknolojileri ve lojistik süreçler gibi iş sürekliliği açısından kritik öneme sahip alanlarda tehdit oluşturabilmektedir. Değer zinciri açısından bakıldığında ise, finansman sağlanan müşterilerin fiziksel iklim risklerine, özellikle su stresi, aşırı hava olayları ve kuraklık gibi etkenlere karşı kırılganlıkları, kredi portföyünün kalitesine yansiyabilecek etki potansiyeli taşımaktadır.

2.1.2 Fırsat Alanları ve Stratejik Potansiyel

İklim değişikliği, önemli riskler barındırmakla birlikte bu risklere karşı alınacak etkili önlemler sayesinde çeşitli fırsatlar da sunabilmektedir. Grup, iklim değişikliği kapsamında, çok sayıda stratejik fırsat alanlarını değerlendirmektedir. Bu kapsamda, çevresel, sosyal ve yönetim (ÇSY) boyutlarında etkin risk yönetimini yeşil ekonomiye geçişte değer zinciri için bir avantaj olarak görmekte; bu sayede finansal sistemin dayanıklılığını artırma potansiyelini fırsat olarak ele almaktadır. Banka, yeşil dönüşüm sürecinde yalnızca mevcut müşterilerin dönüştürülmesini değil, aynı zamanda iklim dostu yatırımlara odaklanan yeni müşterilere ulaşım imkânını da önemli bir fırsat olarak değerlendirmektedir. Güvenilir bir iş ortağı olarak konumlanma potansiyeli, Banka'nın sürdürülebilir finansman alanındaki konumunu güçlendirme ve geçiş ekonomisini destekleyen yeni küresel finansman kaynaklarına erişim sağlama fırsatlarını beraberinde getirmektedir.

Banka, iklim değişikliğiyle mücadele kapsamında müşterilerine rehberlik etme ve farkındalık yaratma faaliyetlerini önemli bir stratejik fırsat alanı olarak görmektedir. Bu çerçevede, müşterilerin sürdürülebilir finansman ve yeşil dönüşüm hakkında bilgilendirilmesi hedeflenmektedir. Banka, sunduğu hizmetler aracılığıyla iklim değişikliğiyle mücadeleye destek vermeyi ve yeni sürdürülebilir ürünlere yönelik talebi artıracak bir müşteri tabanı oluşturmayı amaçlamaktadır.

İklim değişikliğiyle bağlantılı düzenlemelere erken uyum sağlama kapasitesi, İş Bankası'nın sektördeki güvenilir ve öncü aktör konumunu pekiştirmektedir. Banka, sürdürülebilir finans alanındaki teknik uzmanlığı sayesinde düşük karbonlu ekonomiye geçiş sürecinde hızla gelişen yasal düzenlemelere proaktif bir yaklaşımla yanıt vermekte, bu yetkinliğini ürün geliştirme ve kaynak çeşitlendirme süreçlerine de yansıtmaktadır.

Bunun yanı sıra Banka, etkin müşteri iletişimi ve ihtisaslaşma sayesinde geliştirdiği çözümlerini, müşterilerin iklimle bağlantılı risklerini daha iyi anlamalarını ve sürdürülebilir finansman olanaklarından faydalanmalarını destekleyen bir fırsat alanı olarak değerlendirmektedir. Aynı zamanda, çok paydaşlı iş birliklerinin kurulması da iklim eyleminin başarısı açısından önemli bir potansiyel sunmakta; özel sektör, kamu ve sivil toplum kuruluşları arasında daha güçlü etkileşimler sağlanmasına zemin hazırlamaktadır. İklim değişikliğiyle bağlantılı bu alanlar stratejik fırsatlar olarak değerlendirilmekte ve bu fırsatlar aracılığıyla hem finansal hem de toplumsal değer yaratılması hedeflenmektedir.

2. Strateji

2.1.3 Stratejik Vadeler

İş Bankası'nda, iklim değişikliğiyle bağlantılı risk ve fırsatlar açısından kısa vade 0-1 yıl, orta vade 1-5 yıl ve uzun vade 5 yıl ve üzeri olarak ele alınmaktadır. Bu vade tanımları, Banka'nın stratejik değerlendirmeleri, finansal planlaması ve yıllık olarak hazırladığı İSEDES raporuyla da uyumlu olacak şekilde belirlenmektedir. Tanımlanan zaman dilimleri, Banka'nın iklim değişikliği uyum stratejisine entegre edilerek her bir risk ve fırsatın stratejik planlama süreçlerine göre değerlendirilmesini mümkün kılmaktadır. Bu çerçevede, kısa, orta ve uzun vadeli etkilerin tanımlanması, İklim Dönüşüm Planı ile de uyumlu olacak şekilde yapılandırılmaktadır. Bu yapı, Banka'nın iklim risklerine ve fırsatlarına yönelik stratejik yanıtlarını zamanlamaya dayalı bir sistem içinde değerlendirmesini ve yönetmesini mümkün kılmaktadır.

İş Bankası Stratejik Vadeleri

Kısa Vade	0 - 1 Yıl
Orta Vade	1 - 5 Yıl
Uzun Vade	> 5 Yıl

Kısa vadeli dönem, Banka'nın mevcut stratejik öncelikleri doğrultusunda çevresel hedeflerin takibini ve kısa vadeli aksiyonların planlanmasını kapsamaktadır. Enerji verimliliği ve atık yönetimi gibi alanlarda hızlı geri dönüş sağlayan sürdürülebilirlik projelerinin hayata geçirilmesi, operasyonel maliyetlerin azaltılması ve çevresel performansın iyileştirilmesi gibi öncelikler bu kapsamda ele alınmaktadır.

Orta vadede, iklimle bağlantılı risklere karşı kurumsal dayanıklılığın artırılması ve sürdürülebilirlik ilkelerinin iş modeline kademeli olarak entegre edilmesi ön plana çıkmaktadır. Bu dönemde, çevre dostu ürünlerin geliştirilmesi, yenilenebilir enerji yatırımları, iklim risklerini azaltıcı projeler ve Ar-Ge çalışmaları gibi geri dönüş süresi daha uzun olan kapsamlı dönüşüm adımları planlanmaktadır.

Uzun vadeli dönem ise Banka'nın net-sıfır hedefleri doğrultusunda şekillenen iklim stratejisinin hayata geçirildiği dönemi ifade etmektedir. Bu kapsamda iklim değişikliği ve düzenleyici değişimler gibi sistemik dönüşümlere karşı hazırlık yapılması, kredi portföyünün karbonsuzlaştırılması ve net-sıfır hedeflerine ulaşılması gibi stratejik dönüşüm hedeflerinin belirlenmesi yer almaktadır. Banka'nın 2030 yılına yönelik ara hedefleri, 2040 yılına kadar kömürden çıkış stratejisi ile 2050 yılına uzanan sektörel emisyon azaltım taahhütleri, uzun vadeli stratejik vizyonunun somut örneklerindendir. Bu hedefler, uzun vadeli çevresel risk ve fırsatların tanımlanması, değerlendirilmesi ve yönetilmesi süreçlerine temel oluşturmaktadır.

Banka, bu vade tanımlarını aynı zamanda stratejik ve sermaye planlama süreçlerinin bütüncül bir parçası olarak ele almakta; sürdürülebilirlik odaklı dönüşümünü bu planlama yapısıyla uyumlu şekilde gerçekleştirmektedir.

2. Strateji

2.2 İş Modeli ve Değer Zinciri

2.2.1 Risk ve Fırsatlara Yaklaşım

İş Bankası, temel faaliyet alanı olan bankacılık ve finans hizmetleri çerçevesinde bireysel, ticari ve kurumsal müşterilerine geniş bir yelpazede ürün ve hizmet sunmaktadır. Banka, Türkiye genelindeki yaygın şube ağı ve güçlü dijital kanalları aracılığıyla hizmet verirken, yurt dışındaki iştirakleri ve şubeleriyle de uluslararası pazarlarda etkin bir şekilde faaliyet göstermektedir.

Banka'nın iş modeli; mevduat kabulü, kredi tahsisi, ödeme sistemleri, dış ticaret finansmanı, hazine ve sermaye piyasası işlemleri gibi klasik bankacılık hizmetlerinin yanı sıra, finansal iştirakleri aracılığıyla sunduğu tamamlayıcı hizmetleri de kapsamaktadır. Bu çok katmanlı yapı, İş Bankası'nı Türkiye'nin lider finans gruplarından biri haline getirmektedir.

Bankacılık ve imalat iş kolları için yapılan analizler sonucunda önemli olarak değerlendirilen iklimle bağlantılı risklere karşı çeşitli önlemler geliştirilmiştir. Bankacılık faaliyetlerinde, sürdürülebilir kalkınmayı destekleyen finansman çözümleri sunulmakta ve düşük karbonlu yatırımların finansmanına yönelik ürünler geliştirilmektedir. İmalat faaliyetlerinde ise, kaynak verimliliğini artırmaya ve döngüsel üretim uygulamalarını yaygınlaştırmaya yönelik süreçler uygulanmaktadır. Böylece İş Bankası Grubu, hem finansal hem reel sektör perspektifinden iklim değişikliğiyle mücadelede güçlü bir etki alanı oluşturmakta; sürdürülebilirlik ilkelerini grup genelinde yaygınlaştırarak çevresel ve toplumsal fayda üretmektedir.

2.2.2 İklimle İlgili Risk ve Fırsatlar

İş Bankası Grubu, iklim değişikliğinin grup genelindeki farklı iş kollarında yarattığı fiziksel ve geçiş risklerini; bu risklerin finansal etkilerini ve stratejik yansımalarını analiz etmekte, risklerin etkilerini azaltırken ortaya çıkan fırsatları da etkin biçimde yönetmeyi hedeflemektedir.

Bankacılık faaliyetleri kapsamında, özellikle kredi portföyü kaynaklı iklim riskleri ön plana çıkmaktadır. Bu riskler, hem müşterilerin maruz kaldığı fiziksel iklim koşullarıyla hem de karbon yoğun sektörlerde artan düzenleyici yükümlülükler ve piyasa beklentileri doğrultusunda düşük karbonlu iş modellerine geçiş ihtiyacıyla şekillenmektedir. Grup'un bankacılık faaliyetleri değerlendirildiğinde geçiş risklerinin özellikle karbon yoğun sektörlerde faaliyet gösteren müşterilere yönelik düzenlemeler aracılığıyla; fiziksel risklerin ise su yoğun sektörlerde artan su stresi yoluyla öne çıktığı görülmektedir. Her iki risk türü de, kredi geri ödeme kapasitelerini olumsuz yönde etkileyebilecek potansiyele sahiptir.

İmalat iş kolunda ise, özellikle Emisyon Ticareti Sistemi (ETS) kapsamında faaliyet gösteren üretim tesisleri ile karbon kaçağı riski taşıyan ihracat ürünlerine bağlı geçiş risklerinin öne çıktığı görülmektedir.

Grup, iklimle bağlantılı risklerin yönetiminin yanı sıra, sürdürülebilir ürün ve hizmet geliştirme alanındaki fırsatları da stratejik olarak ele almaktadır. Bankacılık faaliyetlerinde, yeşil dönüşüm yatırımlarının finansmanına yönelik ürün ve araçlar çeşitlendirilmekte; müşterilerin iklim risklerine hazırlık düzeyini dikkate alan uygulamalar yaygınlaştırılmaktadır. Kalkınma bankacılığında, geçiş ve uyum yatırımlarını destekleyen finansman çözümleri sunulurken; imalat iş kolunda düşük karbonlu ve kaynak verimli ürünlerle çevresel etkilerin azaltılması ve rekabet gücünün korunması hedeflenmektedir.

2. Strateji

Riskler

Risk Türü	Değer Zinciri Bileşeni	Açıklama	Potansiyel Finansal Etki Türü	Tahmini Finansal Etki	Senaryo	Risk Ölçüm Yöntemi	Aksiyon	Beklenen Vade	Önemlilik Seviyesi ²
Geçiş - Karbon Vergisi/ETS	Bankacılık Kredi Portföyü	Türkiye'de ETS ve Yeşil Taksonomi gibi düşük karbonlu ekonomiye geçişi destekleyici düzenlemelere yönelik hazırlıklar sürerken, İklim Kanunu 2025'te TBMM'de kabul edilerek yasalaşmıştır. Bu çerçevede, ulusal bir karbon fiyatlandırma mekanizmasının önümüzdeki dönemde yürürlüğe girmesi beklenmektedir. Avrupa Yeşil Mutabakatı kapsamında yürürlüğe giren SKDM ise, 2026 itibarıyla alüminyum, çimento, demir-çelik, elektrik, hidrojen ve gübre gibi sektörlerde faaliyet gösteren ve Avrupa Birliği (AB)'ne ihracat yapan firmalar için doğrudan karbon maliyeti yaratabilecektir. Gerek ulusal gerek uluslararası düzenlemeler, özellikle karbon yoğun sektörlerde faaliyet gösteren firmalar açısından ilave mali yükler doğurmakta olup, geçişe yeterince hazırlık yapmamış firmalarda operasyonel kârlılığı ve borç ödeme kapasitesini olumsuz etkileyebilecek niteliktedir. Grup'un özellikle çimento, demir-çelik ve enerji gibi yüksek emisyonlu sektörlerde faaliyet gösteren müşterilerinin, artan karbon maliyetleri nedeniyle nakit akışlarında bozulmalar, maliyet yapılarında değişiklikler ve borç geri ödeme kapasitelerinde zayıflama yaşanması olasıdır. Bu durum, temerrüt olasılıklarında yükselişe ve aktif kalitesinde bozulma riskine neden olabilir.	Kredilerin temerrüt olasılıklarında ve beklenen kredi zararı karşılıklarında artış	1,6 - 3,2 milyar TL	NGFS Net-Zero	Streslenmiş Temerrüt Olasılığı	Düşük karbonlu ekonomiye geçiş sürecinin finansal etkileri stratejik düzeyde ele alınmakta; geçiş kaynaklı risklerin yönetimi ve fırsatların değerlendirilmesi amacıyla politika taahhütleri, kredi sınırlamaları ve analitik araçlar bütüncül biçimde uygulanmaktadır. İş Bankası, NZBA taahhüdü kapsamında, 2050 net-sıfır hedefi doğrultusunda karbon yoğun sektörler için 2030 ara hedefleri belirlemiş; bu sektörlerdeki müşterilerin dönüşümünü desteklemeyi ve yıllık emisyon azaltım performansını raporlamayı taahhüt etmiştir. Müşterilerin Avrupa Yeşil Mutabakatı ve SKDM gibi düzenlemelere uyum kabiliyetini artırmaya yönelik rehberlik sunmakta; yeni kömür madeni ve kömür/doğal gaz yakıtlı yeni termik santral yatırımlarını finanse etmeyerek portföyünü karbonsuzlaştırmaya yönelik kredi politikaları uygulamaktadır. Karbon yoğun sektörlerdeki kredi tahsisleri ise risk iştahı limitleri dahilinde izlenmektedir. TSKB ise geçiş risklerini sayısallaştırmaya yönelik analitik araçlar geliştirmekte; SKDM'nin portföy üzerindeki etkilerini değerlendirmek amacıyla Net-Zero 2050 senaryosunu kullanarak stres testleri ve senaryo analizleri yürütmektedir. Banka tarafından geliştirilen IRDA modeli aracılığıyla, çimento, demir-çelik, gübre ve alüminyum gibi SKDM kapsamında yer alan sektörlerdeki müşterilerin geçişe uyum kapasiteleri ölçülmekte; orta vadede geçiş risklerinin finansal etkilerinin artacağı öngörülmektedir. Ulusal ETS'nin devreye girmesiyle birlikte bu analizlerin daha da derinleştirilmesi ve portföy dayanıklılığının güçlendirilmesi hedeflenmektedir.	Orta/ Uzun	Orta-Yüksek

² Finansal etki analizi sonucu "Vergi öncesi kârın son üç yıllık ortalamasının %5'i" ile "Özkaynakların %1" arasındaki en düşük değerden yüksek olan riskler "Yüksek" önemli risk olarak tanımlanmaktadır. Raporlama döneminde potansiyel finansal etki seviyesi belirtilen eşiği aşan bir risk tespit edilmemiştir.

2. Strateji

Risk Türü	Değer Zinciri Bileşeni	Açıklama	Potansiyel Finansal Etki Türü	Tahmini Finansal Etki	Senaryo	Risk Ölçüm Yöntemi	Aksiyon	Beklenen Vade	Önemlilik Seviyesi ²
Fiziksel - Su Stresi/ Kuraklık	Bankacılık Kredi Portföyü	Yüksek su stresi riski, özellikle tarım sektöründe girdi maliyetlerini artırmakta, verimliliği düşürmekte ve sulama kaynaklı altyapı ihtiyacını büyütmektedir. Bu durum, yüksek riskli bölgelerde faaliyet gösteren tarım müşterilerinin üretim kapasitelerini sınırlayarak gelirlerde azalmaya ve borç ödeme kapasitelerinin zayıflamasına ve dolayısıyla temerrüt olasılıklarının yükselmesine yol açabilir. Bu gelişme, tarım sektörüne yönelik kredi portföyünde risk doğurmakta olup, beklenen kredi zararı karşılıklarında artış yaşanmasına neden olabilir. İklim değişikliğinin neden olduğu uzun süreli yağış rejimi değişiklikleri ve artan kuraklık, suya bağımlı sektörler için önemli fiziksel riskler doğurmaktadır. Bu kapsamda, hidroelektrik santraller (HES), suyun miktarı, mevsimsel dağılımı ve kullanılabilirliği konusundaki değişikliklerden doğrudan etkilenebilir. Türkiye'nin iç ve güneydoğu bölgelerinde gözlenen artan kuraklık eğilimi, bu riski daha da pekiştirmektedir. Özellikle şiddetli ve kalıcı bir kuraklık durumunda, baraj ve nehirlerdeki su seviyelerinde ciddi düşüşler yaşanması, hidroelektrik santrallerinin üretim kapasitesini sınırlandırmakta; buna bağlı olarak enerji üretimi düşmekte, gelir akışları sektöre ulaşmakta ve işletmelerin borç ödeme kapasiteleri zayıflamaktadır. Bu durum, enerji sektörüne yönelik kullanılan kredilerin temerrüt riski açısından yeniden değerlendirilmesini gerektirmektedir. Özellikle su rejiminin düzensizleştiği ve su arzının azaldığı dönemlerde, bu şirketlerin nakit akışlarında dalgalanma, kredi geri ödeme performansında zayıflama ve yeniden yapılandırma ihtiyacında artış gözlemlenebilmektedir. Bu gelişmeler, Grup'un beklenen kredi zararı karşılıklarında artışa neden olabilir.	Kredilerin temerrüt olasılıklarında ve beklenen kredi zararı karşılıklarında artış	800 milyon TL - 1,6 milyar TL	RCP8.5	Streslenmiş Temerrüt Olasılığı	Fiziksel iklim risklerine karşı, Grup bünyesinde hem tarım hem de enerji sektörlerine yönelik çeşitli önleyici ve uyumlaştırıcı uygulamalar hayata geçirilmektedir. Tarım sektöründe, verimliliği artırmaya ve doğa risklerine karşı dayanıklılığı güçlendirmeye yönelik teknolojik çözümler yaygınlaştırılmaktadır. İş Bankası, Vodafone Business iş birliğiyle yürütülen Dijital Tarım Projesi kapsamında, üretim alanlarında kurulan meteoroloji ve veri istasyonları aracılığıyla çiftçilere erken uyarılar sağlamakta; toplanan veriler ışığında geliştirilen tavsiyelerle tarım faaliyetlerinin daha etkin yönetilmesine katkı sunmaktadır. İmeceMobil uygulaması aracılığıyla çiftçilere, toprak ve ürün durumlarını takip etme, maliyetleri kontrol altında tutma ve verim artırma imkânı sunulmaktadır. Ayrıca, akademisyenlerin katılımıyla düzenlenen çiftçi toplantılarıyla iklim risklerine karşı farkındalık artırılmakta; akıllı tarım kredisi ve basınçlı sulama sistemi kredisi gibi ürünlerle su verimliliği desteklenmektedir. Tarım Sigortaları (TARSİM) konusunda bilgilendirme yapılarak risk transferi teşvik edilmekte; çalışanlara yönelik eğitimlerle Banka içi kapasite artırılmaktadır. Enerji sektöründe ise, hidroelektrik santrallerin suya bağımlılığından kaynaklanan riskleri dengelemek amacıyla, İş Bankası yenilenebilir enerji portföyünü güneş ve rüzgâr gibi kaynaklara doğru çeşitlendirmeye yönelik adımlar atmaktadır. TSKB ise, su yoğun sektörlerdeki müşterilerine yönelik stres testleri ve senaryo analizleri yürütmekte; farklı iklim senaryoları altında borç ödeme kapasitelerindeki değişimleri değerlendirmektedir. Bu analizler, iklim dirençliliğini artırmaya yönelik planlamalarına girdi sağlamaktadır.	Uzun	Orta

2. Strateji

Risk Türü	Değer Zinciri Bileşeni	Açıklama	Potansiyel Finansal Etki Türü	Tahmini Finansal Etki	Senaryo	Risk Ölçüm Yöntemi	Aksiyon	Beklenen Vade	Önemlilik Seviyesi ²
Fiziksel - Sıcak Hava Dalgası	Doğrudan Operasyonlar- İş Bankası	İklim değişikliği kaynaklı fiziksel riskler yalnızca uzun dönemli ortalama sıcaklık artışlarıyla sınırlı kalmayıp, aynı zamanda kısa süreli ancak yüksek şiddetli aşırı hava olaylarının sıklığı ve yoğunluğundaki artışlarla da kendini göstermektedir. Bu risk, doğrudan ve dolaylı etkiler yoluyla faaliyetler üzerinde sonuç doğurabilecektir. Özellikle Türkiye gibi orta enlem kuşağında yer alan ülkelerde, geniş coğrafi alana yayılan sıcak hava dalgalarının daha sık ve güçlü şekilde gerçekleşeceği öngörülmektedir. RCP8.5 ve NGFS Current Policies gibi yüksek emisyon varsayımlarına dayalı senaryolar kapsamında, 2040 ve sonrası dönemde Türkiye genelinde ortalama sıcaklıkların belirgin şekilde artması ve 40°C üzeri ekstrem sıcaklık günlerinin çeşitli bölgelerde yaygınlaşması beklenmektedir. Banka'nın operasyonel faaliyetlerinin önemli bir kısmı bu risklerin etkisine açık coğrafyalarda yer almakta olup, yüksek sıcaklık koşulları altında çalışan verimliliğinde azalma, hizmet sürekliliğinde aksamalar, enerji ve altyapı sistemlerinde yük artışı gibi etkiler gözlemlenebilecektir. Bu bağlamda, şiddetli fiziksel risk senaryoları altında karşılaşılabilecek finansal etkinin önemli bir bölümünün operasyonel süreçlerdeki kesintiler, artan operasyonel maliyetler ve çalışan performansındaki düşüş kaynaklı olacağı değerlendirilmektedir.	İş kesintisi ve verimlilik düşüşü kaynaklı gelir kaybı Soğutma ve çalışan güvenliği giderlerinde artış	400 - 800 milyon TL	RCP8.5	Riske Maruz Değer ³	Banka, 2009 yılından bu yana iklim değişikliği kaynaklı doğal afetlerin ve aşırı hava koşullarının operasyonları üzerindeki etkilerini azaltmak amacıyla İş Sürekliliği Yönetim Programı uygulamaktadır. Program, kurum itibarını, markasını ve değer yaratan faaliyetlerini korumaya yönelik, etkin bir tepki kabiliyeti oluşturulmasını hedeflemektedir. Bütünsel bir şekilde yönetilen İş Sürekliliği Yönetimi Programı, ISO 22301 Standardı'na ve Türkiye'deki yasal düzenlemelere uyumlu bir çerçevededir. Banka'da iş sürekliliği çalışmaları, 2024 yılı başında doğrudan Genel Müdür'e bağlı olarak kurulan Afet ve Olağanüstü Durum Koordinatörlüğü sorumluluğunda devam etmektedir. Ülkemizin maruz kalabileceği iklim kaynaklı afetler de dâhil olmak üzere afetlere karşı İş Bankası'nın direncinin ve organizasyonel dayanıklılığının artırılması amacıyla; 50'yi aşkın çalışanın katılımıyla 2023 yılının 2. yarısında başlatılan "Afet Yönetimi ve Koordinasyonu Programı" kapsamındaki çalışmalar 2024 yılında Afet ve Olağanüstü Durum Koordinatörlüğü sorumluluğunda yönetilmektedir.	Uzun	Orta-Düşük

³ %99,9 güven aralığı kullanılmıştır.

2. Strateji

Risk Türü	Değer Zinciri Bileşeni	Açıklama	Potansiyel Finansal Etki Türü	Tahmini Finansal Etki	Senaryo	Risk Ölçüm Yöntemi	Aksiyon	Beklenen Vade	Önemlilik Seviyesi ²
Fiziksel Risk - Aşırı Yağış	Doğrudan Operasyonlar- İş Bankası	İklim değişikliği kaynaklı akut fiziksel riskler, kısa sürede yoğunlaşan ve ani etkiler yaratan iklimsel olaylar yoluyla Banka'nın iş sürekliliğini olumsuz etkileyebilecektir. Özellikle RCP8.5 ve NGFS Current Policies gibi yüksek sıcaklık ve hava olayı değişkenliği varsayımına dayalı senaryolar altında, Türkiye'de 2030 yılı ve sonrasında kısa süreli fakat yüksek şiddetli yağışların sıklığında ve etkisinde artış öngörülmektedir. İstanbul gibi hızlı kentleşen ve kıyı riski taşıyan büyükşehirlerde, altyapı kapasitesinin sınırlı oluşu, yerleşim yoğunluğu ve iklimsel anomalilerin eş zamanlı etkileri, aşırı yağış kaynaklı sel ve su baskınlarının hem frekansını hem de şiddetini artırmaktadır. Bu durum, İstanbul ve çevresinde yer alan şube, ATM, operasyon merkezi, veri merkezi ve lojistik altyapı gibi varlıklar üzerinde fiziksel zarar olasılığını yükseltmektedir. Ayrıca, bu tür olaylar hizmet sürekliliğinde kesintilere, çalışan güvenliğinde tehditlere ve müşteri hizmetlerinde aksamaya neden olabileceğinden, finansal verilere doğrudan yansımayan ancak operasyonel etki yaratan iklim riskleri kapsamında değerlendirilmekte ve izlenmektedir.	Maddi duran varlıklarda hasar/değer düşüklüğü İş kesintisi kaynaklı gelir kaybı Çalışan güvenliğinin sağlanması konusunda yapılacak ek harcamalar	0 - 400 milyon TL	RCP8.5	Riske Maruz Değer	Banka, 2009 yılından bu yana iklim değişikliği kaynaklı doğal afetlerin ve aşırı hava koşullarının operasyonları üzerindeki etkilerini azaltmak amacıyla İş Sürekliliği Yönetim Programı uygulamaktadır. Program, kurum itibarını, markasını ve değer yaratan faaliyetlerini korumaya yönelik, etkin bir tepki kabiliyeti oluşturulmasını hedeflemektedir. Bütünsel bir şekilde yönetilen İş Sürekliliği Yönetimi Programı, ISO 22301 Standardı'na ve Türkiye'deki yasal düzenlemelere uyumlu bir çerçevededir. Banka'da iş sürekliliği çalışmaları, 2024 yılı başında doğrudan Genel Müdür'e bağlı olarak kurulan Afet ve Olağanüstü Durum Koordinatörlüğü sorumluluğunda devam etmektedir. Ülkemizin maruz kalabileceği iklim kaynaklı afetler de dâhil olmak üzere afetlere karşı İş Bankası'nın direncinin ve organizasyonel dayanıklılığının artırılması amacıyla; 50'yi aşkın çalışanın katılımıyla 2023 yılının 2. yarısında başlatılan "Afet Yönetimi ve Koordinasyonu Programı" kapsamındaki çalışmalar 2024 yılında Afet ve Olağanüstü Durum Koordinatörlüğü sorumluluğunda yönetilmektedir.	Uzun	Düşük

2. Strateji

Risk Türü	Değer Zinciri Bileşeni	Açıklama	Potansiyel Finansal Etki Türü	Tahmini Finansal Etki	Senaryo	Risk Ölçüm Yöntemi	Aksiyon	Beklenen Vade	Önemlilik Seviyesi ²
Geçiş-Karbon Vergisi/ETS	Finansal Olmayan Bağlı Ortaklık-İmalat Sektörü	Özellikle cam ve soda külü gibi enerji yoğun üretim alanları, karbon fiyatlama sistemlerinden kaynaklanan geçiş risklerine yüksek düzeyde maruz kalmaktadır. ETS ve SKDM kapsamında sıkılaşan düzenlemeler, sektör için yapısal bir maliyet baskısı oluşturmakta; üretim süreçlerinde, ihracat stratejilerinde ve tedarik zincirinde dönüşüm ihtiyacını beraberinde getirmektedir. 2026 sonrası dönemde AB ETS ücretsiz emisyon tahsislerinin sona ermesi ve SKDM'nin kapsamının genişlemesiyle birlikte hem yurtdışı tesislerde hem de Türkiye operasyonlarında karbon maliyetlerinin belirgin şekilde artması öngörülmektedir.	Karbon düzenlemelerine uyum kapsamında artan faaliyet giderleri, mevcut varlıkların politika değişiklikleri nedeniyle erken kullanım dışı kalma riski ve cezai yaptırımlar nedeniyle ürün maliyetlerinde artış ya da talepte daralma gibi unsurlar, imalat iş kolu açısından, özellikle enerji yoğun imalat faaliyetlerinde kârlılığı baskılamakta; varlık değerlerinde düşüş, nakit akışlarında bozulma ve portföy kalitesinde zayıflama riskini beraberinde getirmektedir.	Riske ilişkin ayrıntılı bilgi için Şişecam'ın Kamuyu Aydınlatma Platformu'nda yayımlanan TSRS Uyumlu 2024 Sürdürülebilirlik Raporu 'na bakınız.					

Derecelendirme Skalası	Düşük	Orta-Düşük	Orta	Orta-Yüksek	Yüksek
Finansal Etki Skalası (TL)	< 400 milyon	< 800 milyon	< 1,6 milyar	< 3,2 milyar	≥ 3,2 milyar

2. Strateji

Fırsatlar

Fırsat Tanımı	Açıklama	Vade	Finansal Etki/Fırsat Bağlantısı
İklim Düzenlemeleri Kaynaklı Finansman ve Müşteri Portföyü Dönüşüm Fırsatları	İklim değişikliğiyle mücadeleye yönelik giderek artan küresel ve yerel düzenlemeler, karbon yoğun sektörler başta olmak üzere reel sektörde yapısal dönüşümü hızlandırmaktadır. Bu dönüşüm, firmaların hem yasal yükümlülüklerini yerine getirebilmek hem de rekabet avantajı sağlamak amacıyla düşük karbonlu süreçlere yönelmelerini zorunlu kılmaktadır. Bu kapsamda ortaya çıkan finansman ihtiyacı, İş Bankası için stratejik bir fırsat alanı oluşturmaktadır.	Kısa, Orta, Uzun	İklim değişikliğiyle mücadeleye yönelik düzenlemeler, finans sektörünün risk yönetimi yaklaşımlarını dönüştürürken, aynı zamanda stratejik fırsatlar sunmaktadır. İş Bankası bu bağlamı, hem kredi portföyünü düşük karbonlu ekonomiye uyumlu hale getirmek hem de müşterilerinin yeşil dönüşüm yatırımlarında etkin bir çözüm ortağı olmak amacıyla ele almaktadır.
	İş Bankası, geniş müşteri tabanı ve yaygın ticari kredi portföyü sayesinde, müşterilerinin yeşil dönüşüm yatırımlarını finanse ederek bir yandan ülke ekonomisinin dönüşümünde aktif rol üstlenirken bir yandan pazardaki öncü aktör konumunu pekiştirmeyi; ayrıca bu süreçte dış finansman kaynaklarına erişimini çeşitlendirerek bilançosunu güçlendirmeyi hedeflemektedir.		İş Bankası, bu stratejik yaklaşımını İklim Dönüşüm Planı (Plan) ile kurumsallaştırmış; Net-Sıfır Bankacılık Birliği tarafından karbon yoğun olarak tanımlanan sektörlerin (çimento, demir-çelik, enerji üretimi, alüminyum, gayrimenkul, kara yolu yük taşımacılığı, petrol ve gaz ile tarım) tamamını kapsayan bu plan ile yalnızca hedeflerini değil, bu hedeflere ulaşmayı mümkün kılacak somut aksiyon setlerini ve sektörel yol haritalarını kamuoyuyla paylaşan ilk Türk bankası olmuştur.
	Net-Sıfır Bankacılık Birliği çalışmaları, SKDM ve ETS gibi düzenlemeler doğrultusunda; firmaların karbon yoğunluklarının kredi kararları üzerinde belirleyici rol oynamaya başlaması, çevresel performansı güçlü firmaları ön plana çıkarmaktadır. İş Bankası, ticari portföyündeki firmaların emisyonlarını granüler seviyede ölçümleyerek bu firmalarla uzun vadeli iş birliklerini önceliklendirmektedir. Bu yaklaşım hem kredi riskini azaltmakta hem de sürdürülebilir büyümeyi desteklemektedir.		Küresel iklim hedefleriyle uyumlu senaryolara paralel olarak hazırlanan Plan, sayısal hedeflerin açıklanmasının ötesine geçerek, karbon emisyonu azaltımı konusunda sektörlerin ihtiyaçlarına özel olarak belirlenmiş adımları ve bu adımların nasıl uygulanacağını tanımlayan stratejik bir çerçeve sunmaktadır. İklim değişikliğiyle mücadele kapsamında karbon yoğun sektörlerde belirlenen hedeflere ulaşmak için müşterilerle yakın iş birliği içinde alınacak aksiyonları tanımlayan Plan; temiz enerji kullanımının yaygınlaştırılması, enerji verimliliği yatırımlarının önceliklendirilmesi, sürdürülebilir yakıtlara geçişin desteklenmesi, emisyon azaltım teknolojilerinin finansmanı gibi çevre dostu finansman çözümlerine odaklanmaktadır. İklim Dönüşüm Planı, Banka'nın kredi portföyünden kaynaklanan emisyonlarının yaklaşık %65'ini oluşturan sektörlerde karbonsuzlaşma stratejisini ortaya koymaktadır.
			İş Bankası, finanse edilen emisyonlara dair hesaplamalarını uluslararası metodolojiler temelinde yürütmekte; karbonsuzlaşma hedeflerini ve sektörel geçiş rotalarını bu hesaplamalar ışığında değerlendirmekte ve düzenli olarak raporlamaktadır. Bu yaklaşım, Banka'nın kredi portföyü içerisindeki emisyon yoğun sektörlerde dönüşüm finansmanına odaklanmasını sağlamaktadır.

2. Strateji

2.3 Strateji ve Karar Alma

2.3.1. İklim Dönüşüm Planı

İş Bankası, kredi portföyünden kaynaklanan sera gazı emisyonlarını yönetmek ve yeşil dönüşümünü sağlamaya yönelik bilim temelli azaltım hedeflerini belirlemek amacıyla, Birleşmiş Milletler Çevre Programı Finans Girişimi (UNEP FI) öncülüğünde kurulan NZBA'ya Nisan 2022'de katılmıştır. Banka, 2050 yılına kadar net-sıfır hedeflerine ulaşmayı taahhüt etmiş olup, bu hedefe yönelik olarak 2030 yılına kadar karbon yoğun sektörlerle odaklanan ara hedefler belirlemiştir. Bu üyelik, Banka'nın iklim stratejisinin uluslararası standartlarla daha güçlü şekilde uyumlandırılmasını sağlamış; iklim risklerinin sistematik şekilde değerlendirilmesi, portföy analizlerinin yapılması ve geçiş planının kurumsal karar alma süreçlerine entegre edilmesi yönünde önemli bir dönüşüm süreci başlatmıştır.

İş Bankası, iklim değişikliğiyle bağlantılı stratejisini İklim Dönüşüm Planı (Plan) ile yazılı hale getirmiş ve 2025 yılında kamuoyuna duyurmuştur. TPT (Transition Plan Taskforce) ilkeleri paralelinde hazırlanan Plan, Banka'nın net-sıfır hedefi doğrultusunda oluşturulan uzun vadeli stratejik yol haritasını oluşturmaktadır. Bütüncül dönüşüm stratejisiyle sektöre öncülük eden Banka, NZBA'nın tanımladığı tüm karbon yoğun sektörlerde emisyon azaltım yol haritalarını açıklayan ilk Türk bankasıdır.

İklim Dönüşüm Planı, aşağıdaki temel bileşenlerden oluşmaktadır:

- > Bilim temelli sektörel emisyon azaltım hedefleri
- > Karbon yoğun sektörler için sektörel aksiyon planları
- > Sürdürülebilir finansman hedefleri
- > Müşteri etkileşim ve yönlendirme politikaları
- > İlerleme takibi için performans göstergeleri ve izleme mekanizmaları

2020 yılında yaklaşık 78 bin ton CO₂e düzeyinde Kapsam 1 ve Kapsam 2 emisyonu sahip olan İş Bankası'nda Kapsam 1 emisyonlarının azaltımına yönelik enerji ve kaynak verimliliği çalışmaları yürütülmektedir. Yapılan analizler, bu emisyonların yaklaşık yarısının hizmet binalarındaki enerji tüketiminden kaynaklandığını ortaya koymuştur. Bu doğrultuda, özellikle iklim koşulları nedeniyle mevcut sistemlerin korunmasının gerektiği şubeler de dikkate alınarak, enerji ve kaynak verimliliğine yönelik dönüşüm planları önceliklendirilmiştir. Isı pompası ve yüksek verimli iklimlendirme sistemlerinin kurulumu, şubelerdeki en yaygın iyileştirme örneklerindendir.

Şubelerin elektrifikasyona uygunluğu değerlendirilmiş olup, uygun bulunan şubelerde dönüşüm süreci 2025 yılında da devam edecektir. Bu dönüşüm, bina kaynaklı emisyonların azaltılmasında teknik ve iklimsel koşulları dikkate alan kademeli bir yaklaşım doğrultusunda yürütülmektedir.

Banka'nın toplam emisyonlarının yarısından fazlası ulaşım kaynaklı yakıt tüketimi sonucu oluşmaktadır. İş Bankası'nın araç filosunun %85'ini binek araçlar oluşturmakta olup, bu segmentte elektrikli araç dönüşümüne öncelik verilmektedir. Elektrikli araç kullanımının yaygınlaştırılması, elektrikli araç şarj istasyonu kurulumu ihtiyacını da beraberinde getirmektedir. Bu kapsamda Banka bünyesinde kurulu şarj istasyonu sayısının dört katına çıkarılması hedeflenmekte ve bu yatırımlar, 2026 yılı karbon-nötr hedefi bağlamında önemli bir adım olarak değerlendirilmektedir.

2021 yılında yenilenebilir enerji tedarikine başlayan İş Bankası, 2022 yılı itibarıyla elektrik tüketiminin tamamını yenilenebilir kaynaklardan sağlamaya başlamış, taahhüdünü Kapsam 2 emisyonları çerçevesinde yerine getirmiştir. Yapılan çalışmalar sonucunda İş Bankası'nın kendi operasyonlarından kaynaklanan brüt emisyonları 2018 baz yılına (87 bin ton CO₂e) göre, 2024 yılı itibarıyla yaklaşık 20 bin ton CO₂e seviyesine düşürülmüştür.

2. Strateji

Tedarik zincirinden kaynaklanan emisyonlar da İş Bankası'nın karbonsuzlaşma stratejisinin bir parçasıdır. Yapılan mal ve hizmet alımları, iş seyahatleri gibi Banka'nın ölçümlerinde esas aldığı Sera Gazı Protokolü: Kurumsal Muhasebe ve Raporlama Standardı'nda Kapsam 3; Kategori 1-14 olarak sınıflanan emisyonlar yıllık olarak ölçülmekte, bu yöndeki gerçekleştirmelere Plan'da yer verilmektedir.

İş Bankası, bu hedeflerin ötesine geçerek kredilendirme faaliyetlerine bağlı oluşan portföyünden kaynaklanan emisyonları karbonsuzlaşma stratejisinin merkezine almıştır. Bu doğrultuda 2020 yılından itibaren kömür ve doğalgazı yakıt olarak kullanarak elektrik üretimi gerçekleştirmek üzere yeni kurulacak termik santral yatırımlarının finansmanı durdurulmuştur. Ardından, 2021 yılında söz konusu stratejik karar genişletilerek, yeni kömür madenciliği yatırımlarının finansmanına kaynak tahsis edilmeyeceği kamuoyuyla paylaşılmıştır. 2023 yılı itibarıyla ise kömürün finansmanına yönelik kredilendirme politikası daha da genişletilmiş; kömür ve kömürle ilişkili faaliyetlerin finansmanından 2040 yılına kadar kademeli olarak çıkılacağı taahhüt edilmiştir.

İş Bankası, ticari kredi portföyünden kaynaklanan emisyonların azaltılmasını yönelik stratejisini NZBA uygulamalarıyla paralel hale getirmiştir.

Karbonsuzlaşma yaklaşımını, kredi faaliyetleri dâhil olmak üzere iş süreçlerine entegre eden İş Bankası, NZBA tarafından karbon yoğun olarak belirlenmiş tüm sektörlerde brüt emisyon azaltım hedefleri belirlemiş, bu sektörlerde yer alan müşterilerinin net-sıfır ekonomiye geçiş süreçlerini desteklemeyi önceliklendirmiştir. Karbon yoğun sektörler, toplam emisyonlar içindeki belirgin ağırlığı nedeniyle odak alanı olarak öne çıkmaktadır. İş Bankası'nın 2023 yıl sonu itibarıyla yürüttüğü brüt emisyon hesaplamalarına göre, ticari kredi portföyünde önemli bir yer tutan bu sektörler, toplam finanse edilen emisyonların %65'inden sorumludur.

Banka'nın NZBA tarafından karbon yoğun olarak tanımlanan tüm sektörler özelinde 2030 yılına kadar belirlediği emisyon yoğunluğu azaltım hedeflerine Sektörel Karbonsuzlaşma Hedefleri tablosunda yer verilmiştir. İş Bankası'nın sürdürülebilirlik stratejisinin temel bir unsurunu temsil eden söz konusu hedefler, müşterilerinin yeşil dönüşümünde sürdürülebilir bir gelecek için yenilikçi çözüm önerileri ile yol gösterici bir iş ortağı olma amacını yansıtmaktadır.

Sektörel Karbonsuzlaşma Hedefleri

Sektör	2030 Emisyon Azaltım Hedefi	Baz Yıl
Enerji Üretimi	%61	2021
Çimento	%21	2021
Demir-Çelik	%10	2021
Alüminyum	%7	2023
Gayrimenkul	%36	2023
Kara Yolu Yük Taşımacılığı	%20	2023
Petrol ve Gaz	%15	2023
Tarım - Buğday	%14	2023
Tarım - Mısır	%15	2023
Tarım - Pirinç	%16	2023

2. Strateji

Gıda güvenliği ve sürdürülebilir kalkınma bakımından kritik rolü nedeniyle İş Bankası'nın stratejik öncelikleri arasında yer alan tarım sektöründe, emisyon hedeflerinin Türkiye'nin ekilebilir alanlarındaki ürün dağılımı ve Banka'nın tarım portföyünü en iyi şekilde yansıtmak üzere ürün bazlı ayrışmaya gidilmiştir. Bu kapsamda, niteliklerine göre farklılaştırılan tarımsal ürünlerden, buğday, mısır ve pirinç özelinde üç farklı hedef ve yol haritası belirlenmiştir. Söz konusu taahhütlere ilişkin detaylara ve ölçüm değerlerine İklim Dönüşüm Planı'nda yer verilmiştir.

Birlik tarafından karbon yoğun sektörlerde emisyon yoğunluğu azaltım hedefleri belirlenirken uluslararası emisyon azaltım rota ve senaryoları baz alınmıştır. Bu bağlamda hedeflerin küresel ölçekte uyumu ve ülke koşullarında uygulanabilirliği ön planda tutulmuş, hedefler belirlenirken takip edilen senaryolar sektör özelinde seçilmiştir. Bu doğrultuda, İş Bankası'nın ticari kredi portföyünden kaynaklanan emisyonlara yönelik stratejisinde, izleyeceği yol haritasına dayanak teşkil etmesi amacıyla Uluslararası Enerji Ajansı (IEA - NZE 2050), Bilim Temelli Hedefler Girişimi (SBTi 1,5°C), Transition Pathway Initiative (TPI) ve NGFS tarafından oluşturulan azaltım rotaları esas alınmıştır.

Karbonsuzlaşma rotalarının oluşturulmasında dikkate alınan küresel iklim senaryolarının yanı sıra, İş Bankası'nda Türkiye'nin dinamiklerine ve Banka müşterilerinin yeşil dönüşüm sürecindeki ihtiyaçlarına odaklanan çalışmalar yürütülmektedir. İklim Dönüşüm Planı'nın ülke koşulları ve potansiyeliyle uyumu, Plan'ın uygulanabilirliği ve etkinliği bu çalışmaların yardımıyla gözetilmektedir. Plan, 2050 yılına kadar net-sıfır emisyonu ulaşma hedefiyle uyumlu bir yol haritası sunmakta ve Karbon Saydamlık Projesi (CDP), TPT ve Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (IFRS) gibi öncü çerçeveler doğrultusunda her yıl gözden geçirilerek geliştirilmektedir.

İklim Dönüşüm Planı'nın geliştirilmesinde kullanılan kilit varsayımlar arasında, Türkiye'nin Ulusal Katkı Beyanları'na (NDC) uyum, yeşil teknolojilere erişim, düzenleyici çerçevenin gelişimi ve müşteri tabanının dönüşüm hızları yer almaktadır. Plan, aynı zamanda enerji verimliliği, yenilenebilir enerji yatırımları, emisyon ölçümleme kapasitesinin geliştirilmesi ve sürdürülebilir finansman olanaklarının artırılması gibi stratejik alanları ele almaktadır.

Plan'da, müşteri etkileşimi Banka'nın öncelikli aksiyon alanlarından biri olarak tanımlanmıştır. Banka, İklim Dönüşüm Planı kapsamında müşteri etkileşimini düşük karbonlu ekonomiye geçişin temel bir kaldıraç unsuru olarak konumlandırmaktadır. Ayrıca, her bir karbon yoğun sektör için temel karbonsuzlaşma adımları belirlenmiş ve bunların uygulanabilirliği sistematik biçimde değerlendirilmiştir. Böylece, müşterilerin geçiş süreçleri desteklenirken, Banka'nın da net-sıfır hedefine ulaşmasına katkı sağlanmaktadır.

İklim Dönüşüm Planı'nda yer alan karbonsuzlaşma kapsamındaki stratejik aksiyonlar karbon yoğun sektörler için geçiş planı çerçevesinde ayrı olarak değerlendirilmiştir. İş Bankası, müşterilerinin elektrik tüketimi kaynaklı emisyonlarını azaltmak adına öz tüketimlerinde yenilenebilir enerji kullanımını desteklemektedir. Banka, müşterilerinin üretimde açığa çıkardıkları sera gazlarını azaltmak üzere mevcut üretim tesis ve ekipmanlarını yenilemeleri, teknolojik yatırımlar yapmaları ve yenilikçi çözümlere ulaşabilmeleri için gerekli olacak finansmanı sağlamayı hedeflemektedir.

2. Strateji

Belirlenen sektörel karbonsuzlaşma aksiyonlarında, aşağıdaki yatırımlar çerçevesinde ihtiyaç duyulan finansmanların sağlanması öne çıkmaktadır:

- > Elektrik üretimi için yenilenebilir enerji yatırımları
- > Çimento sektöründe müşterilerin dönüşümü kapsamında atık ısı geri kazanım projeleri, alternatif ham maddeye geçiş ve karbon yakalama ve tutma teknolojisi yatırımları
- > Demir-çelik ve alüminyum sektörlerinde yeşil enerjiye geçiş ve mevcut fırınların daha düşük emisyon ile üretim yapan fırınlara yükseltilmesine yönelik yatırımlar
- > Taşımacılık sektöründe daha verimli motorlara, sürdürülebilir yakıtlara ve sıfır emisyonlu elektrikli araçlara geçiş yatırımları
- > Petrol ve doğalgaz sektöründe elektrikli şarj istasyonları ve sürdürülebilir yakıtlar için rafineri dönüşümü yatırımları
- > Gayrimenkul sektöründe ise enerji verimliliği yüksek, düşük emisyonlu binaların finansmanı, bölgesel ısıtma sistemleri, ısı pompaları ve çatı GES kurulumu yatırımları

Tarım sektöründe müşteri dönüşümünü esas alan traktör filosunun gençleştirilmesi ve daha verimli motorları olan araçlarla değiştirilmesi, canlandırıcı tarım ve toprak verimliliğine yönelik uygulamaların yatırımları kapsamında finansmanlar öncelikli aksiyonlar olarak belirlenmiştir. Bahsi geçen bu aksiyonlar Türkiye'nin Ulusal Enerji Planı öngörüsü, ülke hedefleri ve ekonomik konjonktür, sektörel yeni teknolojilerin penetrasyon projeksiyonları ve Banka'nın pazar payı gibi birçok temel unsurun bir araya getirilmesiyle bilim temelli bir yapıda oluşturulmuştur.

2.3.2 Sürdürülebilir Finansman

Yurt Dışı Finansman

İş Bankası, sürdürülebilirlik temalı finansman fırsatlarını yakından izlemekte, yeşil ekonomiyi destekleyen çeşitli ürün ve hizmetler geliştirirken finansman politikalarını da bu yönde dönüştürmektedir. Banka, bu fırsatları daha sistematik bir şekilde değerlendirmek ve sürdürülebilir kalkınmaya katkı sağlamak için **Sürdürülebilir Finans Çerçevesi**'ni oluşturmuştur. Çerçeve; Uluslararası Sermaye Piyasaları Birliği (ICMA)'nin Yeşil Tahvil İlkeleri ve Sosyal Tahvil İlkeleri ile Kredi Piyasası Birliği (LMA)'nin Yeşil Kredi Prensipleri'ne tam uyumlu olarak tasarlanmıştır.

Bu doküman Banka'ya, çevresel ve sosyal etkilere duyarlı finansman sağlama, sürdürülebilir projelere yatırım yapma ve karbon emisyonlarını azaltmaya yönelik çabaları destekleme hedefleri doğrultusunda çeşitli finansal araçları kullanmak üzere bir çerçeve sunmaktadır.

Uluslararası borçlanma piyasalarında, iklim değişikliğinin olumsuz etkilerinin azaltılması, toplumsal alanda fırsat eşitliğinin desteklenmesi gibi hedefler doğrultusunda, yeşil, sosyal ve sürdürülebilirlik temalı finansal araçlara yönelik yatırımcı ilgisi son yıllarda belirgin şekilde artmıştır. Bu durum, söz konusu kaynaklara erişim olanaklarını da beraberinde getirmektedir. İş Bankası bu kapsamda hem yerel mevzuattaki gelişmeleri hem de uluslararası piyasalardaki sürdürülebilir finansman uygulamalarını yakından takip etmekte; ihtiyaç ve hedefleri doğrultusunda sürdürülebilirlik temalı eurotahvil ihraçları ile sürdürülebilirlik temalı kredi teminine yönelik fırsat ve imkânları düzenli olarak değerlendirmektedir.

2. Strateji

İş Bankası, 2024 yılının Haziran ayında, 367 gün vadeli 442 milyon ABD doları ve 562,7 milyon Euro tutarında sürdürülebilirlik bağlantılı sendikasyon kredisi temin etmiştir. Kredinin anahtar performans göstergeleri, kadın sahipliği/yöneticiliğindeki küçük ve orta ölçekteki işletmelere (KOBİ) kullanılan nakdi kredi tutarı ile küçük ölçekli çiftçilere kullanılan nakdi kredi tutarıdır. Banka, 2024 yılının Kasım ayında, 371 gün vadeli, 584,5 milyon ABD doları ve 494,9 milyon Euro tutarında sürdürülebilir sendikasyon kredisi temin etmiştir. Bu kaynak, sözleşmede belirlenen şartlar ve Banka'nın Sürdürülebilir Finansman Çerçevesi doğrultusunda kullanılacaktır.

İş Bankası, havale akımlarına dayalı borçlanma programını kullanarak 2024 yılının Şubat ve Mayıs aylarında, Alman Yatırım ve Kalkınma Bankası'nın iştiraki olan Deutsche Investitions- und Entwicklungsgesellschaft (DEG) yatırımcısı olduğu toplamda 80 milyon ABD doları tutarında, 6 yıl nihai vadeli, 2 adet işlem gerçekleştirmiştir. Söz konusu kaynaklar, ülkemiz genelindeki KOBİ'lerin ve yeşil projelerin finansmanı alanlarında kullanılacaktır.

Yine havale akımlarına dayalı işlem yoluyla 2024 yılının Mayıs ayında Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD)'den sağlanan 5 yıl nihai vadeli, 106,9 milyon ABD doları tutarında diğer bir kaynak ise KOBİ'lerin dijital dönüşümü, iklim finansmanı, yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği alanlarında kullanılacaktır.

Banka 2024 yılında, sürdürülebilir kaynak temini için eurotahvil ihraçlarından da faydalanmıştır. Bu kapsamda, 2024 Haziran ayında gerçekleştirilen 5 yıl vadeye sahip 500 milyon ABD doları tutarındaki ihraç, Banka'nın piyasa işlemi niteliğindeki ilk sürdürülebilir eurotahvil ihracı olmuştur. Söz konusu ihraç yoluyla elde edilen fon, Sürdürülebilir Finans Çerçevesi doğrultusunda, KOBİ'lerin finansmanı, iklim finansmanı, yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği gibi yeşil ve sosyal kategorilere giren projelerin finansmanı için kullanılmıştır. İş Bankası bunun yanı sıra, 2024 yılının Mart ayında 250 milyon ABD doları tutarında, 4 yıl vadeli hazine finansmanı işlemini de sürdürülebilirlik bağlantılı olarak yapılandırmıştır. Bu çerçevede de depremlerden etkilenen illerde kullanılacak tüketici kredileri ile küçük ve orta ölçekteki kadın girişimcilere kullanılacak nakdi kredi tutarını sürdürülebilirlik performans kriterleri olarak belirlemiştir.

Ayrıca İş Bankası 2024 yılında; Finance In Motion adlı kurumun varlık yöneticisi olarak görev yaptığı, The European Fund for Southeast Europe (EFSE) ve Green for Growth Fund (GGF) adlı fonların yatırımcısı olduğu toplamda 40 milyon ABD doları tutarında 2 adet eurotahvil ihraçları gerçekleştirmiştir. Banka tarafından, sırasıyla sürdürülebilir tahvil ve yeşil tahvil olarak ihraç edilen söz konusu kıymetler kapsamında elde edilen kaynaklar, KOBİ'lerin finansmanı ile iklim finansmanı, yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği alanlarında kullanılacaktır.

İş Bankası, yukarıda yer verilenlere ek olarak, 2024 yılı içinde tekil ihraç formatında 11 adette yaklaşık 430 milyon ABD doları muadili tutarda, sürdürülebilir nitelikli eurotahvil ihracı gerçekleştirmiştir. Bu kaynaklar Sürdürülebilir Finans Çerçevesi doğrultusunda kullanılmıştır.

2023 yıl sonu itibarıyla %44 düzeyinde olan sürdürülebilirlik bağlantılı kaynakların Yabancı Para Mevduat Dışı Fonlama içindeki payı, 2024 yıl sonu itibarıyla %62'ye yükselmiştir. Bu gelişme, Banka'nın sürdürülebilir finansman alanındaki stratejik yöneliminin somut bir göstergesi olarak değerlendirilmektedir.

2. Strateji

Yurt İçi Finansman

İş Bankası yurt içi ihraçlar için, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yayımlanan “Yeşil Borçlanma Aracı, Sürdürülebilir Borçlanma Aracı, Yeşil Kira Sertifikası ve Sürdürülebilir Kira Sertifikası Rehberi”nde yer alan esaslara uygun olarak, “Yeşil Borçlanma Aracı ve Sürdürülebilir Borçlanma Aracı Çerçeve Belgesi”ni hazırlamıştır.

2024 yılında ise 126 gün vadeli, 4,5 milyar TL nominal büyüklüğünde yeşil finansman bonusu ihraç edilmiştir. Bu işlem, Türkiye finans piyasalarında halka arz yoluyla gerçekleştirilen ilk yeşil borçlanma aracı olma özelliği taşımaktadır. İş Bankası, bu borçlanma aracıyla temin edilen fonları da yenilenebilir enerji kredilerinin finansmanı ve yeniden finansmanı amacıyla kullanmıştır.

Sürdürülebilir Finansman

İş Bankası, iklim değişikliğiyle bağlantılı risklerin azaltılması ve fırsatların değerlendirilmesi amacıyla iş modelini, sürdürülebilir finansman odağında şekillendirmekte; bu doğrultuda, sürdürülebilir projelere yönelik kaynak tahsisinde önceliklendirme stratejileri benimsemektedir. Bu çerçevede, yenilenebilir enerji finansmanı, yeşil krediler ve düşük karbon teknolojilerine yönelik projeler ön planda

tutulmaktadır. 2015 yılından bu yana, yeni elektrik üretim yatırımlarına yönelik proje finansmanının tamamı yenilenebilir enerji kaynaklarına ayrılmıştır. 2024 itibarıyla, Banka'nın elektrik üretim kredileri portföyü içinde yenilenebilir enerji finansmanın payı %78'dir. Finanse edilen bu projeler sayesinde, salımına engel olunan toplam sera gazı emisyonu miktarı 2024 yıl sonu itibarıyla yaklaşık 10,5 milyon ton CO₂e seviyesine ulaşmış, 62,7 milyon MWh düzeyinde temiz enerji üretimi sağlanmıştır.

Sürdürülebilir finans alanındaki stratejisini somut adımlarla hayata geçiren İş Bankası, 2026 yılına kadar 300 milyar TL sürdürülebilir finansman sağlama taahhüdünün %88'lik kısmını 2024 yıl sonu itibarıyla gerçekleştirmiştir. 2025 yılının ilk çeyreği itibarıyla ise, 2023-2026 dönemi için belirlenen 300 milyar TL sürdürülebilir finansman hedefi ile 2023-2028 dönemi için öngörülen 100 milyar TL kadın girişimcilere yönelik finansman taahhüdü tamamlanmıştır. Bu kapsamda her iki hedef de 2028 yılı sonuna kadar güncellenerek genişletilmiştir. Sürdürülebilir finansman taahhüdü 650 milyar TL'ye, kadın girişimcilere yönelik finansman taahhüdü ise 250 milyar TL'ye yükseltilmiştir. Banka, iklim dönüşümü ve kapsayıcı kalkınmayı destekleyen bu stratejik adımlarla, sürdürülebilirlik vizyonunu ileriye taşımaya devam etmektedir.

2.3.3 Doğrudan Azaltım ve Adaptasyon Faaliyetleri

İş Bankası, çevresel etkilerini en aza indirmek üzere, çeşitli doğrudan emisyon azaltım çalışmalarını hayata geçirmektedir. Banka, Sera Gazı Protokolü: Kurumsal Muhasebe ve Raporlama Standardı'na uygun olarak hesaplanan Kapsam 1 ve Kapsam 2 brüt emisyonlarının toplamını 2018 baz yılına kıyasla 2025 yılına kadar %38, 2030 yılına kadar %65 oranında azaltmayı, 2035 yılı itibarıyla ise operasyonların karbon-nötr olarak yürütülmesi hedeflemiştir. Bununla birlikte, Banka 2024 yılı itibarıyla baz yılı kıyasla Kapsam 1 ve Kapsam 2 emisyonlarının toplamının %77 seviyesinde azaltmış; buna paralel olarak karbon-nötr operasyonlar hedefini 2026 yılına revize etmiştir.

2021 yılında yenilenebilir enerji tedarikine başlayan İş Bankası, 2022 yılı itibarıyla elektrik tüketiminin tamamını yenilenebilir kaynaklardan sağlamaya başlamıştır.

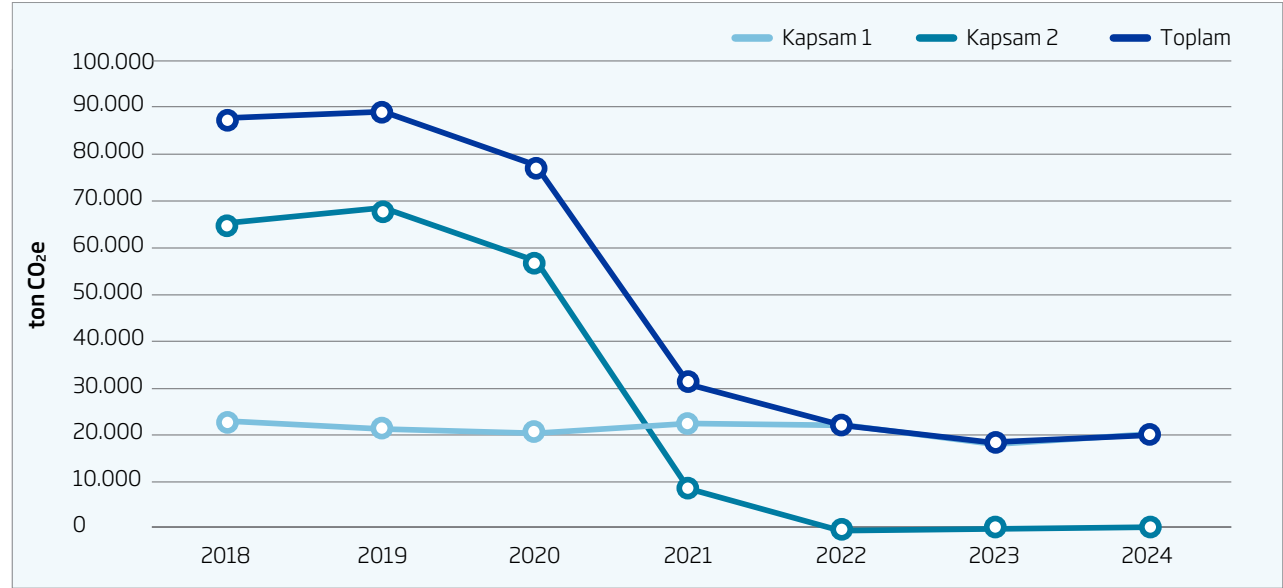
2. Strateji

İş Enerji Yatırımları A.Ş. ve İş Merkezleri Yönetim ve İşletim A.Ş. iş birliğiyle yürütülen çalışmalar kapsamında, İş Bankası Genel Müdürlük binalarının elektrik ihtiyacını karşılayacak 20 MW kapasiteli ve 27 hizmet binasının elektrik ihtiyacını karşılayacak 3 MW kapasiteli Bitlis/Ahlat Güneş Enerjisi Santralleri (GES) 2025 yılında devreye alınmıştır.

Banka'nın çevresel etkilerini sistematik bir biçimde yönetmek amacıyla, 2018 yılından bu yana ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi uygulanmaktadır. Banka'nın İstanbul Levent'te bulunan Genel Müdürlük Kule binası BREEAM In-use Excellent Sertifikasına, Tuzla Teknoloji ve Operasyon Merkezi (TUTOM) ise LEED Gold Sertifikasına sahiptir. İş Bankası'nın Tuzla Veri Merkezi (Atlas) binası, LEED v4 Gold for Data Centers Sertifikasıyla, Türkiye'de bu standartlardaki ilk veri merkezidir. Atlas Veri Merkezi binasında bilgi teknolojileri (BT) kabinetlerinin bulunduğu veri salonlarının hava ile soğutulması sonrasında ısınan hava, ofis alanlarının ısıtılmasında kullanılmaktadır. Bunun yanında yağmur suları, binalara kurulan yağmur suyu toplama kanalları aracılığıyla toplanmakta, arıtımı sağlandıktan sonra çeşitli alanlarda tekrar kullanılmaktadır.

Banka'nın hizmet binalarında enerji, su ve kâğıt tasarrufuna yönelik çalışmalar gerçekleştirilmektedir. Şube ve Genel Müdürlük atık miktarında 2024 yılında, 2023 yılına göre atık miktarında %3, kaynak tüketiminde %5 oranında azalma hedeflenmiştir.

Sera Gazı Emisyonları Gelişimi

Atık yönetimi kapsamında, 2024 yılı itibarıyla tek kullanımlık plastiklerin kullanımının en aza indirilmesine yönelik adımlar atılmış; cam şişe gibi tekrar kullanılabilir alternatifler tercih edilmiştir. Bilgi Teknolojileri Bölümü tarafından yönetilen saha varlıklarında hurda satışları ve toner kartuş iadesi yoluyla geri dönüşüm desteklenmekte; tüm işlemler Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya (AEEE) sertifikalı yetkili firmalar aracılığıyla yürütülmektedir.

Şubeler için uzaktan izleme ve enerji yönetim sistemlerinin kurulumuna yönelik çalışmalar sürdürülmektedir. 2024 yılı sonunda tüm hizmet binalarındaki aydınlatma armatürlerinin, aydınlatma enerjisi bazında tasarruf sağlayan LED sistemlerle dönüşümü tamamlanmıştır.

Banka, iklimle bağlantılı risk ve fırsatlara yanıt olarak sermaye tahsislerini yönlendirmekte; bu kapsamda yenilenebilir enerji, iklim dostu teknolojiler ve enerji verimliliği alanlarında sermaye harcamalarında bulunmaktadır.

2. Strateji

2.4 İklim Dirençliliği

İş Bankası, tanımladığı iklim değişikliğiyle bağlantılı risk ve fırsatları göz önünde bulundurarak, stratejisini ve iş modelini bu değişimlere uyumlu hale getirmekte ve iklim karşısında dayanıklılığını artırmaya yönelik stratejik yaklaşımlar geliştirmektedir.

İklim Dönüşüm Planı kapsamında, 2030 yılına yönelik ara hedefler ve 2050 yılına yönelik net-sıfır taahhütleri doğrultusunda, Banka'nın kredi politikaları, sürdürülebilir finansman stratejisi ve yatırım öncelikleri yeniden yapılandırılmaktadır. Bu dönüşüm sürecinde, karbon yoğun sektörlerle yönelik risk azaltımı, sürdürülebilir finansman hacminin artırılması ve portföyün karbonsuzlaştırılması gibi somut adımlar öne çıkmaktadır.

İş Bankası, senaryo analizleri sonucunda belirlediği iklim değişikliğiyle bağlantılı riskleri yönetebilmek amacıyla somut aksiyon planları geliştirmekte ve bu planları stratejik hedefleriyle uyumlu şekilde iş modeline entegre etmektedir. Bu yaklaşım sayesinde, belirsiz iklim koşullarına karşı proaktif önlemler alınmakta ve uzun vadeli kurumsal dayanıklılık desteklenmektedir.

İklim değişikliği risklerini kurumsal risk yönetimi faaliyetlerinin odağında konumlandıran İş Bankası, riskler ve fırsatlara karşılık vermek ve bu kapsamda mevcut finansal kaynaklarının bulunabilirliğini ve esnekliğini değerlendirmek amacıyla uyguladığı senaryo analizi yaklaşımını sürekli geliştirerek güncel tutmaktadır.

İş Bankası, iklim senaryosu analizlerinde ortaya konan fiziksel ve geçiş risklerine karşı dayanıklılık sağlayan güçlü sermaye ve likidite yapısını sürdürmektedir. Banka'nın 2024 yılsonu itibarıyla %14,42 seviyesindeki konsolide çekirdek sermaye yeterliliği oranı, %148,26 düzeyindeki konsolide likidite karşılama oranı, iklim kaynaklı ani kayıplara karşı yeterli tampon sağlamaktadır.

İklim değişikliği risklerinin kredi portföyü üzerindeki etkilerine yönelik senaryolarda, kredi yeniden yapılandırma olanakları ve teminat yönetimi süreçleri devreye alınmaktadır. Net-sıfır taahhüdüyle kredi portföyünü karbonsuzlaştırma konusunda attığı somut adımların yanı sıra, kömürden çıkış stratejisi ve finanse edilen faaliyetler konusundaki sürdürülebilirlik odaklı yaklaşımı Banka'nın kredi portföyünün söz konusu risklere karşı dirençliliğini artırmaktadır. Ayrıca, iklim değişikliği risklerinin yönetimi kapsamında, sağladığı yeşil finansman ürünlerini artırarak ve sürdürülebilir tahvil ihraç ederek ilave kaynak yaratma kapasitesini geliştirmektedir.

2.4.1 Senaryo Analizi

Amaç ve Yöntemler

Banka, stratejisi ile iş modelinin iklimle ilgili değişiklik, gelişme ve belirsizliklere karşı dirençliliğinin paydaşları tarafından anlaşılmasını sağlamak amacıyla nitel ve nicel unsurların bir arada değerlendirildiği senaryo analizi yaklaşımını kullanmaktadır.

Senaryolar, iklimle bağlantılı risk faktörlerine ilişkin geleceğe yönelik tam bir projeksiyon sunmaktan ziyade, risk faktörlerini anlamayı ve riskin yönetilmesi için stratejik öncelikleri belirlemeyi amaçlamaktadır.

Banka senaryo analizi çerçevesini aşırı maliyet veya çabaya katlanmaksızın raporlama tarihinde elde edilebilen tüm makul ve desteklenebilir bilgileri dikkate almasını sağlayan, mevcut ve öngörülen şartlara uygun bir yaklaşımla oluşturmuştur. Banka tarafından kullanılan senaryo analizi metodolojisi, NGFS ile Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli (IPCC) referans senaryo çerçeveleri ile uyumlu şekilde uygulanmıştır.

Senaryo analizi çerçevesi, farklı iklim politikası yolları ve fiziksel risk koşullarının Banka'nın;

- > İş modeli, faaliyetleri, finansal durumu ve değer zinciri üzerindeki etkilerini anlamak,
 - > Bu etkilerin zaman içindeki değişimini tahmin etmek,
 - > Kurumsal stratejinin bu koşullara ne derece dayanıklı olduğunu değerlendirmek
- amacıyla farklı sıcaklık ve emisyon yollarını temsil eden küresel senaryolar ve bunların varsayımları üzerine temellendirilmiştir.

2. Strateji

Kullanılan İklim Senaryoları

Senaryo Adı	2100'e Kadar Tahmini Sıcaklık Artışı (°C)	Fiziksel Risk Seviyesi	Geçiş Riski Seviyesi	Politika ve Karbon Fiyatları	Açıklama
RCP4.5	~2,5°C	Orta	Orta	Kademeli Artış	Politika müdahaleleri sınırlı; emisyonlar 2040 civarında zirve yapar.
RCP8.5	~4,3°C	Çok Yüksek	Düşük	Düşük	Politikasız bir senaryo; en kötü fiziksel sonuçlar.
NGFS Current Policies	~3,0°C	Yüksek	Düşük-Orta	Mevcut Politikalar Seviyesinde	Mevcut iklim politikalarının devamı varsayılır.
NGFS Net-Zero 2050	<1,5°C	Düşük	Çok Yüksek	Hızla Artan ($\geq 150\$/\text{ton CO}_2\text{e}$)	Sert politikalar, karbon vergisi, hızlı dönüşüm.
NGFS Delayed Transition	~2,2–2,5°C	Orta-Yüksek	Çok Yüksek (ani şok)	Ani ve Hızlı Artış (2035 sonrası)	Geç kalınan fakat ani dönüşüm nedeniyle büyük piyasa şokları içerir.

Her senaryo kapsamında aşağıdaki etki alanlarına ilişkin unsurlar dikkate alınmıştır:

- > **Fiziksel riskler (doğrudan operasyonlar):** sıcak hava dalgası, aşırı yağış, sel, kuraklık gibi olayların şiddeti, süresi ve coğrafi konumunun hizmet kesintileri, ATM ve BT altyapı zararları, operasyonel gelir kayıpları üzerindeki etkileri
- > **Fiziksel riskler (kredi portföyü):** sıcak hava dalgası, aşırı yağış, sel, kuraklık gibi olayların şiddeti, süresi ve coğrafi etkisinin bu olaylara maruz kalabilecek sektörlerde faaliyet gösteren müşterilerin finansal görünümünde yaratabileceği menfi etkiler

- > **Geçiş riskleri (kredi portföyü):** Karbon Vergilendirme Düzenlemesi ve ETS gibi karbon fiyatlandırmasına dayanan mekanizmaların risklere maruz sektörlerde faaliyet gösteren müşterilerin finansal görünümünde yaratabileceği menfi etkiler

NGFS Net-Zero 2050 senaryosu, iklim değişikliği ile mücadele konusundaki en agresif senaryo olmasının yanı sıra, Banka'nın 2050 yılına kadar karbon-nötr olma stratejisiyle uyumlu olmasından ötürü geçiş riskleri için temel senaryo olarak kabul edilmektedir. **RCP8.5** senaryosu ise, uzun vadede sıcaklık artışının en yüksek boyutlara ulaştığı senaryo olmasından ötürü fiziksel risk senaryo analizi için ana senaryo olarak dikkate alınmaktadır.

Bu senaryolar doğrultusunda kısa/orta vadeli risk değişimlerinin yanı sıra, makroekonomik eğilimleri de içerecek şekilde uzun vadeli sistemik etkilerin sayısallaştırılmasına çalışılmaktadır. Geçiş senaryoları açısından önümüzdeki 10 yıllık zaman dilimi içerisinde yer alan 2030 ve 2035 yılları analiz kapsamına alınmıştır. Söz konusu zaman dilimleri; Banka'nın kredi portföyünün vade yapısıyla uyumlu olmasının yanı sıra, stratejik planlama ufkuyla örtüşmekte ve portföyünü karbonsuzlaştırmayı hedefleyen net-sıfır stratejisindeki ara dönem hedeflerinin değerlendirileceği 2030 yılını kapsamaktadır. Fiziksel risklerin daha uzun vadede belirginleşmesi beklendiğinden, fiziksel risk senaryo analizleri için 40 yıllık bir zaman dilimini kapsayan 2065 yılı referans alınmıştır.

2. Strateji

Banka'nın faaliyetlerinin çok büyük bir kısmının Türkiye'de konumlanmış olmasından ötürü mevcut olması halinde analizlerde Türkiye'ye özgü öngörüler kullanılmıştır. Fiziksel risk senaryolarının kapsamı, İstanbul gibi faaliyetlerin yoğunlaştığı illerin yanı sıra, riskin niteliğine göre gerektiğinde örgütün tüm faaliyetlerini kapsayacak şekilde belirlenmiştir. Genel Müdürlük yerleşkelerinin yanı sıra, müşteri temasının gerçekleştiği şube, çağrı merkezi ve Bankamatik ağı gibi birimler mümkün mertebe analiz kapsamına dâhil edilmiştir.

Banka, iklim değişikliğinin doğrudan operasyonları ve aktif kalitesi üzerindeki etkisini tahminlemek amacıyla önemli etki oluşturma potansiyeli bulunan aşağıdaki risk faktörlerine ilişkin senaryo analizleri yürütmüştür.

Risk Faktörleri

Risk Faktörü	Uyumlu Baz Senaryo	İklim Riski Türü	Etkilenen Risk Türü	Streslenen Risk Ölçütü	Etki Kanalı	Bölge
Aşırı Yağış	RCP8.5	Fiziksel Risk	Operasyonel Risk	Riske Maruz Değer	Doğrudan Operasyonlar	İstanbul
Şiddetli Sıcak Hava Dalgası	RCP8.5	Fiziksel Risk	Operasyonel Risk	Riske Maruz Değer	Doğrudan Operasyonlar	Türkiye Geneli
Karbon Vergilendirmesi	NGFS Net-Zero 2050	Geçiş Riski	Kredi Riski	Beklenen Kredi Zararı	Kredi Portföyü	Türkiye Geneli
Su Stresi/Kuraklık - Tarım	RCP8.5	Fiziksel Risk	Kredi Riski	Beklenen Kredi Zararı	Kredi Portföyü	Türkiye Geneli
Su Stresi/Kuraklık - Enerji Üretimi	RCP8.5	Fiziksel Risk	Kredi Riski	Beklenen Kredi Zararı	Kredi Portföyü	Türkiye Geneli

Etkinin sayısallaştırılması amacıyla kullanılan metodoloji, iklim faktörlerinden etkilenen konvansiyonel banka riskleri bazında özelleştirilmiş ve mümkün mertebe söz konusu risklerin sayısallaştırılması amacıyla kullanılan uygulama ve yöntemlere bağlı kalmıştır.

2. Strateji

Senaryo Analizi Veri Kaynakları

Banka, senaryo analizlerinde makul bir efor sarf edilerek temin edebildiği Banka içi verilerin yanı sıra dış kaynaklardan temin ettiği iklimle ilgili verileri ve varsayımları kullanmıştır.

Tüm senaryolarda belirlenen etki seviyeleri, Banka'nın 2024 yıl sonuna ilişkin finansal verileri üzerinden yürütülmüştür. Örneğin, kredi müşterilerine ilişkin beklenen kredi zararı tutarlarının yanı sıra, operasyonel riske maruz değer hesaplamalarında kullanılan içsel ve dışsal veriler 2024 yıl sonu kesitli olarak hesaplamalara dâhil edilmiştir. Öte yandan, müşterilerin 2024 yılı finansal verilerine veya karbon salımı değerlerine ulaşılabilmesi halinde mevcut olan en güncel ve tutarlı verinin kullanılması yoluna gidilmiştir.

İklim Senaryo Analizi Yaklaşımına İlişkin Belirsizlikler

Banka, iklim değişikliği kapsamındaki dirençliliğini analiz ederken yaptığı çalışmalarda hem fiziksel hem de geçiş riskleriyle bağlantılı olan çok sayıda belirsizlik unsuru tespit etmiştir. Aşağıda yer verilen söz konusu belirsizlikler, senaryo analizlerinin sağlamlığına ve kullanılabilirliğine ilişkin sınırları belirlemektedir.

Fiziksel riskler açısından; IPCC ve NGFS projeksiyonları farklı modelleme tekniklerine ve senaryolara dayanmaktadır. Sıcaklık artışı, yağış rejimi, deniz seviyesi gibi fiziksel değişkenlerde

İklim Senaryo Analizi Veri Kaynakları

Veri Kaynağı	Veri Grubu
Banka ve Müşteri Verisi	> Müşterilerin mevcut risk göstergeleri (temerrüt olasılığı, temerrüt halinde bakiye, beklenen kredi zararı) > Müşterilerin finansal verileri (bilanço verileri, kar-zarar tablosu verileri, nakit akışı tablosu verileri) > Müşterilerden faaliyet gösterdikleri sektörler özelinde temin edilecek veriler (üretim verileri, yakıt kullanım verileri, vb.) > Banka'nın şube ve Bankamatik ağına ilişkin coğrafi dağılım verileri > Banka'nın tarihsel kayıp ve faaliyet kesintisi verileri
Dış Kaynaklar	> Arz-talep verileri (sektörde birim fiyat, toplam arz, toplam talep...) > Sektör ve pazar görünümüleri (teknolojik gelişmeler, trendler...) > Firmalara özel veriler (finansal raporlar ve sektör seviyesinde senaryo kapsamına göre farklılaşan özel veriler) > İklim değişikliği göstergeleri (birim salım oranları, risk olayı ile ilgili tarihsel frekans verileri...) > Küresel iklim senaryoları kapsamındaki varsayımlar ve öngörüler (NGFS, IPCC, WRI)

benimsenen yaklaşıma bağlı olarak önemli tahmin farklılıkları bulunabilmektedir. Söz konusu modeller aynı bölgede farklı şiddet ve frekansta aşırı hava olayları öngörebilir. Türkiye'de il ve ilçe bazında yüksek çözünürlüklü uzun dönemli iklim verisinin sınırlı olması, geçmiş dönemlerde meydana gelen sel, dolu, kuraklık gibi olaylara ilişkin sistematik kayıt eksikliği de çalışmaları sınırlandırmakta ve belirsizlik yaratmaktadır. Aynı şehirde hatta ilçede konumlanan iki farklı şube veya Bankamatik farklı derecede fiziksel riske maruz kalabilecekken, şubelerin ve Bankamatiklerin bulunduğu mikro lokasyonlardaki altyapı kalitesi, drenaj sistemi, bina yapısı gibi bilgilere erişimin sınırlı olması yapılan analizlerin detay seviyesini menfi olarak etkilemektedir.

Geçiş riskleri açısından; Geçişin erken mi yoksa geç mi olacağı, Banka'nın stratejik yatırım kararlarını doğrudan etkileyen bir unsurdur. Türkiye'de ve küresel olarak karbon fiyatlaması, yeşil finansman, sürdürülebilir taksonomi konularındaki düzenlemelerin tam uygulanma zamanının netleşmemiş olması ve kapsamlarındaki değişkenlik stratejik açıdan belirsizlik yaratmaktadır. Tüketicilerin düşük karbonlu ürünlere yönelme hızı, yeşil yatırımlara olan talep artışı gibi dinamikler, davranışsal ve ekonomik modellere bağlı olarak değişkenlik gösterebilmektedir. Medya veya sivil toplum baskısıyla gelişen iklim kaynaklı itibar şokları, Banka'nın toplum nezdindeki algısına orantısız ölçüde zarar verebilecek olmakla birlikte, bu tür etkilerin finansal olarak ölçülmesi oldukça zordur.

2. Strateji

Modelleme açısından, oluşturulan senaryolar çok sayıda varsayıma ve yeri geldiğinde uzman görüşüne dayanan parametreler içermektedir. Faaliyet kesintisi süreleri, gelir kaybı oranı, fiziksel hasar oranı gibi değişkenlerin senaryolarla uyumlu şekilde belirlenmesi çok sayıda varsayıma bağlıdır. Bu varsayımlar, farklı uzman görüşlerine göre farklılaşabilir ve senaryo sonuçlarını değiştirebilir. Bunun yanı sıra, bir iklim olayı aynı anda birden fazla risk faktörünü etkileyebilir. Olay sonucunda etkilenebilecek çapraz risklerin tespiti ve modellenmesi oldukça karmaşıktır. Sistemik risklerin yaratabileceği zincirleme etkiler genellikle standart finansal stres testi modelleri tarafından dikkate alınmaz. Bu etkilerin ölçümlenebilmesi için daha karmaşık ve bilimsel unsurları içeren Entegre Değerlendirme Modelleri (Integrated Assessment Model) kullanılması gerekmektedir. Söz konusu modellerin kurumsal risk yönetimi süreçlerine entegre edilmesi operasyonel açıdan zor ve maliyetli olabilir.

Zamanlama açısından, sel ve kuraklık gibi fiziksel risklerin ne zaman oluşacağı, karbon vergisi gibi geçiş riski unsurlarının ne zaman yürürlüğe gireceği ve de en önemlisi bu risklerin birleşik etkilerinin bilançolarla ne zaman yansıtacağı tam olarak öngörülemez.

Söz konusu belirsizlikler, iklim risklerine ilişkin analiz ve karar süreçlerinde öngörüye dayalı sabit yaklaşımların yerine, değişken koşullara duyarlı, esnek ve parametrik modeller benimsemesi gerekliliğini ortaya koymaktadır. Bu kapsamda Banka, tek bir senaryoya dayanan doğrusal bir risk yaklaşımından ziyade, çoklu senaryoları içeren, gelişen koşullara göre yeniden değerlendirilebilir, esneklik odaklı bir senaryo yaklaşımı benimsemiştir.

Bu kapsamda, iklim faktörlerine maruziyet açısından önem arz eden “Operasyonel Risk” ve “Kredi Riski” üzerindeki etkilerinin değerlendirildiği senaryo analizi çerçevelerine aşağıda yer verilmektedir. “Piyasa Riski” ve “Likidite Riski” ise potansiyel etkinin büyüklüğü açısından bu aşamada senaryo analizinde önceliklendirilmemiştir.

Operasyonel Risk Senaryo Analizleri

Banka, operasyonel risklerin sayısallaştırılmasında mevcut yasal uygulama olan temel gösterge yönteminin yanı sıra, **İleri Ölçüm Yaklaşımını** (AMA - Advanced Measurement Approach) kullanmaktadır. İş Bankası’nın operasyonel risk içsel sermaye modeli; ölçüm birimi/kategori (UoM) seviyesinde İç Kayıp Verileri (ILD) ve Dış Kayıp Verileri (ELD) ve Senaryo Analizi (ScA) verilerine uygun dağılımların belirlenmesi esasına dayanmaktadır.

ILD, ELD ve ScA verilerinin birleştirilmesi amacıyla özelleştirilmiş bir entegrasyon yöntemi kullanılmakta ve akabinde Monte-Carlo simülasyonu muhtelif güven aralıklarında her bir operasyonel risk kategorisi için **Riske Maruz Değer** (RMD) hesaplanmaktadır.

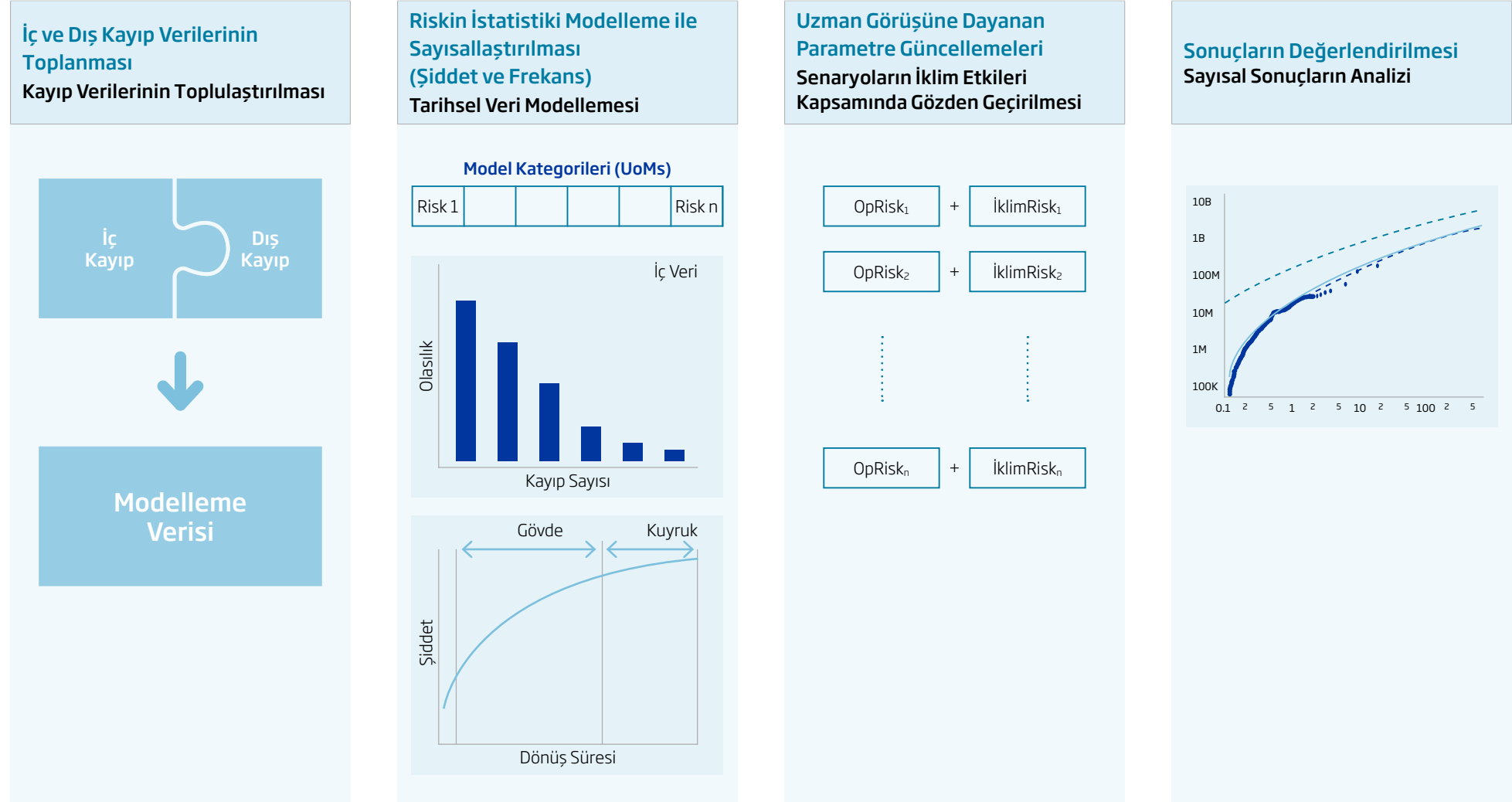
1 milyon adet simülasyon yapılarak kategori bazında tahminlenen kayıp eğrileri kopula tabanlı bir yöntemle birleştirilerek ve riskler arası korelasyon unsurlarının yanı sıra Banka’nın operasyonel riske yönelik muhtelif sigorta poliçelerinin risk azaltım etkileri modele dâhil edilerek net riske maruz değer (net RMD) tutarına ulaşılmaktadır. %99,9 güven seviyesinde hesaplanan net RMD, içsel ölçüm yaklaşımı esasları gereği operasyonel riskten kaynaklanan sermaye gereksinimi olarak dikkate alınmaktadır.

Çeşitli iklim olaylarının operasyonel riskin büyüklüğü üzerindeki etkisinin tahminlenmesi amacıyla, içsel sermaye modelinin “Senaryo Analizi” modülü kullanılmıştır. Operasyonel risk senaryo analizi; Banka’nın beklenmeyen, varsayıma dayalı ancak öngörülebilen operasyonel risk olaylarının etkilerinin riskin sayısallaştırılmasında dikkate alınmasını sağlamakta, nadiren meydana gelen ve beklenen kayıplardan farklılık gösteren, ancak gerçekleşmesi halinde Banka’ya büyük etkisi olabilecek gerçekçi olayları tanımlamaya odaklanmaktadır.

2. Strateji

Aşağıda, iklim değişikliği kaynaklı risklerin Banka'nın operasyonel risk içsel modeline entegrasyon yönetimini gösteren şemaya yer verilmiştir.

İklim Değişikliği Kaynaklı Risklerin Banka'nın Operasyonel Risk İçsel Modeline Entegrasyonu

2. Strateji

İklim olaylarının operasyonel risk modelindeki farklı risk kategorileri üzerindeki etkisine yönelik Avrupa Bankacılık Otoritesi (EBA) tarafından görüşe açılan operasyonel risk taksonomisi ve uzman görüşüne dayanan bir analiz yapılmıştır. İklim değişikliğinin aşağı yer verilen aktarım kanalları üzerinden ilgili operasyonel risk kategorilerini etkileyebileceği değerlendirilmiştir.

Etki analizinde kullanılan operasyonel risk iklim senaryoları 2 temel iklim olayını kapsamakta ve söz konusu olayların Banka üzerinde yaratabileceği etkileri NGFS ve IPCC küresel senaryo varsayımlarıyla uyumlu olacak şekilde tahminlemektedir.

Değerlendirmelerde kullanılan Baz senaryolar RCP8.5 ve NGFS Net-Zero 2050 olmakla birlikte, bu senaryoların içermediği belirsizlikleri de kapsayabilmek adına RCP4.5, NGFS Current Policies ve NGFS Delayed Transition senaryoları da yeri geldiğinde analizlere dâhil edilmiştir.

Temel Aktarım Kanalları

Temel Aktarım Kanalları	İlişkili İklim Riski	Etkilenen Model/Risk Kategorisi
Artan aşırı hava olayları nedeniyle Banka varlıklarının fiziksel zarara uğraması	Fiziksel Risk	Fiziksel Varlıkların Hasara Uğraması
Artan aşırı hava olayları nedeniyle faaliyet kesintisi yaşanması, çalışan verimliliğinin düşmesi	Fiziksel Risk	Faaliyetlerin Kesintiye Uğraması ve Sistem Arızaları
Artan aşırı hava olayları nedeniyle çalışan sağlığı ve güvenliğinin korunması için oluşan ilave maliyetler	Fiziksel Risk	İstihdam Uygulamaları ve İş Yeri Güvenliği

Analizde Kullanılan Operasyonel Risk Senaryoları

Senaryo Adı	Risk Türü	Etki Kanalı	Bölge	Baz Senaryo
Aşırı Yağış	Fiziksel Risk	Doğrudan Operasyonlar	İstanbul	RCP8.5
Sıcak Hava Dalgası	Fiziksel Risk	Doğrudan Operasyonlar	Türkiye Geneli	RCP8.5

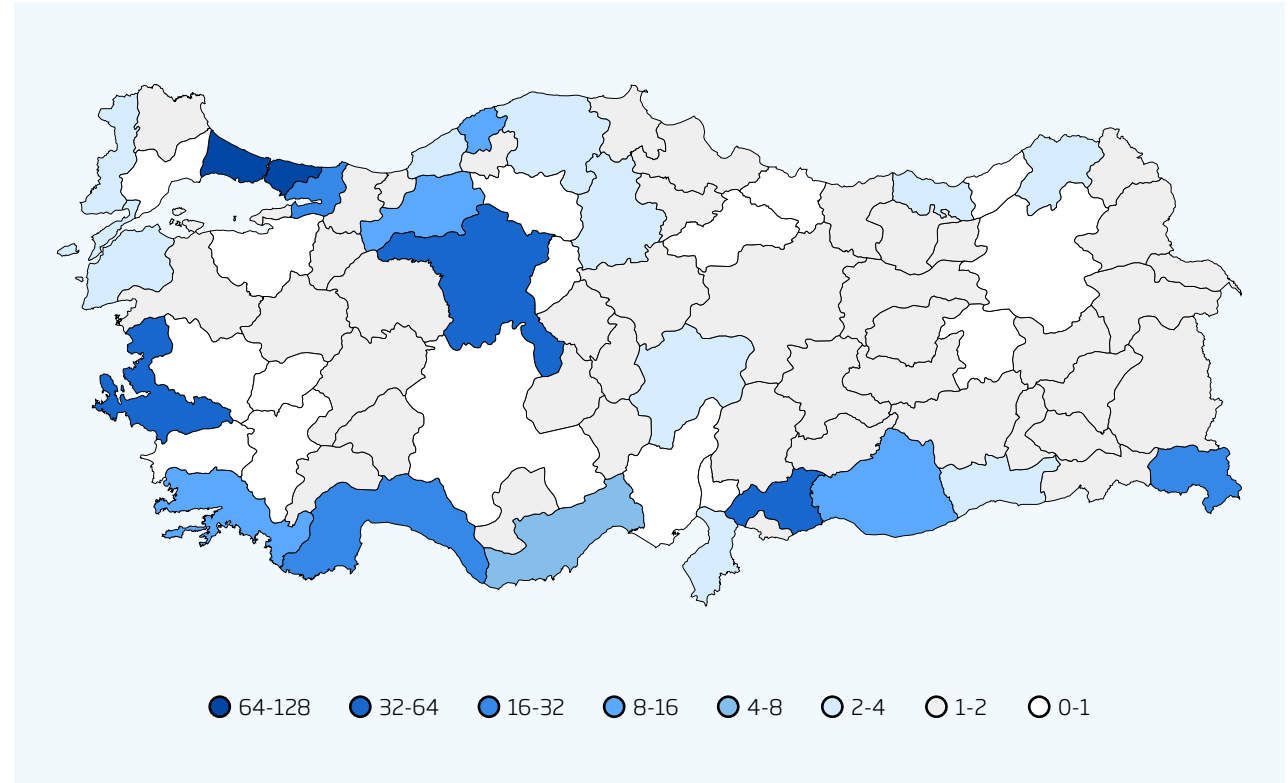
2. Strateji

Senaryo 1: Fiziksel Risk - İstanbul ve Çevre İlleri Etkileyen Aşırı Yağış

İstanbul, iklim değişikliğiyle birlikte artan kısa süreli ama yoğun yağışlar açısından yüksek risk altındadır. RCP ve NGFS senaryoları kapsamında, bilhassa 2030 ve sonrası dönemde İstanbul gibi büyük kıyı şehirlerinde hızlanan kentleşme ve sıklaşan iklimsel anomaliler gibi unsurların etkileşimiyle yağış kaynaklı felaketlerin etkisinin artacağı öngörülmektedir.

2013-2024 yılları arasında, Banka'da bir geçici faaliyet aksamasına neden olan aşırı yağış olaylarının dağılımı incelendiğinde, İstanbul ilinin şube bazlı olay sayısı açısından diğer iller ile kıyaslandığında belirgin seviyede ayrıştığı görülmektedir (Şekil - 1). Söz konusu ayrışmada, il sınırları içerisinde hizmet veren şube sayısının yüksek olmasının yanı sıra, il genelinde gerçekleşen şiddetli yağış olayı sıklığı belirleyici olmaktadır. Söz konusu nedenlerden ötürü, İstanbul ve çevre illeri etkilemesi muhtemel iklim değişikliği kaynaklı ani ve aşırı bir yağış olayının; Banka'nın faaliyet ağının coğrafi olarak yoğunlaştığı bölge olması, mevcut iklim projeksiyonları, şehir altyapısı ve finansal sistem üzerindeki olası etkileriyle nedeniyle önem arz etmektedir.

Geçici Hizmet Aksamasına Yol Açan Yağış Olaylarının İl Bazlı Dağılımı 2013-2024 (Adet)

Senaryo analizinde, olaydan etkilenebilecek şube, Bankamatik ve çalışan oranları, olay sonucunda meydana gelebilecek fiziksel hasar, kesintinin büyüklüğü ve çalışan güvenliğinin korunması için yapılması gereken harcamalar gibi çeşitli varsayımlar kullanılmıştır. Söz konusu varsayımlar oluşturulurken mevcut ve tarihsel verilerin yanı sıra, küresel iklim senaryosu öngörülleri ve uzman görüşlerinden de faydalanılmıştır.

2. Strateji

Senaryo 2: Fiziksel Risk – Tüm Türkiye’yi Etkileyen Sıcak Hava Dalgası

İklim değişikliğinin etkileri yalnızca uzun vadeli ortalama sıcaklık artışlarıyla sınırlı kalmamakta, aynı zamanda kısa süreli ancak yüksek şiddetli aşırı hava olaylarının da sıklığında ve şiddetinde artışlara neden olmaktadır. Bu kapsamda, geniş coğrafi yayılıma sahip sıcak hava dalgaları, Türkiye gibi orta kuşakta yer alan ülkelerde daha sık ve daha yıkıcı biçimde görülmeye başlamıştır. Özellikle RCP8.5 ve NGFS Current Policies gibi yüksek emisyon senaryoları altında, 2040 sonrası dönemde Türkiye genelinde ortalama sıcaklıkların önemli ölçüde artması, 40°C üzeri ekstrem sıcaklıkların farklı bölgelerde daha sık yaşanması öngörülmektedir. Senaryo, özellikle yaz aylarında Türkiye’nin farklı bölgelerinde aynı anda etkili olabilecek yüksek sıcaklık kuşaklarının yaratacağı ulusal çapta sistemik etkiyi dikkate almaktadır.

Yapılan etki analizinde;

- > Çalışan verimliliği ve müşteri hizmetleri sürekliliğinin olumsuz etkilenmesi,
- > Enerji altyapısının zorlanması, elektrik kesintileri ve soğutma sistemlerinde aksamalara neden olması,
- > Şube hizmet kesintileri, ATM cihaz arızaları, BT sistem kesintileri gibi operasyonel risklerin ortaya çıkması gibi faktörler dikkate alınmıştır.

Senaryo 3: Geçiş Riski – Karbon Vergilendirme Mekanizması

Karbon vergilendirme mekanizmaları, sera gazı emisyonlarını azaltmak amacıyla karbon içeren fosil yakıtların (kömür, petrol, doğalgaz) kullanımına maliyet getiren bir piyasa temelli iklim politikası aracıdır. Bu sistemde, işletmeler veya bireyler atmosfere saldıkları her bir ton karbondioksit (CO₂) eşdeğeri emisyon için belirli bir miktarda vergi öderler. Amaç, emisyonları ekonomik olarak caydırıcı hale getirerek daha temiz teknolojilere geçişi teşvik etmektir.

Türkiye’de yakın gelecekte kademeli olarak yürürlüğe girmesi muhtemel olan bir karbon vergisi uygulamasının Banka üzerindeki en büyük etkisi, ilave vergilendirmeler nedeniyle karbon yoğun sektörlerde faaliyet gösteren kredi müşterileri üzerinde oluşacak mali baskının temerrüt olasılıklarını artırması sonucu Banka’nın aktif kalitesinde yaşanabilecek bozulmadır. Karbon vergisi, müşterilerinin nakit akışları ve borç ödeme kapasiteleri üzerinde menfi bir etkiye neden olabileceğinden, bu tür bir düzenlemeye mali açıdan hazırlıklı olmayan müşteriler için Banka tarafından ayrılan Beklenen Kredi Zararı karşılıkları artış gösterebilecektir.

AB tarafından hazırlanan ve 2026 yılında devreye alınacak olan SKDM, yeni ortaya çıkan düzenlemelerin en önemli örneklerinden birisidir. Banka, SKDM’nin yaratacağı etkiye, yönetmelik kapsamına giren sektörlerde faaliyet gösteren ve gelirleri AB ihracatına bağlı olan müşterileri üzerinden maruz kalmayı beklemektedir.

Mevzuata uyumsuzluk, ihracatçı müşterilerin gelirlerinin ve ödeme kapasitelerinin bozulmasına neden olarak temerrüde düşme risklerinin artmasına ve dolayısıyla Banka’nın aktif kalitesinin bozulmasına neden olabilecektir.

SKDM’nin belirli sektörler için uygulanması ve yalnızca AB’ye ihracat yapan, emisyon seviyesini düşüremeyen ve alternatif pazarlara yönelme kabiliyeti düşük olan görece sınırlı bir müşteri kümesini etkilemesi beklendiğinden, ilk aşamada Banka’nın aktif kalitesi üzerinde kritik bir etki yaratması beklenmemektedir. Öte yandan, materyal etkinin Türkiye’de benzer ve SKDM’yi tamamlayıcı bir ulusal karbon fiyatlandırma mekanizmasının kademeli şekilde uygulamaya alınması sonucunda gerçekleşmesi beklenmektedir. Nitekim 09.07.2025 tarihinde Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren İklim Kanunu’nda Emisyon Ticaret Sistemi’ne (ETS) ilişkin temel esaslara yer verilmiştir.

Söz konusu senaryodaki en büyük belirsizlikler; karbon vergilendirme mekanizmasının ne zaman, hangi sektörlerde ve hangi fiyat seviyesinden uygulanacağıdır. Söz konusu belirsizlikleri adresleyebilmek amacıyla, farklı zamanlama ufukları, farklı sektörler ve farklı NGFS küresel senaryolarında Türkiye için öngörülen karbon fiyatlamaları üzerinden alternatif senaryolar çalışılmıştır. Karbon vergisi senaryo analizinde, seçilen NGFS senaryolarıyla⁴ uyumlu düzeyde Türkiye’de geçerli olması beklenen karbon fiyatı seviyelerinin karbon yoğun 5 farklı ana sektör üzerinden Banka’nın finansallarına etkileri test edilmiştir.

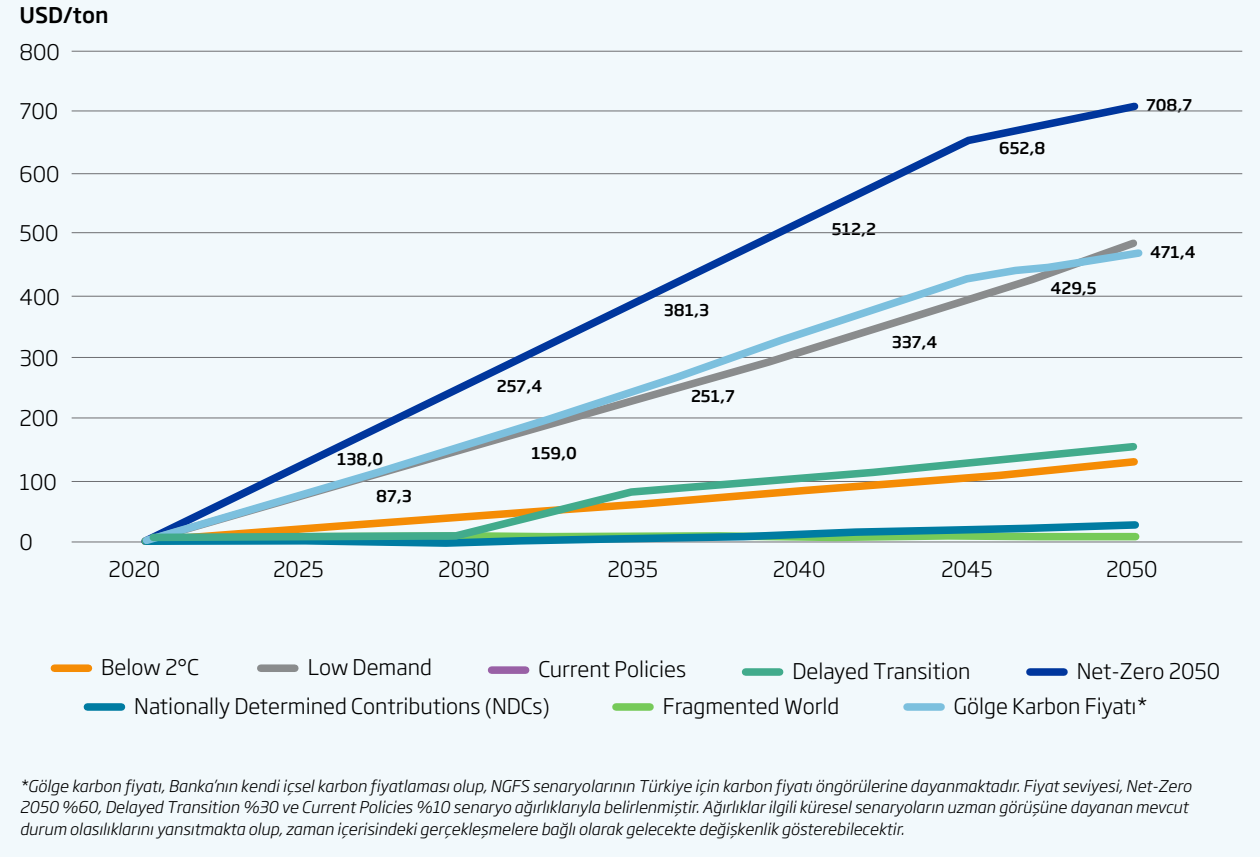
⁴ <https://www.ngfs.net/ngfs-scenarios-portal/explore>

2. Strateji

Banka tarafından kullanılan karbon vergilendirmesi senaryo analizi, aşağıdaki adımlardan oluşan bir metodoloji ile uygulanmıştır:

- **Senaryonun uygulanacağı sektörün belirlenmesi:** İlk adımda, vergilendirmeden en yüksek seviyede etkilenebilecek emisyon yoğun sektörler tespit edilir ve bu sektörlerin önemli kısmının senaryo analizi ile modellenmesi hedeflenir. Çalışmaya dâhil edilecek sektörlerin belirlenmesinde Banka'nın İklim Değişikliği İsl Haritası dikkate alınır.
- **Örneklemin oluşturulması:** Örneklem kullanılacaksa, müşteri portföyünü doğru yansıtacak şekilde oluşturulur.
- **Senaryo tasarımının ve varsayımlarının belirlenmesi:** Uluslararası örnekler ve iyi uygulamalar incelenerek senaryo kapsamında test edilecek farklı karbon fiyatı seviyeleri ve varsayımları belirlenir ve senaryo tasarlanır.
- **Vergilendirmenin arz-talep üzerindeki etkisinin hesaplanması:** Senaryo kapsamında test edilen vergi seviyesinin oluşturacağı ek maliyetler belirlenir ve bu ek maliyetlerin arz-talep eğrileri üzerindeki etkisi tespit edilerek sektör ve firmalar için yeni fiyat ve hacim değerleri bulunur.
- **Vergilendirmenin şirket seviyesindeki finansal etkisinin hesaplanması:** Sektör ve firmalar için belirlenen yeni fiyat ve hacim değerleri ile firma üzerinde risk olayı sebebiyle oluşacak ek maliyetler dikkate alınarak firmanın finansal tabloları strese tabi tutulur.
- **Yeni temerrüt olasılığı değerlerinin hesaplanması:** Bir önceki adımda strese tabi tutulmuş finansal veriler kullanılarak müşterilerin temerrüt olasılığı değerleri yeniden hesaplanır. Hesaplamalarda, iklim değişikliği riskinin ölçümü için özel olarak tasarlanan ve finansal parametrelerden oluşan bir temerrüt olasılığı modeli kullanılır.
- **İklim değişikliği olayının portföyün aktif kalitesi üzerindeki etkisinin hesaplanması:** Firmaların mevcut durumdaki temerrüt olasılığı değerleri ile strese tabi tutulmuş finansallarla hesaplanan temerrüt olasılıkları karşılaştırılır. Aradaki farkın yanı sıra, firmanın temerrüt halinde bakiye verisi kullanılarak her bir firma için ilgili kesitte oluşması beklenen ilave beklenen kredi zararı hesaplanır ve toplulaştırılarak vergilendirme nedeniyle portföyde beklenen ilave kredi zararı bakiyesine ulaşılır.⁵

NGFS Senaryoları Karbon Fiyatı Projeksiyonları (Türkiye)

⁵Basitleştirme amacıyla, müşterilerin temerrüt halinde kayıp oranlarının sabit kalacağı varsayılmıştır.

2. Strateji

Karbon Vergilendirmesi Senaryo Analizi Uygulama Adımları

- 1 Senaryonun uygulanacağı sektörün tespiti
- 2 Örneklemin belirlenmesi
- 3 Senaryo tasarımının ve varsayımlarının belirlenmesi
- 4 Arz-talep üzerindeki etkinin hesaplanması
- 5 Şirket seviyesindeki finansal etkinin hesaplanması
- 6 Şirket seviyesinde temerrüt oranı ve Beklenen Kredi Zararı (BKZ) değişiminin hesaplanması
- 7 Örneklem sonuçlarının toplulaştırılması ve portföye yaygınlaştırılması
- 8 Sonuçların değerlendirilmesi

Senaryo analizi çalışmasının en önemli girdisi, firmaların faaliyetleri ve tükettikleri enerji nedeniyle atmosfere saldıkları sera gazlarının toplamının ton-karbondiyoksit (tCO₂e) biriminden eşleniği olarak ifade edilen karbon emisyon değerleridir. Nitekim, olası bir doğrudan karbon vergilendirmesinin veya ETS uygulamasının firma üzerinde yaratacağı etkinin belirlenmesindeki en önemli faktör firmanın karbon salımı olacaktır. Bununla birlikte, söz konusu verinin temininde yaşanan güçlükler, senaryo analizi yaklaşımının uygulanmasının önündeki en büyük engel olarak değerlendirilmektedir. Söz konusu verinin doğrudan temin edilemediği firmaların emisyon değerleri, üretim kompozisyonları, filo

bilgileri, kullanılan yakıt tipleri, vb. bilgilerden tahmin edilmeye çalışılsa da ulaşılan sonuçların çok sayıda varsayıma dayanması ve toplanan verinin kalitesinin doğrulanamaması nedeniyle hata payının yüksek olduğu değerlendirilmektedir.

Karbon vergisi senaryo analizi kapsamına alınan sektörlerle aşağıda yer verilmektedir. Banka'nın İklim Değişikliği Riski Haritası'nda tamamı "Yüksek" risk kategorisinde yer alan söz konusu sektörlerin önceliklendirilmesindeki temel gerekçe emisyon yoğunluklarıdır. Bunun yanı sıra, elektrik üretimi, metal üretimi ve çimento sektörleri aynı zamanda SKDM kapsamına giren sektörlerdir.

Sektör	NACE ⁶
Elektrik Üretimi	D.35.11
Metal Üretimi	C.24.10; C.24.20; C.24.31; C.24.32; C.24.33; C.24.34; C.24.42; C.24.51; C.24.52; C.24.53
Çimento Üretimi	C.23.51
Karayolu Yük Taşımacılığı	H.49.41
Havayolu Yolcu Taşımacılığı	H.51.10

⁶ Söz konusu NACE altında yer alan alt sektörlerin tamamı analiz kapsamına alınmayabilmektedir. Örneğin; H.49.41 için yalnızca karayolu yük taşımacılığı içeren alt kategoriler senaryo analizi kapsamına alınmıştır.

2. Strateji

Senaryo 4: Fiziksel Risk – Kuraklık-Su Stresi/ Tarım Sektörü

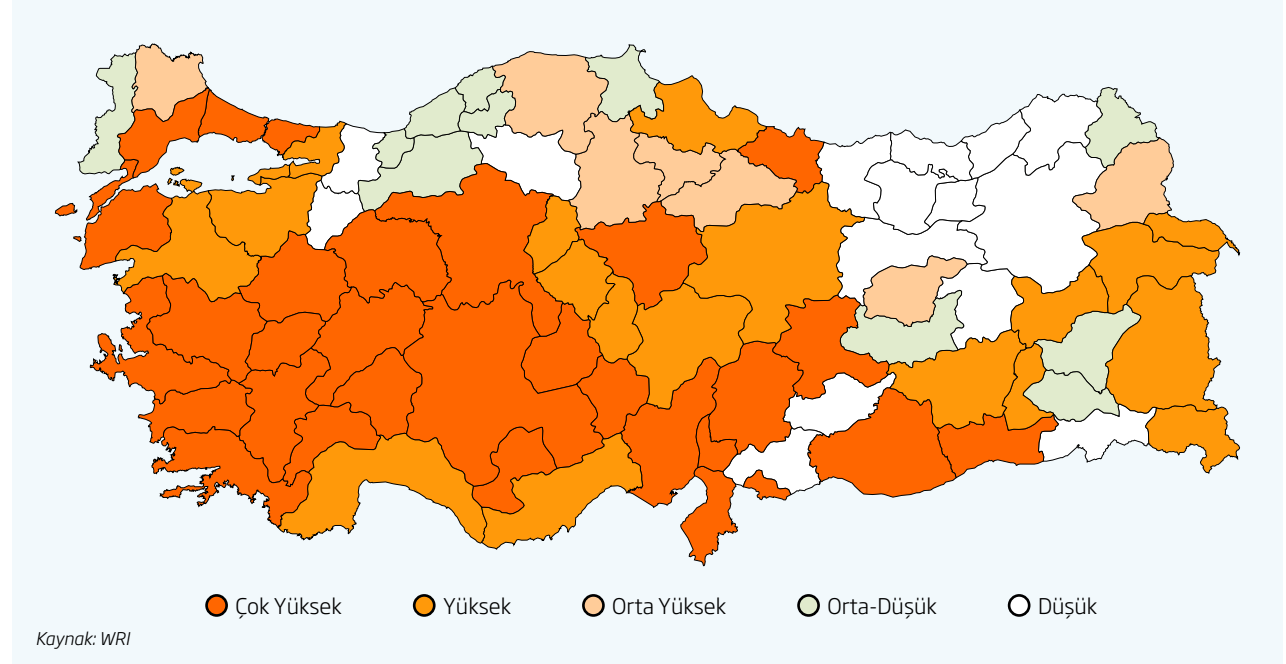
2024 yılı sonu itibarıyla Banka'nın tarım müşterileri nezdindeki nakdi kredi bakiyesi yaklaşık 52 milyar TL seviyesindedir. WRI Aqueduct verilerine göre, Banka'nın tarım kredileri portföyünün %61'i yüksek su stresi yaşayan bölgelerde yoğunlaşmaktadır. Kötümser senaryoda ve mevcut portföy kompozisyonu ile bu oranın 2050 yılında %65 seviyesine yükselmesi öngörülmektedir. Bu kapsamda tarım kredileri portföyü senaryo analizi çalışmalarında önceliklendirilmiş bir sektördür.

Su kaynaklarının tükenmesi, toprak verimliliğinin azalmasına, üretim verimliliğinin düşmesine ve maliyetlerin artmasına neden olarak gıda güvencesini tehdit edebilecektir. Tarım sektöründeki müşteriler finansal yükümlülüklerini doğrudan üretim yoluyla karşıladıkları için, üretimin azalması kredi geri ödeme kapasitelerini zayıflatabilecektir.

Geçmişte, kuraklık ve su stresi gibi unsurların tarım üzerindeki etkilerinin gözlemlenebildiği dönemler yaşanmıştır. Örneğin, 2023 yılında ülke genelinde ayçiçeği üretiminin bu faktörler kaynaklı olarak %13,8 oranında azaldığı tahmin edilmektedir.⁷ Bu etkinin en belirgin yaşandığı bölge ise Banka'nın tarım portföyünün %4'ünü oluşturan Trakya bölgesi olmuş, ayçiçeği üretiminde ciddi verim kayıpları gözlemlenmiş ve bu bölgede faaliyet gösteren müşterilerin temerrüt oranlarında bir yılda yaklaşık 50 baz puanlık bir artış gerçekleşmiştir.

⁷ Ayçiçeği Durum Tahmin Raporu 2024, T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı

Türkiye Su Stresi Haritası (2024)

Analiz, Türkiye geneline etki edebilecek bir su stresi olayının tarım müşterilerinin üretimlerini azaltarak borç ödeme kapasitelerini düşürdüğü ve dolayısıyla temerrüt olasılıklarını artırarak Banka'nın beklenen kredi zararı karşılıklarında artışa yol açtığı bir senaryo üzerine kurgulanmıştır. Su stresi kronik bir fiziksel risk olduğundan, maddi etkisinin uzun vadede gözlemlenmesi beklenmektedir. Uzun vadede tarım kredilerinin temerrüde düşmesindeki en önemli etkenlerden birinin su stresi olacağı öngörülmektedir. Su stresi riskinin uzun vadeli etkilerini belirlemek amacıyla WRI Aqueduct aracının senaryo analizi modülü kullanılmıştır.

RCP8.5 senaryosuyla uyumlu olan 2050 yılı "kötümser senaryo" projeksiyonlarına göre, Banka portföyünün uzun vadede yüksek su stresi riskine maruz kalabilecek kısmı belirlenmiştir. Su stresinin seviyesinin temerrüt olasılığı ile ilişkisinin tahminlenmesine yönelik çok sınırlı kaynak bulunması nedeniyle senaryo analizinde kuraklık kaynaklı temerrüt olasılığı artışının gözlemlenen olaydakinin 2 katı seviyesinde (100 baz puan) olacağı varsayılmıştır.

2. Strateji

Senaryo 5: Fiziksel Risk – Kuraklık-Su Stresi/ Enerji Sektörü

Türkiye'nin %37,3'ünde yarı kurak iklim koşulları hakimdir. Bu, ülkenin önemli bir bölümünde su kaynaklarının sınırlı olduğu ve suyun zaman zaman dengesiz dağılımının yaşandığı anlamına gelir. Suya bağımlı sektörler, özellikle HES'ler, suyun miktarı ve dağılımındaki değişimlerden doğrudan etkilenebilir. Bilhassa Türkiye'nin iç ve güneydoğu bölgelerinde artan kuraklık, su kaynaklarındaki azalma ve yağış rejimindeki düzensizlikler, HES'lerin verimliliğini büyük ölçüde tehdit edebilir. Şiddetli ve kalıcı bir kuraklık durumunda, su seviyelerinin düşmesi ve suyun yetersizliği, HES'lerin enerji üretim kapasitesinin ciddi şekilde kısıtlanmasına yol açabilir. Bu durum, üretim kapasitesinin kullanım oranının düşmesine ve yıllık enerji üretiminin hedeflenen seviyelerin altında kalmasına neden olabilir.

Kuraklık riski, doğrudan HES'lerin operasyonel performansını etkileyerek gelirlerde azalmaya yol açabilir. Barajlardaki su seviyelerinin azalması, su akışındaki değişkenlikler ve mevsimsel dengesizlikler, santrallerin elektrik üretimindeki sürekliliği etkiler ve böylece santrallerin nakit akışları olumsuz etkilenebilir. Üretim kayıpları sonucu santrallerin nakit akışları finansal yükümlülükleri karşılayamaz hale gelebilir.

Bu durum, söz konusu santrallere sağlanan kredilerin geri ödemelerinde aksamaya, kredilerin yeniden yapılandırılmasına, beklenen kredi zararı artışına ve en kötü durumda temerrüt durumuna yol açabilir.

2024 yılı sonu itibarıyla Banka'nın HES'lere kullandırılan nakdi kredi bakiyesi yaklaşık 19,7 milyar TL seviyesinde olup HES portföyü yenilenebilir enerji portföyünün %37'sini oluşturmaktadır. WRI Aqueduct Aracı'na⁹ göre, Banka'nın HES portföyünün %45'i orta-yüksek düzeyde kuraklık riski bulunan havzalarda, %55'i ise orta riskli havzalarda yer almaktadır. Uzun vadede, kuraklık riskinin HES'lerin üretim kapasitesini giderek artan ve daha şiddetli biçimde etkilemesi beklenmektedir. Yüksek kuraklık riski taşıyan bölgelerde faaliyet gösteren HES'lere ait kamuya açık veriler, uzun süreli kuraklık yaşanan bölgelerde yıllık üretimin %39 oranında azalabileceğini göstermektedir.

Senaryo analizi, kuraklık riskinden etkilenebilirliği muhtemel hidroelektrik santrallerin üretim kayıpları neticesinde bu santrallere kullandırılan krediler için ayrılan beklenen kredi zararı karşılıklarının streslenmesi yöntemiyle uygulanmıştır.

⁹ WRI Aqueduct, Dünya Kaynakları Enstitüsü (World Resources Institute) tarafından geliştirilen bir haritalama ve analiz aracıdır. Bu platform, su kıtlığı, sel riski ve su yönetimi gibi göstergeler üzerinden küresel su risklerini değerlendirmeyi amaçlar.

2. Strateji

Sonuçlar

Banka'nın senaryo analizi çalışmasının sonuçlarına aşağıda yer verilmektedir.

Senaryo Analizi Sonuçları

Risk Faktörü	İklim Riski Türü	Etki Kanalı	Beklenen Vade	RCP4.5	RCP8.5	NGFS Current Policies	NGFS Net-Zero 2050	NGFS Delayed Transition
Aşırı Yağış	Fiziksel	Doğrudan Operasyonlar	Uzun	D	D	D	D	D
Şiddetli Sıcak Hava Dalgası				D	OD	D	D	D
Karbon Vergilendirmesi	Geçiş	Kredi Portföyü	Orta			D	O	D
Su Stresi/Kuraklık	Fiziksel		Uzun		OD	D	OY	O

Derecelendirme Skalası	Düşük	Orta-Düşük	Orta	Orta-Yüksek	Yüksek
Finansal Etki Skalası (TL)	< 400 milyon	< 800 milyon	< 1,6 milyar	< 3,2 milyar	≥ 3,2 milyar

Finansal etki analizi sonucu "Vergi öncesi kârın son üç yıllık ortalamasının %5'i" ile "Özkaynakların %1" arasındaki en düşük değerden yüksek olan risklerin derecesi "Yüksek" olarak belirlenmektedir.

Senaryo analizi kapsamında, değerlendirilen iklim değişikliği riski faktörlerinin Banka'ya olan finansal etkilerinin azami "Orta-Yüksek" seviyede gerçekleşebileceği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca, olası bir karbon vergilendirme mekanizmasının NGFS Net-Zero senaryo varsayımları altında uzun vadede etkisi de "Orta-Yüksek" seviyede şekillenmiştir.

Söz konusu risk faktörlerinin detaylarına ve ilgili stratejik aksiyonlara "**Risk ve Fırsat Envanteri**" kısmında yer verilmektedir. Buna ilave olarak ilgili finansal tablolarda raporlanan varlık ve yükümlülüklerin defter değerlerinde bir sonraki finansal raporlama döneminde önemli bir düzeltme yapılmasını gerektirebilecek ciddi bir riski bulunan iklimle ilgili risk ve fırsat bulunmamaktadır.

3. Risk Yönetimi

3. Risk Yönetimi

İş Bankası'nın 2021 yılında geliştirdiği **İklim Riski Yönetimi Çerçevesi**, müşterilerin Avrupa Yeşil Mutabakatı ve SKDM gibi yeni düzenlemelere uyum sağlamasına rehberlik etmeyi, sürdürülebilirlik temalı kredi ve kaynakların bilanço içindeki payını artırmayı ve Banka'nın sera gazı emisyonlarını azaltmayı hedefleyen bir yaklaşımı desteklemektedir. Bu çerçeve, Banka'nın iklim stratejilerinin geliştirilmesi ve iklim değişikliğiyle ilgili konulara verilen önemin artmasıyla paralel olarak sürekli gelişmektedir.

İklim Riski Yönetimi Çerçevesi; risklerin tanımlanması, değerlendirilmesi, ölçülmesi, kontrolü ve izlenmesi başlıkları altında beş ana alanda yürütülmektedir. İklim değişikliğinin, İş Bankası ve bağlı ortaklıklarının iş modeli, operasyonları, varlıkları ve faaliyetleri üzerinde olumsuz etki yaratma potansiyeli, Risk Kataloğu'nda "İklim Değişikliği Riski" başlığı altında tanımlanmaktadır. İklim riskleri, fiziksel riskler ve geçiş riskleri olmak üzere iki temel kategoride sınıflandırılmaktadır. Fiziksel riskler, akut fiziksel ve kronik fiziksel risk olarak değerlendirilmektedir.

Geçiş riskleri, mevcut düzenlemeler, gelişmekte olan düzenlemeler, teknoloji riskleri, yasal düzenleme riskleri, piyasa riskleri, itibar riskleri olarak tanımlanmaktadır. İklim değişikliğiyle bağlantılı risklere yönelik Banka'nın tanımlarına raporun Strateji Bölümü'ndeki "**İklim Değişikliği Riski Kategorileri**" tablosunda yer verilmektedir.

İklim değişikliği risklerinin yönetilmesine ilişkin süreçler, **İklim Değişikliği Riski Politikası**'nda tanımlanmıştır. Yönetim Kurulu tarafından onaylanarak yürürlüğe giren Politika, Banka'nın faaliyetleri neticesinde maruz kalabileceği iklim değişikliğiyle bağlantılı risklerinin belirlenmesi, tanımlanması, değerlendirilmesi ve/veya ölçülmesi, izlenmesi, kontrol edilmesi, raporlanması ve yönetilmesine ilişkin esas ve usulleri düzenlemektedir. Politika, Risk Yönetimi Bölümü tarafından yılda en az bir kez gözden geçirilmekte ve gerektiği durumda güncellemeler yapılarak Risk Komitesi ve Denetim Komitesi aracılığıyla Yönetim Kurulu'nun onayına sunulmaktadır. Banka genelinde İklim Değişikliği Riski Politikası'na uyumlu olarak faaliyet gösterildiğinin gözetilmesi ve izlenmesi Denetim Komitesince sağlanmaktadır.

İş Bankası'nda etkin risk yönetimini sağlamak için oluşturulan politikalar, bütüncül bir yaklaşımla takip edilmektedir. Bu kapsamda, Banka genelinde kurumsal risk yönetimi süreçlerinde kullanılan risk politikaları aşağıda listelenmektedir:

- > Sermaye Yeterliliği Politikası
- > Operasyonel Risk Politikası
- > Kredi Riski Politikası
- > Aktif-Pasif Yönetimi Riski Politikası
- > Stres Testleri Politikası
- > İklim Değişikliği Riski Politikası
- > İtibar Riski Politikası
- > Bilgi Sistemleri Riski Yönetimi Politikası
- > Model Riski Yönetimi Politikası
- > Uyum Riski Yönetimi Politikası
- > Konsolide Risk Politikaları

3. Risk Yönetimi

İklim Değişikliği Riski Yönetimi Çerçevesi

3. Risk Yönetimi

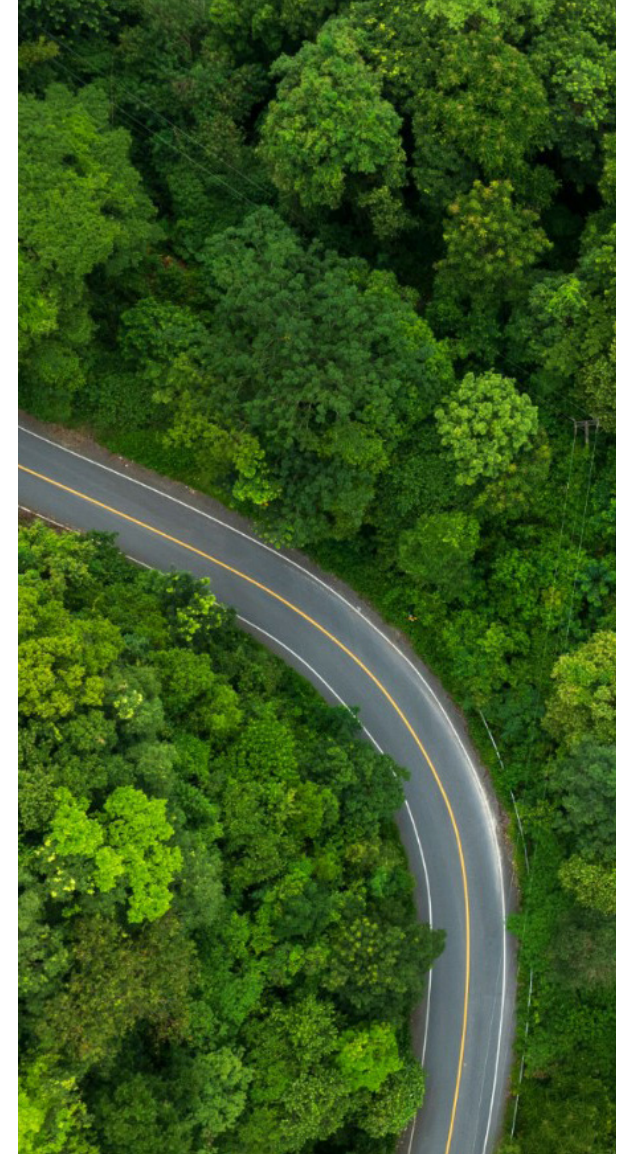
İş Bankası'nın finansal ve finansal olmayan risklerin üçlü savunma hattı çerçevesinde yönetilmektedir. Üçlü savunma hattının görev ve sorumlulukları, aşağıda tanımlanmaktadır:

- > **Birinci savunma hattı**, faaliyeti icra eden birimlerden oluşmakta olup Banka'nın risk iştahı, kural ve prosedürleri ile kontrol ve risk stratejilerine uygun olarak risklerin belirlenmesi ve değerlendirilmesinden, risk yönetiminin sürekli uygulanmasından, süreçlerdeki kontrollerin tasarlanması ve uygulanmasından ve sonuçlarının raporlanmasından sorumludur.
- > **İkinci savunma hattı**, Yönetim Kurulu'na bağlı faaliyet gösteren Risk Yönetimi Bölümü, Kurumsal Uyum Bölümü ve İç Kontrol Bölümü'nden oluşmaktadır. Risk Yönetimi Bölümü, risk politikaları ile Risk Kataloğu'nun oluşturulması ve güncel tutulması, risklere ilişkin kontrol hedeflerinin belirlenmesi ve güncellenmesi, risklerin ölçülmesi, izlenmesi, raporlanması ve risk yönetim çerçevesinin geliştirilmesinden sorumludur. İç Kontrol Bölümü, kontrollerin etkinliğinin test edilmesi, Kurumsal Uyum Bölümü ise uyum risklerine bağlı politika ve uyum risklerine ilişkin kontrol hedeflerine yönelik esasların oluşturulması faaliyetlerini yürütmektedir.

- > **Üçüncü savunma hattında** yer alan Teftiş Kurulu Başkanlığı ise, risk yönetimi çerçevesinin, kontrol sistemlerinin etkinliğinin ve yeterliliğinin bağımsız olarak denetlenmesinden sorumludur. Teftiş Kurulu Başkanlığı tarafından, Risk Yönetimi Bölümü faaliyetlerine yönelik her yıl iç denetim gerçekleştirilmektedir.

3.1 Risk Yönetimi Süreçleri

İş Bankası'nın risk yönetimi uygulamaları, Banka ve bağlı ortaklıklarını kapsayan ortak bir risk kültürü oluşturulmasına katkı sunmaktadır. İklim değişikliğiyle bağlantılı risklerin yönetimi, İş Bankası'nın risk yönetimi faaliyetlerinin ayrılmaz bir parçasıdır. Yönetim Kurulu, iklim dâhil Banka'nın genel risk yönetimi konusundaki en üst düzey mercii olmakla birlikte, Yönetim Kurulu'na bağlı faaliyet gösteren Risk Komitesi bu kapsamda sorumlu organ olarak belirlenmiştir. Yönetişim organlarının risk yönetimine ilişkin sorumlulukları, raporun **"Yönetişim"** bölümünde açıklanmaktadır.

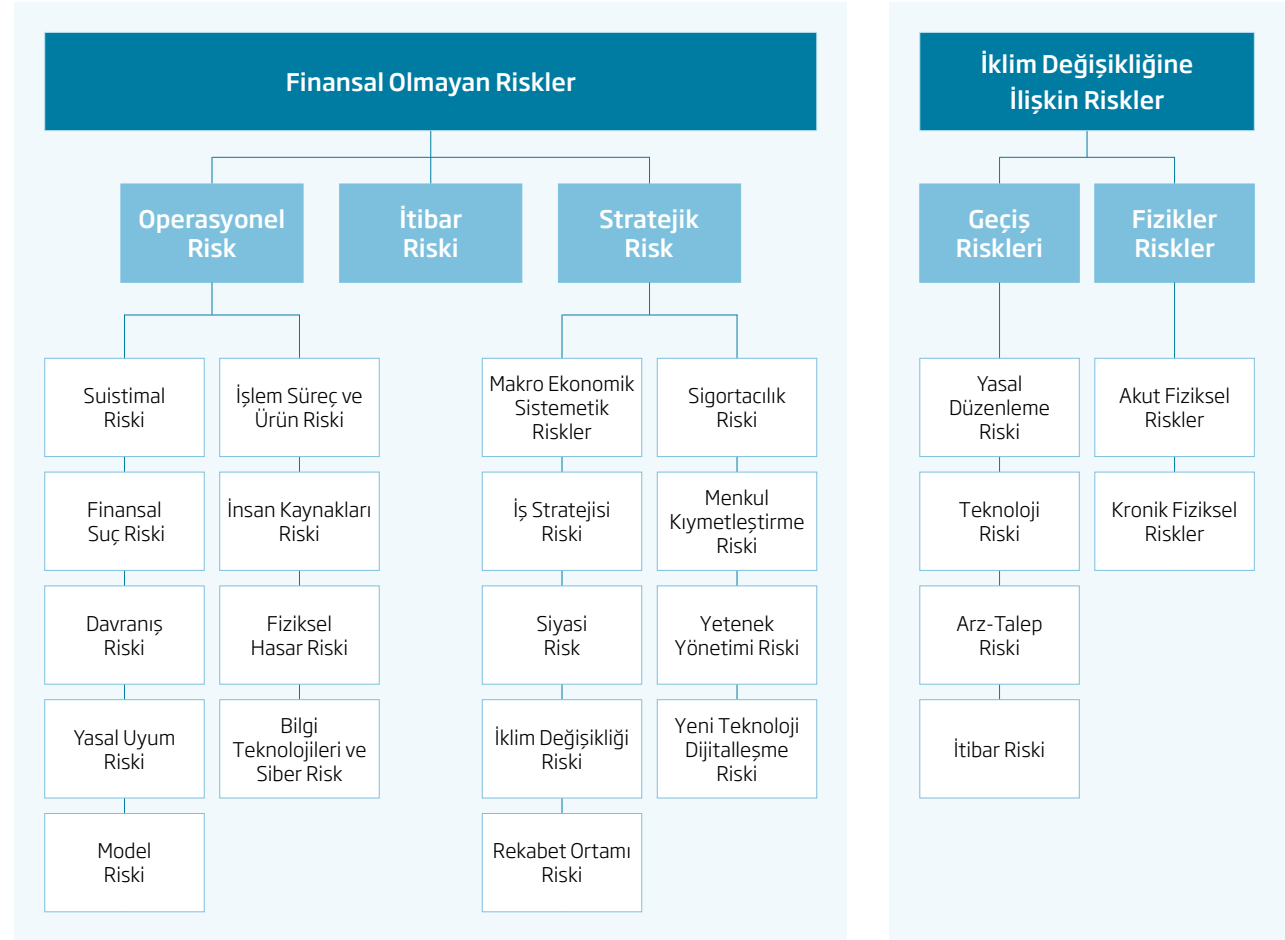
3. Risk Yönetimi

3.1.1 Risk Kataloğu

Faaliyetler sırasında karşılaşılabilecek riskler Risk Kataloğu aracılığıyla tanımlanarak sınıflandırılmaktadır. Finansal risklerin yanı sıra iklim değişikliğiyle bağlantılı riskler, çevre yönetimi riski, iç davranış/kültür ve etik riskleri, çalışan uygulamaları ve çalışan ilişkileri riskleri, operasyonel risk gibi finansal olmayan riskler de Risk Kataloğu'nda tanımlanmış olup, risk yönetimi faaliyetlerinin kapsamında değerlendirilmektedir. Finansal ve finansal olmayan riskler, Risk Komitesi'ne ve Denetim Komitesi aracılığıyla Yönetim Kurulu'na aylık olarak raporlanmaktadır. İklim değişikliğiyle bağlantılı riskler, Risk Kataloğu'nda stratejik bir risk olarak konumlandırılmakta ve Banka'nın genel risk yönetim sistemine entegre edilmektedir.

Bu yaklaşım, iklim değişikliğiyle bağlantılı geçiş riskleri ve fiziksel risklerin, Banka'nın iş modeli, operasyonları, varlıkları ve faaliyetleri üzerinde bütünsel bir etki yarattığı anlayışı üzerine kuruludur. İklim değişikliği riskinin finansal olmayan riskler altında nasıl konumlandırıldığı yandaki şemada gösterilmektedir:

Risk Sınıflandırması

3. Risk Yönetimi

3.2 Risklerin Etkilerinin Değerlendirilmesi

İklim değişikliğiyle bağlantılı risklerin Banka'nın iş modeli ve değer zinciri üzerindeki potansiyel etkilerinin belirlenmesinde TSRS 1, TSRS 2 ve TSRS 2'nin Sektör Bazlı Metriklerin Uygulanmasına İlişkin Rehberler dikkate alınmaktadır. Risklerin iş modeli ve değer zincirine etkileri, finansal, operasyonel, stratejik ve itibari boyutları içeren bütünsel bir yaklaşımla ele alınmaktadır.

Riskin etkisinin önemli olup olmadığına karar verilirken, itibara ilişkin unsurlar da niteliksel olarak dikkate alınmaktadır. Önemli bir itibar etkisi; uzun bir süre boyunca medyada olumsuz şekilde yer alma hem müşteriler hem de düzenleyici kurumlar nezdinde itibar kaybı yaşanması, bunun sonucunda ciddi müşteri kayıpları ve önemli idari cezalar ve Banka'nın hisse fiyatında önemli düşüşe neden olması halinde ortaya çıkmaktadır. Bir risk olayının toplam etkisi; finansal ya da itibari etkilerden en az birinin "önemli" olarak değerlendirilmesi durumunda "önemli toplam etki" olarak kabul edilmektedir.

İklim değişikliğiyle bağlantılı risklerin değerlendirilmesinde, İş Bankası'nın ticari kredi portföyü sektörel bazda sınıflandırılarak bu sektörlerin iklim değişikliğiyle bağlantılı risklere maruziyetleri analiz edilmekte, buna göre kredi karar mekanizmaları desteklenmektedir. Riskin ölçümünde, Çevresel Bağımlılık ve Etki Değerlendirmesi, İklim Riski Isı Haritası ve senaryo analizleri kullanılarak nitel ve nicel analizlerden oluşan bir yaklaşım izlenmektedir.

3.2.1 Çevresel Bağımlılık ve Etki Değerlendirmesi

İş Bankası, hem kendi operasyonlarının hem de kredi portföyünün doğa üzerindeki etkilerini ve doğa faktörlerine bağımlılıklarını belirlemek ve değerlendirmek amacıyla Çevresel Bağımlılık ve Etki Değerlendirmesi aracını kullanmaktadır. Bu değerlendirmede Exploring Natural Capital Opportunities, Risks and Exposure (ENCORE) aracının ve veri tabanının en güncel versiyonu ile Doğaya Dayalı Finansal Beyanlar Görev Gücü (TNFD)'nin LEAP yaklaşımı birlikte kullanılmaktadır.

Çevresel bağımlılık ve çevresel etki kavramları TNFD tarafından aşağıdaki gibi tanımlanmıştır:

- > **Bağımlılıklar (çevresel):** Bir kuruluşun faaliyet gösterebilmesi için gerekli olan çevresel varlıklar ve ekosistem hizmetlerinin unsurlarıdır.
- > **Etkiler (çevreye yönelik):** Doğanın koşullarında meydana gelen ve doğanın sosyal ve ekonomik işlevleri sağlama kapasitesinde farklılaşma yaratabilecek niteliksel veya niceliksel değişikliklerdir.

Bu kapsamda; Banka'nın doğrudan operasyonlardaki ve kredi portföyündeki çevresel bağımlılık ve etkiler analiz edilmiştir. Bir sektör veya Uluslararası Standart Endüstriyel Sınıflandırması (ISIC) kodu için en az bir çevresel bağımlılık veya etkinin önem düzeyi "yüksek" veya "çok yüksek"se, bu sektörün bu bağımlılık ve/veya etkilerle eşleştirilen çevresel risklere önemli seviyede maruz kaldığı varsayılmaktadır. Doğrudan operasyonlar için ulaşılan sonuçlara aşağıda yer verilmektedir.

- > **Operasyonlar:** Banka'nın günlük operasyonlarıyla ilgili çevresel bağımlılıkları ve etkileri nispeten düşük seviyede olup, ağırlıklı olarak genel müdürlük binaları, veri merkezleri ve şubelerle ilişkilidir.
- > **Tedarikçiler:** İnşaat, kâğıt, plastik ve taşımacılık sektörlerinde faaliyet gösteren tedarikçiler çevre üzerinde daha yüksek etki oluşturmaktadır. Hizmet alınan firmalardaki çevresel bağımlılıklar ise gıda ve inşaat sektörlerinde daha yüksektir.

3. Risk Yönetimi

Önemli çevresel risklerin büyük çoğunluğunun, Banka'nın ticari kredi portföyünden kaynaklandığı değerlendirilmektedir. Kredi portföyüne ilişkin analiz doğrudan operasyonlara benzer şekilde ENCORE'da⁹ yayımlanan veriler doğrultusunda sektörel faaliyetlerdeki bağımlılıkları ve etkiler ile bunların Banka portföyü içerisindeki oranı ile eşleştirilerek, daha yüksek seviyede çevresel risklere maruz kalan ve bu nedenle öncelik verilmesi gereken sektörlerin belirlenmesine odaklanılmaktadır. Bu kapsamda sektörel bir çevresel risk değerlendirme matrisi oluşturulmuştur. Çevresel riskler kapsamında iklim ve su kaynaklı geçiş riskleri ve fiziksel riskler analiz edilmiştir. Söz konusu yaklaşım Banka'nın tedarikçileri için de uygulanmaktadır. Analiz sonucunda ulaşılan temel sonuçlara yandaki bölümde yer verilmektedir:

⁹ ENCORE (Environmental Change and Organizational Risk Evaluation), Birleşmiş Milletler Çevre Programı Finans Girişimi (UNEP FI) ve Natural Capital Finance Alliance (NCFA) iş birliğiyle geliştirilmiş bir çevresel risk analiz aracıdır. Finansal kuruluşların çevresel riskleri değerlendirmesine yardımcı olmak amacıyla tasarlanan bu araç, doğa kaynaklı çevresel değişimlerin (örneğin su stresi, biyolojik çeşitlilik kaybı, iklim değişikliği gibi) sektörler ve iş faaliyetleri üzerindeki potansiyel etkilerini analiz eder.

İklim Riskleri:

- › Sera gazı emisyon yoğunluğu, bir sektörün iklim geçiş risklerine maruziyetinin ana belirleyicisi olarak öne çıkmaktadır. Demir-çelik üretimi, bina inşaatı, fosil yakıtlı enerji üretimi, tarım, ormancılık ve balıkçılık, metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı, deniz ve kıyı su taşımacılığı, madencilik ve taş ocağı ve hava taşımacılığı, sera gazı yoğunlukları nedeniyle iklim değişikliği bağlantılı geçiş risklerine daha fazla maruz kalmaktadır. Söz konusu veriler, Banka tarafından kullanılan İklim Değişikliği Riski Isı Haritası sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir.
- › Küresel ve yerel iklim düzenlemelerine bağımlılık, tarım, ormancılık ve balıkçılık, madencilik ve taş ocağı ile güneş ve rüzgâr enerjisi üretimi gibi endüstriler için önemli geçiş riskleri ve/veya fiziksel riskler yaratmaktadır.
- › Fırtına etkilerini azaltıcı önlemlere bağımlılık, bir sektörün iklim değişikliğine bağlantılı fiziksel risklere maruz kalmasının önemli bir belirleyicisi olarak değerlendirilmektedir. Hastane faaliyetleri, yol ve demir yolu inşaatı, deniz ve kıyı su taşımacılığı, tarım, ormancılık ve balıkçılığın alt sektörlerinin çoğu bu bağımlılık sonucunda iklim değişikliğiyle bağlantılı fiziksel risklere maruz kalmaktadır.

Su Riskleri:

- › Su kaynaklarına ve düzenli yağış rejimine olan bağımlılık, bir sektörün fiziksel su risklerine maruz kalmasındaki temel faktörlerden biri olarak öne çıkmaktadır. Elektrik enerjisi üretimi, iletimi ve dağıtımı, inşaat, temel demir ve çelik imalatı, diğer imalat, tarım, ormancılık ve balıkçılık, madencilik ve taş ocaklığı su bağımlılıkları nedeniyle fiziksel su risklerine daha fazla maruz kalmaktadır.
- › Üretim süreçlerinin bir sonucu olarak büyük miktarda su kirliliğine sebep olan sektörler, Banka portföyündeki su kaynaklı geçiş risklerinin ana unsurlarındandır. İmalat, inşaat, tarım, ormancılık ve balıkçılık, madencilik ve taş ocaklığı yüksek seviyedeki su kirlenici atıkları nedeniyle su geçiş riskine daha fazla maruz kalmaktadır.
- › Su arıtımına bağımlılık, bir sektörün su kaynaklı geçiş risklerine maruz kalmasındaki diğer ana unsurdur. Gıda ve içecek imalatı, insan sağlığı faaliyetleri, konaklama, tarım, ormancılık ve balıkçılık, gıda ve içecek hizmeti faaliyetleri, temiz su ihtiyacından dolayı su kaynaklı geçiş risklerinden daha fazla etkilenme potansiyeline sahiptir.

3. Risk Yönetimi

3.2.2 İklim Değişikliği Riski Isı Haritası

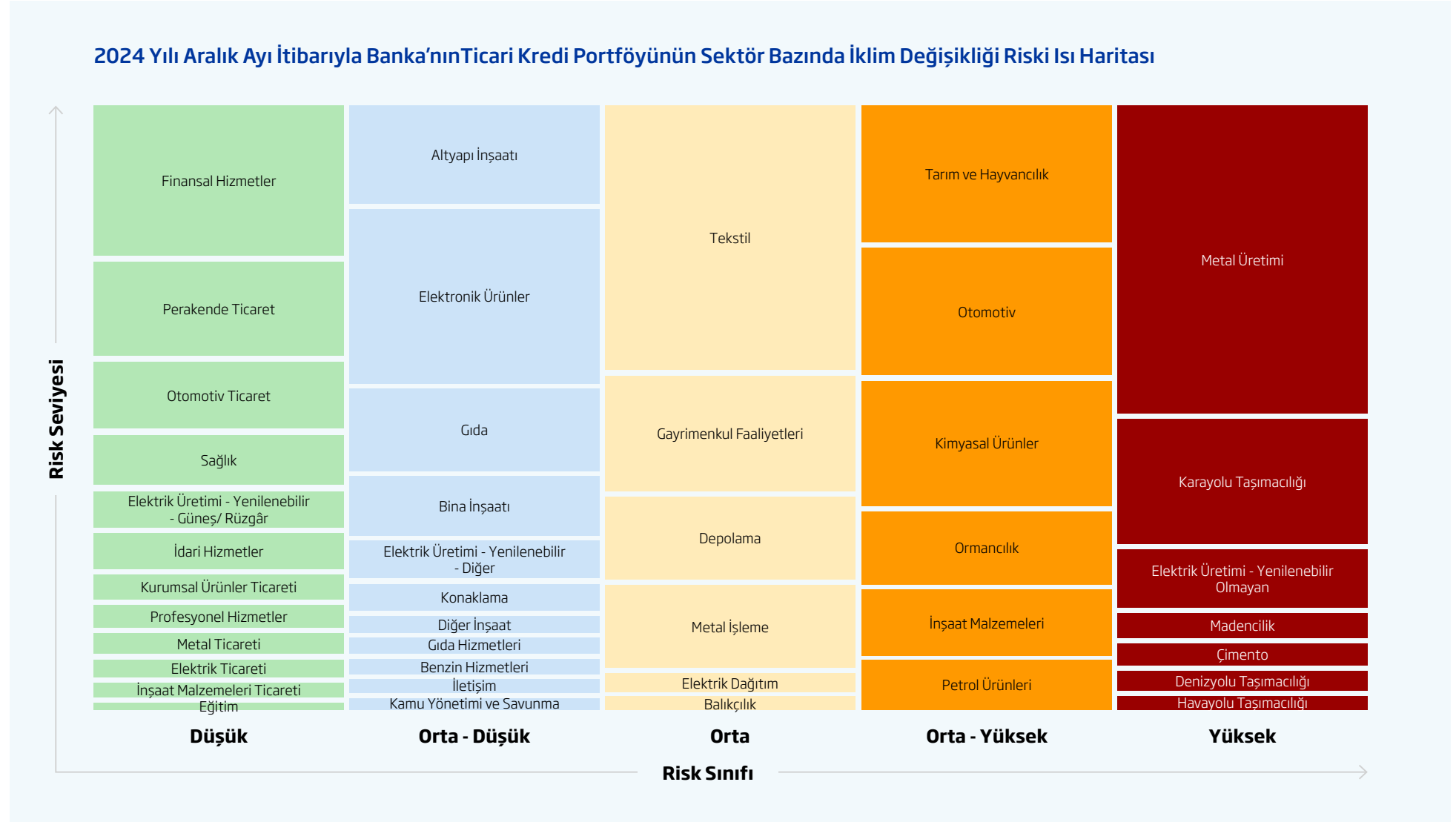
İş Bankası, İklim Değişikliği Riski Isı Haritası aracılığıyla kredi verilen sektörlerin iklim değişikliğiyle bağlantılı risklere maruz kalma düzeylerini değerlendirmektedir. Harita, risklerin değerlendirilmesinde öncelik verilmesi gereken sektörleri tanımlamak ve yüksek riskli sektörlerdeki risk maruziyeti oranlarını hesaplamak için kullanılmaktadır. Banka müşteri portföyü, sektörler ve gerektiğinde alt sektörler bazında analiz edilerek; geçiş riskleri ve fiziksel riskler kapsamında niteliksel ve niceliksel değerlendirmeler yapılmaktadır. Bu değerlendirmelerde, uluslararası derecelendirme ve değerlendirme kuruluşlarının raporları, sektörel incelemeler ve Banka içi ilgili bölümlerin değerlendirmelerinden faydalanılmaktadır. Isı Haritasında, beş dereceli bir risk ölçeği kullanılarak her sektörün iklim değişikliğiyle bağlantılı risklere ne ölçüde maruz kaldığı belirlenmektedir. Risk seviyesi ve risk sınıfına göre yapılan değerlendirmeler sonucunda, sektörlerin iklim değişikliğiyle bağlantılı risk düzeyi “Düşük”, “Orta-Düşük”, “Orta”, “Orta-Yüksek” ve “Yüksek” olarak kategorize edilmektedir.

- > İklim Değişikliği Riski Isı Haritası, Banka'nın ticari kredi portföyü göz önüne alınarak oluşturulmaktadır. Kredi riski büyüklüğünün göstergesi olarak raporlama dönemindeki nakdi ve gayrinakdi kredi bakiyesi toplamı kullanılmaktadır.
- > İklim değişikliğinden doğabilecek risk türlerinin sektör bazında en iyi şekilde tespit edilebilmesi ve yönetilebilmesi için uygun sektör kırılımları oluşturulmaktadır. Bu yaklaşım kapsamında, iklim değişikliğiyle bağlantılı risklerden etkilenme perspektifi ile birbirinden önemli ölçüde farklılaşan sektör ve alt sektör kırılımlarının mümkün olan en detay seviyede oluşturulması hedeflenmektedir.
- > Risklilik seviyeleri belirlenen sektörlerin Banka'nın kredi portföyündeki payı, ilgili sektörlerde faaliyet gösteren firmalar nezdindeki kredilerin bakiyeleri toplanmak suretiyle hesaplanmaktadır.

3. Risk Yönetimi

İklim Değişikliği Riski Isı Haritası (31.12.2024)

3. Risk Yönetimi

31.12.2024 tarihi itibarıyla ısı haritasında yüksek seviyede iklim değişikliğiyle bağlantılı risklere maruz olduğu belirlenen sektörler şunlardır:

- > Metal Üretimi
- > Madencilik
- > Elektrik Üretimi – Yenilenebilir Olmayan
- > Kara Yolu Taşımacılığı
- > Hava Yolu Taşımacılığı
- > Çimento
- > Deniz Yolu Taşımacılığı

3.2.3 Çevresel ve Sosyal Risk Değerlendirme Modeli

İş Bankası ve TSKB, yatırım ve kredi faaliyetlerinde çevresel etkilerin yanı sıra sosyal etkileri de dikkate almaktadır. İş Bankası; finanse ettiği yatırımları, türlerine göre hazırlanmış soru setleriyle gerçekleştirdiği ilk değerlendirmenin ardından yatırımın tabi olduğu sektöre özel soru setlerinin de yanıtlanması sonrası değerlendirmektedir. Banka bu değerlendirmede, yatırımların çevresel ve sosyal risk skorunun tespit edildiği Çevresel ve Sosyal Risk Değerlendirme Modeli (ÇESMOD)'ni kullanmaktadır.

İş Bankası, yatırımların çevresel ve sosyal risk skorunu belirlerken; yatırım türü ve sektörler özel, risk ölçümünde küresel standartlara uygun bir model kullanmaktadır. Banka, yatırım bedeli 10 milyon ABD doları büyüklüğünün üzerindeki yeni projeleri, ÇESMOD ile değerlendirmektedir.

ÇESMOD kapsamında değerlendirilen tüm projelerde aşağıdaki kriterler sorgulanmaktadır:

- > Proje için sosyal etki değerlendirmesi (cinsiyet eşitliği, cinsel taciz, ayrımcılık, çocuk işçi çalıştırmama, insan hakları risk değerlendirmesi içerir şekilde) yapıp yapılmadığı
- > Proje aleyhine açılmış bir dava (süre gelen veya kapanmış) veya güçlü bir toplum itirazının olup olmayacağı
- > Sağlanacak kredinin firmanın çevre ve sosyal etkilerini azaltacak alanlarda kullanılıp kullanılmayacağı
- > Proje konusu tesiste çalışan bir iş güvenliği, çevre ve sosyal yönetim sistemi ve buna yönelik talimatların olup olmadığı
- > Projenin fiziksel veya ekonomik yer değiştirmeye sebep olup olmayacağı

ÇESMOD kapsamında; finanse edilen yeni tesis geliştirme, kapasite artışı ve/veya ek tesis ya da refansman/satın alma yatırımları, kapsamlarına uygun hazırlanmış soru setleri aracılığıyla ilk değerlendirmeye tabi tutulmakta, ardından yatırımın ait olduğu sektöre özel olarak hazırlanmış ek soru setleriyle analiz derinleştirilmektedir. Bu soru setleri; çevresel etki değerlendirme, doğal kaynak kullanımı, atık yönetimi, hava-toprak-su kalitesi, gürültü ve toz emisyonları, iş sağlığı ve güvenliği, toplum sağlığı ve güvenliği gibi mevzuatlarla kapsamı belirlenmiş risk başlıklarını içermektedir.

Yapılan değerlendirmeler sonucunda, projeler çevresel ve sosyal risk düzeylerine göre yüksek (A), orta yüksek (B+), orta düşük (B-) ve düşük (C) olmak üzere dört ana kategoride sınıflandırılmaktadır. Yüksek riskli olarak sınıflandırılan projeler için çeşitli önlemler ve aksiyon planları içeren raporlar hazırlanması istenmektedir. Bu analizler, nicel eşiği aşan yatırım tutarları için daha ayrıntılı şekilde yapılmakta ve risklerin büyüklüğüne göre izleme sıklığı artırılmaktadır. Raporlama döneminde 97 proje çevresel ve sosyal risk değerlendirmesine tabi tutulmuştur.

3. Risk Yönetimi

İş Bankası, yüksek riskli (A risk kategorisi) olarak nitelendirdiği projelerle sınırlı olmaksızın gerekli görülen tüm projelerde, Banka adına görev yapmak üzere bir bağımsız çevre danışmanı atamaktadır. Bağımsız çevre danışmanı tarafından proje kapsamında mevcut durumun ve olası çevresel ve sosyal etkilerinin tespiti amacıyla saha ziyareti ve literatür çalışması gerçekleştirilmektedir. Bu çalışma sonucunda; çevresel yükümlülüklerle ilişkin her türlü izin/onay sürecinin güncel durumunu, uygunluğunu ve danışman yorumlarını içeren bir Çevresel ve Sosyal Durum Değerlendirmesi (ÇSDD) ve bu etkilerin sınırlandırılması, bertaraf edilmesi ve sürecin yönetilmesine yönelik bir Çevresel ve Sosyal Aksiyon Planı (ÇSAP) hazırlanarak Banka'ya sunulmaktadır. Gerekli görülmesi halinde, danışmandan kredi vadesi boyunca söz konusu ÇSAP maddeleri üzerinden belirli periyotlarda izleme çalışması yapması talep edilmektedir.

TSKB'nin kredi süreçlerine entegre edilen çevresel, sosyal ve iklimle bağlantılı risk ve fırsatların yönetimi ise Banka içerisinde geliştirilen ERET, İRDA ve SKA Haritalandırma Modeli aracılığıyla takip edilmekte olup kredi komitesinde değerlendirmeler üst yönetime sunulmaktadır.

ERET modeli, projelerin çevresel ve sosyal risklerini analiz ederek Banka'nın kredi derecelendirme sistemine girdi sağlarken; İRDA modeli, finanse edilen projelerdeki iklim risklerini erken aşamada değerlendirerek bu risklerin kredi karar süreçlerine entegre edilmesini destekler. TSKB Risk Kataloğu ise iklim risklerini diğer risk türleriyle birlikte ele alarak tanımlar ve bu risklerin yönetiminde kurumsal süreçlerle uyumun sürekliliğini sağlar. Aynı zamanda TSKB, finansman yapısının SBTi ve NZBA hedefleriyle uyumunu izlemek amacıyla, her bir kredinin bu hedeflere etkisini analiz etmektedir. Krediler, uzun vadeli sürdürülebilir finans hedefleri ile Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA) Haritalandırma Modeli kapsamında değerlendirilmektedir.

İklim riskleri ve fırsatlarına ilişkin mevcut durum analiz edilirken İRDA skorları, Isı Haritası analizleri ve SBTi hedefleri doğrultusunda; portföyün gelecekte bu faktörlerden nasıl etkilenebileceği, belirlenen hedefler çerçevesinde göz önünde bulundurulmaktadır. İklim riski değerlendirmeleri doğrultusunda, maruziyeti yüksek sektörler yakından izlenirken sektör bazlı stres testleri uygulanmaktadır. TSKB, bu çalışmalarla portföyünün çevresel ve sosyal etkilerini yönetmeyi ve iklim direncini artırmayı amaçlamaktadır.

3.2.4 Su ile İlgili Risklerin Değerlendirilmesi

İş Bankası'nda suyla ilgili riskler, kurumsal risk yönetimi çerçevesinde bütüncül olarak ele alınmaktadır. Banka'nın kendi operasyonları açısından su ile ilgili riskleri; operasyonel ve iklim değişikliğiyle bağlantılı risk sınıflandırmalarının "Fiziksel Hasar Riski" kategorisi kapsamında değerlendirilmektedir. Sel baskınları, şiddetli yağışlar sonucu varlıkların hasar görmesi ve/veya hizmet kesintisi yaşanması gibi ortaya çıkabilecek söz konusu riskler, faaliyetlerin yürütülmesi sırasında maruz kalınabilecek operasyonel risklerin belirlenmesi ve önceliklendirilmesi için kullanılan bir yaklaşım olan "Yukarıdan Aşağı Risk Değerlendirmesi" metodolojisiyle değerlendirilmektedir. Banka doğrudan faaliyetleri için, su, atık yönetimi, yasal yükümlülüklerle uyum, çalışan sağlığı ve güvenliği ve tedarikçilerle ilgili diğer su risklerini de içeren yıllık "Çevresel Risk Değerlendirmesi" gerçekleştirmektedir.

3. Risk Yönetimi

3.3 Risklerin Önceliklendirilmesi

İş Bankası, önceliklerini değer zinciri boyunca gerçekleştirdiği ve periyodik olarak gözden geçirdiği önceliklendirme analizleriyle belirlemektedir. Dinamik bir süreç olan ve yukarıdan aşağı bir bakış açısıyla yapılan önceliklendirme analizlerinde, değişen düzenleme ve standartlar ile kurumsal stratejiler ve küresel gündemde öne çıkan konu başlıkları göz önünde bulundurulmaktadır. Analiz sürecinde stratejik konularla ilişkilendirilen performans göstergeleri, önceliklerle ilgili risk ve fırsatlar ile paydaşların beklentileri dikkate alınmaktadır.

İklim değişikliğiyle bağlantılı riskler, Banka'nın doğrudan maruz kalabileceği bir risk türü olmasının yanı sıra faaliyetlerin yürütülmesi sırasında meydana gelebilecek diğer risklere bağlı olarak da ortaya çıkabilmektedir. Bu riskler, etkisini kredi riski başta olmak üzere, diğer konvansiyonel riskler üzerinden göstermektedir. İş Bankası, iklim değişikliğiyle bağlantılı riskleri; kredi riski, operasyonel risk, likidite riski, itibar riski gibi farklı risk türlerini etkileyebilecek bir üst risk türü olarak değerlendirmektedir.

İklim değişikliğiyle bağlantılı risklerin değerlendirilmesinde bu risklerin konvansiyonel risk türleri üzerindeki etkileri belirli aktarım kanalları üzerinden ele alınmaktadır.

Her bir alt bileşene ilişkin potansiyel riskler örneklendirilerek açıklanmakta, diğer risk türleriyle olası etkileşimleri İklim Riskinin Diğer Riskler Üzerindeki Dolaylı Etkilerine İlişkin Örnekler tablosunda belirtilmektedir.

İklim Riskinin Diğer Riskler Üzerindeki Dolaylı Etkilerine İlişkin Örnekler

Alt Risk Türü	Etkilenen Risk Türü	Örnek
Yasal Düzenleme Riski	Kredi Riski	Emisyon standartları ile ilgili yeni düzenlemelerin kömür üreticilerinin nakit akışını olumsuz etkileyerek temerrüt olasılıklarını artırması
Teknoloji Riski	Kredi Riski	Üretim yaklaşımlarında iklim değişikliği sebebiyle ortaya çıkabilecek teknolojik geliştirme gereksinimlerinin Banka portföyündeki bazı müşterileri negatif etkilemesi ve finansal performanslarını düşürmesi
Arz-Talep Riski	Kredi Riski	Elektrikli araçlara olan talebin artması ile geleneksel araç üreticilerinin nakit akışlarının bozulması ve temerrüt olasılıklarının artması
İtibar Riski	Likidite Riski - Fon Temini Riski	İklim değişikliği ile ilgili yatırımcı beklentilerinin karşılanamaması ve ÇSY derecesinin düşmesi sebebi ile Banka'nın farklı fonlama kanallarına erişim olanaklarının kısıtlanması
Akut Fiziksel Riskler	Operasyonel Risk - Doğal Afetler	İklim değişikliği kaynaklı sel felaketleri nedeniyle Banka hizmet binalarında fiziksel hasar oluşması
Kronik Fiziksel Riskler	Kredi Riski	Kalıcı sıcaklık artışından ötürü tarım sektöründe faaliyet gösteren kredi müşterilerinin finansal performanslarının bozulması ve borç geri ödeme kapasitelerinin azalması

İklim değişikliğiyle bağlantılı geçiş riskleri ve fiziksel riskler, kendi aralarında her risk türünün stratejik etkisine göre önceliklendirilmektedir. Bu kapsamda geçiş riskleri, Türkiye'nin 2053 net-sıfır hedefi ve buna paralel gelişen karbon vergileri, SKDM, yeşil finansman regülasyonları gibi düzenlemeler sebebiyle, Banka açısından yüksek öncelikli olarak değerlendirilmektedir.

Banka, bu riskleri değerlendirme sürecinde özellikle finansman sağlanan sektörlerin karbon yoğunluğu ve geçiş sürecine hazırlık düzeyi gibi unsurları dikkate almaktadır. Fiziksel riskler ise, şube operasyonları, altyapı yatırımları, bilgi teknolojileri altyapısı ve müşteri faaliyetleri üzerinde doğrudan etkilere sahip olma durumuna ve bu etkilerin büyüklüğüne göre önceliklendirilmektedir.

3. Risk Yönetimi

Fiziksel riskler ve geçiş risklerinin önceliklendirilmesi sürecinde, riskin gerçekleşme olasılığı, potansiyel finansal etkisi, müşteri portföyü üzerindeki etkisi, coğrafi yayılımı ve kurumsal stratejiye olan etkisi gibi kriterler dikkate alınmaktadır. Risklerin sistematik bir şekilde değerlendirilmesi amacıyla İklim Riski Yönetim Çerçevesi kapsamında yapılandırılmış bir yaklaşım benimsenmiştir.

İş Bankası, iklim değişikliğiyle bağlantılı risklerin önceliklendirilmesi sürecinde sürdürülebilir finans yaklaşımını temel almaktadır. Raporlama döneminde, Türkiye'nin 2053'te net-sıfır ülke olma yolundaki hedefleriyle örtüşen ve Türk bankacılık sektörünün iklim değişikliğiyle bağlantılı risklerinin analiz edilmesi ve ekonomik faaliyetlerin yeşil kriterlere uygunluğunun belirlenmesi amacı güden Yeşil Varlık Oranı (YVO) hesaplanması çalışmalarının sürdürülebilirlik stratejisine entegre etme yolunda geliştirmeler başlatılmıştır. AB Taksonomisi ile uyumlu olarak geliştirilen bu yapı, kredi portföyü içinde sürdürülebilir faaliyetlerin payını analiz etmeye ve iklim değişikliğiyle bağlantılı risklerin sektör ve faaliyet bazında sınıflandırılmasına imkân tanımaktadır. Bu geliştirmeler, Sürdürülebilirlik Analiz Sistemi (SÜRAS) çatısı altında toplanmıştır.

3.4 Risklerin İzlenmesi

İş Bankası tarafından değer zinciri bakış açısıyla oluşturulan ve Banka'nın bağlı ortaklıklarının risk ve fırsatlarının konsolide edildiği Risk ve Fırsat Envanteri aracılığıyla, iklim değişikliğiyle bağlantılı riskler takip edilmektedir. Risk ve Fırsat Envanteri'nde, 19 fiziksel risk, 17 geçiş riski olmak üzere 36 iklim değişikliğiyle bağlantılı risk ve 20 iklim bağlantılı fırsat incelenmiştir.

3.4.1 Risk İştahı Çerçevesi

Banka Yönetim Kurulu'nun 30.09.2021 tarihli kararı doğrultusunda, ileriye dönük olarak iklim değişikliğiyle bağlantılı risklere yüksek düzeyde maruz kalan sektörlerin portföydeki yoğunlaşmasının artmasının önlenmesi ve izleyen dönemlerdeki portföy kompozisyonunun şekillendirilmesine

rehberlik etmesi amacıyla, "İklim Değişikliği Riski Yüksek Sektörlerin Toplam Ticari Portföy İçindeki Payı" göstergesi Banka'nın solo risk iştahı çerçevesine dâhil edilmiştir. Asgari üç aylık periyotlarla Risk Komitesi'ne ve Yönetim Kurulu'na raporlanan söz konusu gösterge, risk iştahı ve toleransı düzeyleriyle birlikte Banka portföyünün risk düzeyini ortaya koymaktadır. Bu gösterge, portföy kompozisyonunun Banka'nın karbonsuzlaşma stratejisiyle uyumlu hale getirilmesine katkı sağlamaktadır. Bu limitlerin ihlali ve Banka'nın iklim değişikliğiyle bağlantılı risklere ilişkin genel risk profili, Risk Yönetimi Bölümü ve Risk Komitesi tarafından düzenli olarak izlenmekte, gerekli durumlarda Yönetim Kurulu'na taşınmaktadır. 2024 yılı içerisinde herhangi bir limit ihlali gerçekleşmemiştir.

"İklim Değişikliği Riski Yüksek Sektörlerin Toplam Ticari Portföy İçerisindeki Payı" Göstergesi Risk Profili

Gösterge	Veri Tarihi	Hesaplanma Sıklığı	Risk Profili
İklim Değişikliği Riski Yüksek Sektörlerin Toplam Ticari Portföy İçerisindeki Payı*	31.12.2024	Üç Aylık	%12,7

*Nakdi ve gayrinakdi kredi bakiyeleri toplamı üzerinden hesaplanmaktadır.

3. Risk Yönetimi

31.12.2024 itibarıyla iklim değişikliği riski yüksek sektörlerin ticari portföydeki payı %12,7 olarak hesaplanmıştır. Göstergenin izlenmeye başladığı tarihten bu yana risk iştahı ve risk toleransı limitinde bir aşım gerçekleşmemiştir.

İklim değişikliği ısı haritası sonuçları ve bu çalışmadan hesaplanan iklim değişikliği riski yüksek sektörlerin toplam ticari portföy içindeki payı göstergesi Risk Yönetimi Bölümü tarafından izleme amaçlı olarak her ay güncellenmekte, ayrıca çeyreklik dönemlerde Risk Komitesi'ne ve Denetim Komitesi aracılığıyla Yönetim Kurulu'na raporlanmaktadır.

İklim riski iştahı ve tolerans seviyeleri, İş Bankası'nın kredi portföyünü karbonsuzlaştırma yönündeki uzun vadeli stratejisini yansıtacak şekilde periyodik olarak gözden geçirilmekte ve gerekmesi durumunda yapılan değişiklikler Yönetim Kurulu tarafından onaylanarak yürürlüğe alınmaktadır.

Buna ek olarak İş Bankası, İklim Değişikliği Riski Yönetimi Çerçevesi, hedefleri ve ölçüm yaklaşımlarına ilişkin bilgileri, 2020 yılından bu yana İçsel Sermaye Yeterliliği Değerlendirme Süreci (ISEDES) raporlarında açıklamaktadır.

3.5 Fırsatların Yönetilmesi Süreçleri

İklim değişikliğiyle bağlantılı stratejik kararlar, risk ve fırsatların bütüncül olarak değerlendirilmesiyle ele alınmaktadır. Risklerin yönetimine yönelik süreçler, iklim değişikliğiyle bağlantılı fırsatları belirlemek, değerlendirmek, önceliklendirmek ve izlemek için geliştirilen süreçlerde de kullanılmakta olup birbiriyle tutarlıdır. Bu kapsamda, sürdürülebilirlik ve iklim değişikliğiyle bağlantılı fırsatlar değer zinciri boyunca ele alınarak değerlendirilmektedir.

İş Bankası, sürdürülebilirlik stratejisini kapsayıcı ve dayanıklı bir ekonomi doğrultusunda şekillendirirken, bu yaklaşıma uygun birçok fırsatı belirlemekte, değerlendirmekte, önceliklendirmekte ve izlemektedir. Sağlam finansal yapısı ve proaktif iş stratejisi sayesinde ortaya çıkan fırsatları hızlı bir şekilde değerlendirebilen Banka, iştirakleriyle kurduğu güçlü sinerji aracılığıyla yeni iş alanlarına erişim sağlamaktadır. Özellikle dezavantajlı kesimlere yönelik geliştirilen ürünler hem toplumsal kapsayıcılığı artırmakta hem de müşteri penetrasyonunu güçlendirmektedir.

İş Bankası, müşterilerinin yeşil dönüşümüne destek olmayı ve geçiş süreçlerini hızlandırmayı temel kaldıraçlardan biri olarak belirlemiştir. Bu kapsamda yapılan analizler, sürdürülebilirlik temalı projelerin finansmanını önceliklendirmek amacıyla PCAF metodolojisiyle uyumlu yürütülmekte; müşterilerin mevcut ve gelecekteki karbonsuzlaşma çabalarını anlamak için yakın iş birliği içerisinde çalışılmaktadır. İklim değişikliğiyle mücadeleye katkı sağlayan ve net-sıfır ekonomiye geçişi destekleyen ürün ve hizmetler

aracılığıyla, çevresel ve sosyal etki yaratma kapasitesi yüksek projelere finansman sağlanmaktadır. Banka, bu fırsatları değerlendirirken finansal getiri potansiyeli, çevresel-sosyal etki seviyesi ve yatırımcı talepleri gibi kriterlere göre önceliklendirme yapmaktadır. Önceliklendirmede, yenilenebilir enerji ve kaynak verimliliği gibi alanlarda fon kullanım şartı içeren ürünler öne çıkmaktadır. Bu stratejiler, yenilenebilir enerji yatırımları gibi büyüme alanlarında fırsatların değerlendirilmesine olanak tanımaktadır.

İş Bankası, gelecekte fonlama ihtiyacını ve piyasa koşullarını da dikkate almak suretiyle, sürdürülebilir tahvil ihraçlarına devam etmeyi hedeflemektedir. Bu hedef doğrultusunda çalışmaya devam eden Banka, sürdürülebilir finansmana erişimi genişletmek için yeni iş birlikleri tesis etmeyi önceliklendirmektedir. Bu fırsatların izlenmesi amacıyla, 2021 yılında kurulan Sürdürülebilir Finansman Çerçevesi temel alınmakta; yıllık tahsis ve etki raporlarıyla bu faaliyetlerin takibi yapılmaktadır.

İklim değişikliğinin su kaynakları üzerindeki etkisi ve artan su stresi, birçok sektör için iş sürekliliği riski oluşturmaktadır. Bu durum, suyla bağlantılı ürün ve hizmetler için talebi artırmaktadır. Su verimliliği, gri su dönüşümü, atık su arıtımı ve sürdürülebilir tarım gibi alanlara odaklanan işletmelerin finansmana erişim ihtiyacı artmakta; Banka bu ihtiyacı karşılamak adına fırsatlar geliştirmektedir. İş Bankası, bu alanlarda faaliyet gösteren müşterilere finansman sağlayarak hem çevresel fayda yaratmakta hem de sürdürülebilir ürün ve hizmetlerden kaynaklanan uzun vadeli fırsatları değerlendirmektedir.

4. Metrikler ve Hedefler

4. Metrikler ve Hedefler

4.1 İklimle İlgili Metrikler

Sektörler Arası Metrik Haritalandırması

Metrikler	İlgili Rapor Sayfaları
Sera Gazı Emisyonları	Sayfa 67
İklimle İlgili Geçiş Riskleri	Sayfa 24, 28
İklimle İlgili Fiziksel Riskler	Sayfa 25, 26, 27
İklimle İlgili Fırsatlar	Sayfa 29
Sermaye Dağıtımı	Sayfa 36
İç Karbon Fiyatları	Sayfa 67
Ücretlendirme	Sayfa 16

Sera Gazı Emisyonları

İş Bankası'nın kuruluş sınırlarının finansal kontrol yaklaşımı ile ele alınmasına ve operasyonlar itibarı ile hizmet noktaları ile raporun "[Ekler](#)" bölümünde yer alan bağlı ortaklıklarının kapsam içinde tutulmasına karar verilmiştir.

Sera Gazları ve Emisyon Kaynakları

Sera Gazı Protokolü: Kurumsal Muhasebe ve Raporlama Standardı'na göre yapılan hesaplama çerçevesinde Kapsam 1 ve Kapsam 2 sera gazı emisyonlarının kapsamı yandaki gibi sınıflandırılmaktadır:

Doğrudan Sera Gazı Emisyonları (Kapsam 1)

- > Tüm sahip olunan / kiralanın araçlardan kaynaklanan emisyonlar
- > Sahip olunan/kiralanın yapıların ısıtılmasında kullanılan yakıtlardan kaynaklanan emisyonlar
- > Soğutucu akışkan gazlar (klima gazları)
- > CO₂ yangın söndürme tüpleri ve sistemleri;
- > Jeneratör (dizel) kullanımı

Enerji Kaynaklı Dolaylı Emisyonlar (Kapsam 2)

- > Elektrik tüketimi

Sera Gazı Hesaplama Metodolojisi

Hesaplamalarda bu konuda en yaygın ve güvenilir kaynak olan IPCC emisyon faktörleri kullanılmıştır. Türkiye'nin ülke spesifik emisyon faktörleri bulunmamaktadır. 2024 yılı sera gazı envanteri hesaplamasında ise 6. Değerlendirme Raporu'nda (2021) açıklanan değerler ile hesaplanmıştır. Sera gazı envanterinin kullanım amacına uygun olarak hesaplamalarda yakıtların ülke spesifik alt ısı değerleri, yoğunluk verileri kullanılmıştır.

Sera gazı hesaplamalarında İş Bankası için belirlenen limitler dahilinde IPCC, KADEME-1 Metodolojisi, ulusal bilgi içeren faaliyet verileri için KADEME-2 Metodolojisi kullanılmıştır. Kapsam 2 emisyonu hesaplamalarında, T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın 2022 yılında yayımlamış olduğu elektrik emisyon faktörü kullanılmıştır. (0,442 kgCO₂e/kWh)

Raporlama kapsamında İş Bankası'nın yanı sıra bağlı ortaklıklarının da elektrik tüketimleri dikkate alınmıştır. Buna göre Grup'un 2024 yılı toplam elektrik tüketimi 47.808.308,58 kWh olarak gerçekleşmiştir. Elektrik kaynaklı sera gazı emisyonları hem konum temelli (location-based) hem de piyasa temelli (market-based) yaklaşımlar doğrultusunda ayrı ayrı hesaplanmıştır.

Piyasa temelli yaklaşım kapsamında, Banka ve bazı bağlı ortaklıklar tarafından I-REC (International Renewable Energy Certificate) Sertifikaları kullanılmış ve bu yolla tüketilen elektriğin tamamı veya bir kısmı yenilenebilir enerji kaynağı olarak belgelenmiştir. I-REC Sertifikası ile birlikte Kapsam 2 emisyonlarında 136.830 tCO₂e azaltım sağlanmıştır. I-REC kullanımına ilişkin bilgiler, ilgili kuruluşlar tarafından iletilen beyan ve emisyon verileri doğrultusunda değerlendirilmiştir. Bu kapsamda İş Bankası ve I-REC Sertifikalı bağlı ortaklıklarının¹⁰ piyasa temelli Kapsam 2 emisyonları sıfır olarak hesaplanmaktadır.

¹⁰ Anadolu Hayat Emeklilik A.Ş., Anadolu Anonim Türk Sigorta Şirketi A.Ş., İşbank AG, İş Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş., İş Faktoring A.Ş., Moka Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşu A.Ş., İş Kültür Yayınları A.Ş., İş Merkezleri Yönetim ve İşletim A.Ş., İş Net Bilgi Üretim Dağıtım Tic. Ve İletişim Hizm. A.Ş., Arap Türk Bankası A.Ş.

4. Metrikler ve Hedefler

Diğer bağlı ortaklıklardan bazıları için I-REC Sertifikalı elektrik tüketimi bulunmamakta olup, bu kapsamda yapılan tüketimler piyasa temelli hesaplamalarda yerel şebeke emisyon faktörleri dikkate alınarak değerlendirilmiştir.

Sera Gazı Emisyonları

	Kapsam 1 (Brüt) (tCO ₂ e)	Kapsam 2 Konum Temelli (Brüt) (tCO ₂ e)	Kapsam 2 Piyasa Temelli (Brüt) (tCO ₂ e)	Toplam Emisyon (Brüt) (tCO ₂ e)
İş Bankası	20.040	51.020	-	20.040
Konsolide Edilen Bağlı Ortaklıklar*	7.199.410	1.074.400	988.979	8.188.389
Toplam	7.219.450	1.125.420	988.979	8.208.429

*Bağlı Ortaklıklara ait toplam emisyonların %99,6'sı Şişecam emisyonlarıdır.

Bu raporlama kapsamında, İş Bankası tarafından finansal kontrol yoluyla konsolide edilmeyen ancak Kapsam 3 emisyonlarının 15. kategorisi olan "Yatırımlar" kapsamında değerlendirilen iştiraklerin Kapsam 1 ve Kapsam 2 emisyonlarına da yer verilmiştir. İlgili iştirakler tarafından beyan edilen bu emisyonlar, yatırım faaliyetleri kapsamında İş Bankası'nın Kapsam 3 (Kategori 15) emisyonları içerisinde toplu olarak raporlanmaktadır. Bu kapsamda;

- > Kapsam 1 emisyonları: 611 tCO₂e
 - > Kapsam 2 (konum temelli): 6.847 tCO₂e
 - > Kapsam 2 (piyasa temelli): 6.471 tCO₂e
- olarak hesaplanmıştır.

İklimle İlgili Risk ve Fırsatlar

- > İklimle ilgili geçiş risklerine karşı kırılgan varlıkların veya işletme faaliyetlerinin yüzdesi¹¹: %8,3
- > İklimle ilgili fırsatlarla uyumlu hale getirilmiş varlıkların veya işletme faaliyetlerinin yüzdesi: %4,44

¹¹ Hesaplamaya İş Bankası ve TSKB dâhil edilmiştir.

İç Karbon Fiyatları

AB SKDM'si başta olmak üzere, iklim odaklı politikalar birçok ülkenin finansal sistemlerinde dönüşüm sürecini başlatmıştır. Bu gelişmeler doğrultusunda, iç karbon fiyatlaması uygulamasının analiz süreçlerine entegre edilmesi, bankaların gelecekteki regülasyonlara uyum sağlamasını kolaylaştırmakta ve özellikle SKDM'den doğrudan etkilenecek sektörlerde yaygın biçimde hayata geçirilmektedir. Bu kapsamda, iç karbon fiyatlaması yalnızca çevresel risklerin değerlendirilmesini sağlayan bir araç değil; aynı zamanda stratejik ve finansal açıdan da önem arz eden bir uygulamadır.

İç karbon fiyatlaması, proje finansmanı kapsamında değerlendirilen İş Bankası müşterilerinin faaliyetlerinden kaynaklanan karbon emisyonlarına parasal bir değer atayarak, bu emisyonların karar alma süreçlerinde dikkate alınmasını ve karbon yoğun yatırımların finansal etkilerinin daha etkin şekilde değerlendirilmesini sağlayan bir risk yönetimi aracıdır. Bu yöntem kapsamında, her bir ton karbondioksit (CO₂) salımı için belirlenen fiyat, müşterilerin kredi değerlendirme ve finansal analiz süreçlerine maliyet unsuru olarak yansıtılmaktadır. Her ne kadar şu aşamada fiili bir ödeme ya da vergi yükümlülüğü söz konusu olmasa da bu yaklaşım Banka'nın karar alma süreçlerinde iklim etkilerini sistematik biçimde değerlendirmesini mümkün kılmaktadır.

Gölge Fiyat Modeli kapsamında iç karbon fiyatlaması, yalnızca SKDM kapsamındaki projeler için bir senaryo analiz aracı olarak kullanılmakta olup; emisyonlara fiyat atfedilmesine rağmen fiili bir ödeme söz konusu değildir. Bu çerçevede, sera gazı emisyonlarının maliyetlerini değerlendirmek için Banka, birim karbon fiyatlamasında piyasa koşulları ve NGFS Net-Zero senaryosundaki varsayımları takip etmektedir.

4. Metrikler ve Hedefler

4.2 Sektörel Metrikler

İş Bankası

SASB sektörel metrikleri dikkate alınarak yapılan değerlendirmeler sonucunda, finansal önemlilik taşıyan iklimle bağlantılı risk ve fırsatlarla uyumlu göstergeler belirlenmiş ve aşağıda sunulmuştur:

Kod	Metrik	
FN-CB-410a.2	Kredi analizine çevresel, sosyal ve yönetim (ÇSY) faktörlerinin dâhil edilmesine yönelik yaklaşımın tanımı	Risklerinin Etkilerinin Değerlendirilmesi – Çevresel ve Sosyal Risk Değerlendirme Modeli (s. 60)

Şişecam

Enerji Yönetimi Metrikleri

Metrik	Şişecam Konsolide 2024 Performansı	Mimari Camlar	Endüstriyel Camlar	Cam Ambalaj	Cam Ev Eşyası	Kimyasallar	Enerji	Diğer*
Toplam Enerji Tüketim Miktarı (GJ)	90.787.121	23.800.419	1.876.259	19.006.120	7.031.092	33.524.634	4.758.402	790.195
Doğalgaz	65.540.005	21.456.982	722.953	15.892.138	5.896.641	16.468.677	4.752.459	350.155
Kömür	13.469.527	-	-	-	-	13.469.527	-	-
LPG	357.541	286.969	1.828	22.821	45.923	-	-	-
Motorin	175.597	46.886	873	76	3.811	39.637	-	84.314
Diğer	39.100	-	-	-	39.100	-	-	-
Elektrik Kaynaklarına Göre (GJ)	11.205.351	2.009.582	1.150.605	3.091.085	1.045.617	3.546.793	5.943	355.726
Şebeke	9.400.158	1.863.948	1.150.605	3.057.093	1.045.617	1.921.564	5.943	355.388
Yenilenebilir	18.610	18.272	-	-	-	-	-	338
Geri Kazanılan Enerji	1.786.584	127.362	-	33.992	-	1.625.229	-	-
Yenilenebilir Enerji Sertifikaları	663.956	64.959	348.739	228.305	-	-	-	21.953
Spesifik Enerji Tüketimi (GJ/ Brüt ton)	**	7,31	-	6,48	15,87	7,43	-	0,17

* İthalat, ihracat, maden, çevre sistemleri, ambalaj atığı geri kazanımı ve tehlikesiz atık geri kazanımı, cam üretimine yönelik döküm AZS refrakter bloğu üretimi ve satışı, holding faaliyetleri ile sigorta aracılık hizmetleri alanında faaliyet gösteren şirketleri kapsamaktadır.

** Faaliyet alanları bazında verilmiştir.

4. Metrikler ve Hedefler

4.3 İklimle İlgili Hedefler

İş Bankası, doğal kaynakların sürdürülebilir bir şekilde kullanılması ile çevresel etkilerin asgari düzeye indirilmesini, bireylerin ve kurumların temel sorumlulukları arasında görmektedir. Bu anlayışla hareket eden Banka, faaliyetlerini çevre üzerindeki olumsuz etkilerini azaltacak şekilde sürdürmeyi hedeflemekte ve iklim eylemi konusundaki sorumluluğunu kararlılıkla üstlenmektedir. Belirlenen stratejik hedefler ve verilen taahhütler doğrultusunda, Banka'da somut adımlarla desteklenmektedir.

4.3.1 Emisyon Azaltım Hedefleri

Kapsam 1 ve Kapsam 2 Azaltım Hedefleri

İş Bankası

İş Bankası, iklim değişikliği ile mücadele kapsamında, iklim değişikliği risklerine dair stratejisini oluşturmuş ve bu riskleri kurumsal Risk Kataloğu'na dâhil etmiştir. Banka, Sera Gazı Protokolü: Kurumsal Muhasebe ve Raporlama Standardı'na uygun olarak hesaplanan brüt Kapsam 1 ve Kapsam 2 emisyonlarının toplamını 2018 baz yılına kıyasla 2025 yılına kadar %38, 2030 yılına kadar %65 oranında azaltmayı, 2035 yılı itibarıyla ise operasyonlarını karbon-nötr olarak yürütmeyi hedeflemiştir. Bununla birlikte, Banka 2023 yılı itibarıyla baz yıla kıyasla Kapsam 1 ve Kapsam 2 emisyonlarının toplamının %77 seviyesinde azaltmış; buna paralel olarak karbon-nötr operasyonlar hedefini 2026 yılına revize etmiştir.

2020 yılında yaklaşık 78 bin ton CO₂e düzeyinde Kapsam 1 ve Kapsam 2 emisyonu sahip olan İş Bankası'nda Kapsam 1 emisyonlarının azaltımına yönelik enerji ve kaynak verimliliği çalışmaları yürütülmektedir. Yapılan analizler, bu emisyonların yaklaşık yarısının hizmet binalarındaki enerji tüketiminden kaynaklandığını ortaya koymuştur. Bu doğrultuda, özellikle iklim koşulları nedeniyle mevcut sistemlerin korunmasının gerektiği şubeler de dikkate alınarak, enerji ve kaynak verimliliğine yönelik dönüşüm planları önceliklendirilmiştir. Isı pompası ve yüksek verimli iklimlendirme sistemlerinin kurulumu, şubelerdeki en yaygın iyileştirme örneklerindendir.

Şubelerin yaklaşık dörtte biri elektrifikasyona uygun durumdayken, yine yaklaşık dörtte biri ise halihazırda fosil yakıt kullanmamaktadır. Bu durum, bina kaynaklı emisyonların azaltımında teknik ve iklimsel sınırlamaları gözetken kademeli bir dönüşüm yaklaşımını gerekli kılmaktadır. Elektrifikasyona uygun şubelerde 2024 yılında başlatılan dönüşüm çalışmaları kapsamında, 2025 yılı sonu itibarıyla bu şubelerin yaklaşık %10'luk kısmında dönüşümün tamamlanması öngörülmektedir.

Diğer taraftan, toplam emisyonların yarısından fazlasının ulaşım sebepli yakıt tüketiminden kaynaklandığı görülmektedir. İş Bankası'nın araç filosunun %85'ini binek araçlar oluşturmakta olup, bu segmentte elektrikli araç dönüşümüne öncelik verilmektedir. Binek araç filosunun büyük kısmı hibrit motorlu taşıtlardan oluşmakla birlikte, tamamen elektrikli araçlara geçiş süreci kademeli olarak ilerlemektedir. Bu dönüşüm, araç sözleşmelerinin yenileme takvimine bağlı olarak planlanmaktadır. Bu bağlamda, sözleşme yenileme dönemleri, filoyu düşük karbonlu bir yapıya taşımak için önemli bir imkân sunmaktadır. Elektrikli araç kullanımının yaygınlaştırılması, elektrikli araç şarj istasyonu kurulumu ihtiyacını da beraberinde getirmektedir. Bu kapsamda Banka bünyesinde kurulu şarj istasyonu sayısının dört katına çıkarılması hedeflenmekte ve bu yatırımlar, 2026 yılı karbon-nötr hedefi bağlamında önemli bir adım olarak değerlendirilmektedir.

2021 yılında yenilenebilir enerji tedarikine başlayan İş Bankası, 2022 yılı itibarıyla elektrik tüketiminin tamamını yenilenebilir kaynaklardan sağlamaya başlamış, taahhüdünü Kapsam 2 emisyonları çerçevesinde yerine getirmiştir. Yapılan çalışmalar sonucunda İş Bankası'nın kendi operasyonlarından kaynaklanan emisyonları 2024 yılı itibarıyla yaklaşık 20 bin ton CO₂e seviyesine düşürülmüştür.

4. Metrikler ve Hedefler

Şişecam

Emisyon hedefleri için 2024 yılı baz yıl olarak belirlenmiştir. Bu nedenle, hedefe yönelik ilerleme bilgisinin gelecek raporlama dönemlerinde paylaşılması planlanmaktadır.

Grup'un sera gazı emisyon hedefi "net emisyon" yaklaşımı esas alınarak belirlenmiştir. Karbonsuzlaşma stratejisi doğrultusunda, doğrudan emisyon azaltımına yönelik uygulamaların yanı sıra, karbon dengeleme (offset) mekanizmaları ve yenilenebilir enerji sertifikaları gibi tamamlayıcı araçlar da stratejiye entegre edilebilmektedir. Bu yaklaşımla, faaliyet gösterilen bölgelerdeki yerel ve sektörel kısıtların etkisinin azaltılması amaçlanmaktadır.

Hedef Belirleme Süreci ve Gözden Geçirme Yaklaşımı

Şişecam Grubu'nda sürdürülebilirlik hedefleri, kurumsal stratejinin bir bileşeni olarak ele alınmaktadır. Şişecam Grubu'nun sürdürülebilirlik ve iklim stratejileri, küresel mega-trendler, düzenleyici gelişmeler, sektörel beklentiler ve paydaş geri bildirimleri doğrultusunda gözden geçirilmekte ve güncellenmektedir. Sürdürülebilirlik Direktörlüğü liderliğinde yürütülen strateji yönetimi çerçevesinde, belirlenen iklim hedeflerinin izlenmesi ve geliştirilmesi, Şişecam Grubu'nun stratejik karar alma mekanizmalarına entegre şekilde yürütülmektedir.

Şişecam Grubu, iklim değişikliği ile mücadele kapsamında sera gazı emisyonu azaltım hedeflerini, kurumsal raporlarında yer verdiği sera gazı emisyon

verisi ile örtüşecek ve Kapsam 1, Kapsam 2, Kapsam 3 emisyonlarını içerecek şekilde vermektedir. Bu veriler, üçüncü taraflarca bağımsız olarak doğrulanmakta ve güvence altına alınmaktadır. İlerleme süreci, üst yönetim gözetiminde yürütülmekte; enerji tüketimi, cam kırığı kullanımı ve yenilenebilir enerji oranı gibi performans göstergeleri, her üç ayda bir Yönetim Kurulu'na raporlanmaktadır. Bu raporlama sayesinde hedeflere yönelik gelişmeler düzenli olarak izlenmekte ve gerektiğinde stratejik aksiyonlar alınmaktadır.

Hedeflerin belirlenmesi ve gözden geçirilmesi süreci, Şişecam Grubu'nun kurumsal stratejisi, uluslararası düzenlemeler ve sektörel karbonsuzlaşma yol haritaları doğrultusunda periyodik olarak değerlendirilmekte ve güncellenmektedir.

İklim/ Sürdürülebilirlik	Hedefin Türü	Açıklama	Metrik	Metrik Birimi	Hedefin Amacı	Baz Yıl	Hedef Yılı	Hedefe Yönelik İlerleme Durumu
İklim	Nicel	Karbon-Nötr (Kapsam 1, Kapsam 2 ve Kapsam 3 emisyonları)	Kapsam 1, Kapsam 2 ve Kapsam 3 emisyonları	tCO ₂ e	Azaltım	2024	2050	-
Sürdürülebilirlik	Nicel	53 MW Kurulu Yenilenebilir Enerji Kapasitesi Geliştirilmesi	Kurulu Yenilenebilir Enerji Kapasitesi	MW	Uyum	2020	2030	10 MWp
Sürdürülebilirlik	Nicel	Temiz Su Tüketiminin %15 Azaltılması	Temiz Su Tüketimi Yoğunluğu	m ³ /brüt ton	Azaltım	2020	2030	%27,7
Sürdürülebilirlik	Nicel	Cam Ambalajda %35 Dış Cam Kırığı Kullanılması	Cam Ambalajda Dış Cam Kırığı Miktarı	ton	Uyum	-	2030	%10,4

4. Metrikler ve Hedefler

İklim Hedeflerine Yönelik Performans

Toplam üretim miktarında (brüt ton bazında) bir önceki yıla göre %3,2 oranında artış gerçekleşmiş olmasına rağmen, Kapsam 1 emisyonlarında %7,4 oranında bir artış kaydedilmiştir. Ancak, üretim başına düşen emisyon değerlerinin sabit seyretmesi; enerji verimliliği artırıcı önlemler ve süreç optimizasyon çalışmaları sayesinde üretim başına emisyon artışının sınırlı kaldığını göstermektedir.

Bununla birlikte, atık ısı geri kazanımı uygulamaları, yenilenebilir enerji yatırımları ve ulusal elektrik şebekesine ait emisyon faktörlerindeki iyileşmeler sonucunda, Şişecam Grubu'nun konum temelli Kapsam 2 emisyonları bir önceki yıla kıyasla %1,5 oranında azalmıştır. Ayrıca, yeşil elektrik tedarik sertifikalarının etkisi dâhil edildiğinde, piyasa temelli Kapsam 2 emisyonlarında %8,5 oranında bir azalma sağlanmıştır.

Bu doğrultuda, Şişecam Grubu, Kapsam 2 emisyonlarının azaltımında I-REC ve Guarantee of Origin (GO) gibi yenilenebilir enerji sertifikaları kullanmaktadır. Sertifikalar haricinde, mevcut durumda gönüllü karbon piyasalarında karbon kredisi kullanımına yönelik bir uygulaması bulunmamaktadır.

Net-Sıfır Hedefleri

Nisan 2022'de imzacısı olduğu NZBA taahhütleri kapsamında, tüm kredi portföyüne yönelik uluslararası standartlara uyumlu şekilde brüt emisyon ölçüm ve hesaplama çalışmalarını tamamlayan İş Bankası, karbon yoğun sektörlerde müşteri bazlı analizler ve sektörel çözümlemelerle çalışmalarını detaylandırarak NZBA tarafından karbon yoğun olarak tanımlanan tüm sektörler için 2030 yılı emisyon azaltım hedeflerini belirlemiştir. İlgili sektörler için azaltım hedefleri belirlenirken alanında önde gelen uluslararası kuruluşlar olan IEA, SBTi ve TPI tarafından sunulan mevcut referans yol haritaları dikkate alınmıştır.

IEA, SBTi ve TPI, küresel iklim eylemi açısından kritik öneme sahip sektör bazlı geçiş patikalarının oluşturulmasında önemli roller üstlenmektedir. IEA, çeşitli sektörler için karbon azaltımına yönelik veri temelli senaryolar sunarken; SBTi, bu sektörlerdeki şirketlerin Paris Anlaşması ile uyumlu bilim temelli hedefler belirlemesine olanak tanımaktadır. TPI ise bu çabaları, sektör ve şirket düzeyinde düşük karbon hedefleriyle uyumu değerlendiren analizleriyle tamamlamaktadır.

Bu doğrultuda 2023 yılında enerji üretimi, çimento ve demir-çelik sektörlerinde 2030 yılı emisyon azaltım hedeflerini kamuoyu ile paylaşmıştır. 2024 yılında ise Banka, NZBA tarafından karbon yoğun sektör olarak tanımlanan diğer beş sektördeki (alüminyum, gayrimenkul, kara yolu yük taşımacılığı, petrol ve gaz ile tarım) hedef belirleme çalışmalarını tamamlamıştır. Grup'un, finanse edilen emisyonlar dahil olmak üzere Kapsam 3 emisyon kategorilerine yönelik veri toplama çalışmalarının tamamlanmasını takiben, TSRS kapsamında tanınan muafiyet süresinin sona ermesiyle birlikte ilgili hesaplamalar gerçekleştirecek ve Grup'un Kapsam 3 emisyonlarına muafiyet döneminin bitiminde yer verilecektir.

2020 yılında elektrik üretimi için kömür ve doğal gaz kullanan yeni termik santral yatırımlarını, 2021 yılında yeni kömür madenciliği yatırımlarını finanse etmeyeceğini açıklayan İş Bankası, 2023 yılında NZBA taahhütlerine paralel olarak 2040 yılına kadar kömürle ilgili faaliyetlerin finansmanını sonlandıracağını açıklamıştır. Banka, kömürden kademeli çıkış kapsamında, 2040 yılına kadar kömür ve kömürle ilişkili olarak tanımlanan "kömür madenciliğinin", "kömürün lojistiğine ilişkin faaliyetler ve alt yüklenici faaliyetlerinin" ve "kömürle ilişkili faaliyetleri desteklemek için tahsis edilen/ayrılan altyapı hizmetlerinin" finansmanından çıkacağını duyurmuştur.

4. Metrikler ve Hedefler

NZBA Sektörel Emisyon Azaltım Hedefleri (2021 Baz Yılı)

Sektör	Metrik	Referans Senaryo	Emisyon Kapsamı	2030 Azaltım Hedefi
Enerji Üretimi	kgCO ₂ e/MWh	Uluslararası Enerji Ajansı (IEA - NZE 2050)	1+2	-%61
Çimento	kgCO ₂ e/t çimento	Bilim Temelli Hedefler - 1,5°C (SBTi 1,5°C)	1+2	-%21
Demir-Çelik	kgCO ₂ e/t çelik	Bilim Temelli Hedefler - 1,5°C (SBTi 1,5°C)	1+2	-%10
Kömür	2040 yılına kadar kademeli sonlandırma			

NZBA Sektörel Emisyon Azaltım Hedefleri (2023 Baz Yılı)

Sektör	Metrik	Referans Senaryo	Emisyon Kapsamı	2030 Azaltım Hedefi
Alüminyum	kgCO ₂ e/t al	Transition Pathway Initiative (TPI)	1+2	-%7
Gayrimenkul	kgCO ₂ e/m ²	Uluslararası Enerji Ajansı (IEA - NZE 2050)	1+2+3	-%36
Petrol ve Gaz	kgCO ₂ e/MJ	Transition Pathway Initiative (TPI)	1+2+3	-%15
Kara Yolu Yük Taşımacılığı	gCO ₂ e/tkm	Network for Greening the Financial System (NGFS)	1+2	-%20
Tarım: Buğday	kgCO ₂ e/ton buğday	Bilim Temelli Hedefler - 1,5°C (SBTi 1,5°C)	1+2	-%14
Tarım: Mısır	kgCO ₂ e/ton mısır	Bilim Temelli Hedefler - 1,5°C (SBTi 1,5°C)	1+2	-%15
Tarım: Pirinç	kgCO ₂ e/ton pirinç	Bilim Temelli Hedefler - 1,5°C (SBTi 1,5°C)	1+2	-%16

4.3.2 Sürdürülebilir Finansman Hedefi

İş Bankası, kapsayıcı, sürdürülebilir ve paylaşılabılır ekonomik değer yaratmak amacıyla 2023 yılı başında 3 yılda 300 milyar TL sürdürülebilir finansman ve kadın girişimcilere 5 yıl içinde 100 milyar TL tutarında finansman sağlama taahhüdünü ortaya koymuştur. 2025 yılının ilk çeyreği itibarıyla, 2023-2026 dönemi için belirlenen 300 milyar TL sürdürülebilir finansman hedefi ile 2023-2028 dönemi için öngörülen 100 milyar TL kadın girişimcilere yönelik finansman hedefine ulaşılmıştır. Her iki taahhüt de 2028 yılı sonuna kadar güncellenmiş ve kapsamı genişletilmiştir. Yeşil kredileri içeren sürdürülebilir finansman hedefi 650 milyar TL'ye çıkarılmıştır.

Raporlama Döneminden Sonraki Olaylar

Raporlama döneminin sona ermesinden bu belgenin yayımlanmak üzere onaylandığı tarihe kadar geçen sürede, bu raporda açıklanması gereken önemli bir işlem veya olay meydana gelmemiştir.

Ekler

Ekler

Grup Şirketleri

31.12.2024 itibarıyla bağlı ortaklık, iştirak ve birlikte kontrol edilen şirket listesine aşağıda yer verilmektedir:

Bağlı Ortaklıklar
Camış Ambalaj Sanayii AŞ
Camış Egypt Mining Ltd Co
Camış Elektrik Üretim AŞ
Camış Madencilik AŞ
Cromital SPA
JSC Mina
Merefa Glass Company Ltd
OOO Energosystems
OOO Posuda
OOO Ruscam Glass Packaging Holding
OOO Ruscam Management Company
Oxyvit Kimya Sanayii ve Ticaret AŞ
Pacific Soda LLC
Pasabahçe Bulgaria EAD
Pasabahçe Egypt Glass Manufacturing SAE
Paşabahçe (Shanghai) Trading Co. Ltd.
Paşabahçe Glass Gmbh
Paşabahçe Mağazaları AŞ
Paşabahçe Spain SL
Paşabahçe SRL
Paşabahçe USA Inc
Refel SpA

Bağlı Ortaklıklar
Richard Fritz Prototype Spare Parts Gmbh
SC Glass Trading BV
Sisecam Automotive Bulgaria EAD
Sisecam Automotive Germany GmbH
Sisecam Automotive Hungary Kft
Sisecam Automotive Romania SA
Sisecam Automotive Rus JSC
Sisecam Automotive Rus Trading LLC
Sisecam Automotive Slovakia S.R.O.
Sisecam Chemicals Resources LLC
Sisecam Chemicals Wyoming LLC
Sisecam Flat Glass Italy SRL
Sisecam Flat Glass South Italy SRL
Sisecam Glasspackaging Hungary Kft
Sisecam Investment B.V.
Sisecam UK PLC
Sisecam USA Inc.
Sisecam Wyoming LLC
Şişecam Bulgaria EOOD
Şişecam Çevre Sistemleri A.Ş.
Şişecam Dış Ticaret A Ş
Şişecam Elyaf Sanayii A.Ş.

Bağlı Ortaklıklar
Şişecam Enerji A.Ş.
Şişecam Flat Glass India Private Limited
Şişecam Otomotiv A.Ş.
Şişecam Sigorta Aracılık Hizmetleri AŞ
Şişecam Soda Lukavac DOO
Şişecam Trading Co.
Trakya Glass Bulgaria Ead
Trakya Glass Rus AO
Trakya Glass Rus Trading OOO
Trakya Investment BV
TRSG Glass Holding BV
Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları AŞ
Anadolu Anonim Türk Sigorta Şirketi
Anadolu Hayat Emeklilik AŞ
Efes Varlık Yönetim AŞ
İş Faktoring AŞ
İş Finansal Kiralama AŞ
İş Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı AŞ
İş Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş.
İş Portföy Yönetimi AŞ
İş Yatırım Menkul Değerler AŞ
İş Yatırım Ortaklığı A.Ş.

Ekler

Bağlı Ortaklıklar
İşbank AG
JSC Isbank Georgia
JSC İşbank
Levent Varlık Kiralama A.Ş.
Maxis Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi A.Ş.
Maxis Investments Ltd
Milli Reasürans T AŞ
Moka Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşu A.Ş.
TSKB Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı AŞ
Türkiye Sınai Kalkınma Bankası AŞ
Yatırım Finansman Menkul Değerler AŞ
Yatırım Varlık Kiralama A.Ş.
Miltaş Turizm İnşaat Ticaret AŞ
Trakya Yatırım Holding AŞ
Bayek Tedavi Sağlık Hizmetleri Ve İşlet
Topkapı Danışmanlık Elektronik Hizmetler Pazarlama ve Ticaret A.Ş.
Pazarama Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş.
Softtech Yazılım Teknolojileri A.Ş.
Softtech (Shanghai) Technology Co. Ltd.
TIBAS Ventures BV
Yüzüncü Yıl Teknoloji Girişimleri A.Ş.
Kasaba Gayrimenkul İnşaat Taahhüt ve Ticaret A.Ş.
İş Sanat A.Ş.

Bağlı Ortaklıklar
Livewell Giyilebilir Sağlık Ürün Hizm. A.Ş.
Maksmarket Danışmanlık Elektronik Hizm Tic A.Ş.
MaxiTech Inc.
Ödesis Finansal Teknoloji Girişimleri A.Ş.
Is Technology Investments B.V.
İş Dijital Varlık Teknolojileri A.Ş.
Erişim Müşteri Hizmetleri AŞ
Gullseye Lojistik Teknolojileri A.Ş.
İmecemobil Tarım Platformu Elektronik Hizm Tic A.Ş.
İş Merkezleri Yönetim Ve İşletim AŞ
İş Net Elektronik Bilgi Üretim Dağ Tic A.Ş.
Kültür Yayınları İş Türk Anonim Şirketi
Şua Elektrik Üretim A.Ş.
Is Energy Investments BV
Is Energy Romania SRL
İş Enerji Yatırımları A.Ş.
Metafor Yenilenebilir Enerji ve Elektrik Üretim A.Ş.
Enaş Enerji Yatırımları A.Ş.
Inci Yenilenebilir Enerji Elektrik Üretim A.Ş.
İş Yenilenebilir Enerji Proje Yönetimi Danışmanlık A.Ş.
Jourma GmbH
Knot Enerji Elektrik Üretim A.Ş.

İştirakler
Arap Türk Bankası
Hamurlabs Elektronik Hizmetler Yazılım Tic. A.Ş.
Kredi Kayıt Bürosu AŞ
Radore Veri Merkezi Hizmetleri A.Ş.
Saint Gobain Glass Egypt SAE
Solvay Şişecam Holding AG
ICRON Teknoloji Bilişim Anonim Şirketi
Saint-Gobain Egypt For Glass Industries S.A.E.

Birlikte Kontrol
Anavarza Otelcilik A.Ş.
Stockton Soda Ash Port LLC
IS United Payment Systems Limited
Kanyon Yönetim İşletim ve Pazarlama A.Ş.
Maxi Digital GmbH
Polat Enerji Yatırımları A.Ş.
Rudnik Krcnjaka Vijenac DOO
Soli GES Enerji Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Sportive Spor Malzemeleri Tic. A.Ş.

Ekler

Yönetim Kurulu Matrisi

Yetkinlikler*	Adnan Bali	Güzide Meltem Kökden	Hakan Aran	Fazlı Bulut	Durmuş Öztekin	Recep Hakan Özyıldız	Mustafa Rıdvan Selçuk	Ahmet Gökhan Sungur	Sadrettin Yurtsever	Şebnem Aydın	Bahattin Özarslantürk
Bağımsız		✓						✓	✓		
Denetim/Kurumsal Finans	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Bankacılık/Yatırım/ Sigortacılık/Emeklilik/ Borsa/FOREX	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Teknolojik Yetkinlik/ Dijitalleşme ve Bilgi Teknolojileri (Siber Güvenlik)			✓					✓			
Satın Alma ve Birleşme (M&A) ve/veya Sermaye Piyasaları		✓				✓					
Kamu Politikaları				✓	✓	✓	✓				
Çevre/Sosyal	✓		✓						✓	✓	
Girişimcilik/İnovasyon	✓	✓	✓								
İletişim Pazarlama/ Müşteri Hizmetleri	✓	✓	✓						✓	✓	✓
Uluslararası	✓		✓								

* Glass Lewis Yönetim Kurulu Yetenek Matrisine göre hazırlanmıştır.

Ekler

Metriklerle İlişkin Hesaplama Esasları

Bu kılavuzda yer alan bilgiler 31 Aralık 2024 tarihinde sona eren mali yılını ve “Temel Tanımlamalar ve Raporlama Kapsamı” bölümünde ayrıntılandırıldığı gibi Türkiye İş Bankası’nın ve finansal ve finansal olmayan bağlı ortaklıklarının sorumluluğunda olan operasyonları kapsamaktadır.

Bağlı Ortaklıklar;

- > Anadolu Anonim Türk Sigorta Şirketi
- > Anadolu Hayat Emeklilik A.Ş.
- > İş Faktoring A.Ş.
- > İş Finansal Kiralama A.Ş.
- > İş Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş.
- > İş Merkezleri Yönetim ve İşletim A.Ş.
- > İş Net Elektronik Bilgi Üretim Dağıtım Tic.ve İletişim Hizmetleri A.Ş.
- > İş Yatırım Menkul Değerler A.Ş.
- > İşbank AG
- > Joint Stock Company İşbank (JSC İşbank)
- > Kültür Yayınları İş Türk Anonim Şirketi
- > Milli Reasürans T.A.Ş.
- > Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.
- > Trakya Yatırım Holding A.Ş.
- > Yatırım Finansman Menkul Değerler A.Ş.
- > Şişecam A.Ş.

Genel Raporlama İlkeleri

Bu rehber dokümanın hazırlanmasında aşağıdaki prensiplere dikkat edilmiştir:

- > Bilgilerin hazırlanmasında- bilginin kullanıcılarına bilginin uygunluk ve güvenilirliğinin temel ilkelerini vurgulamak,
- > Bilgilerin raporlanmasında- bilgilerin önceki yıl dahil diğer verilerle karşılaştırılabilirlik / tutarlılık ilkelerini ve kullanıcılara netlik sağlayan anlaşılabilirlik / şeffaflık ilkelerini vurgulamak.

Ekler

Temel Tanımlamalar ve Raporlama Kapsamı

Bu raporun amacı doğrultusunda Şirket aşağıdaki tanımlamaları yapmaktadır:

Sermaye	Gösterge	Kapsam
Çevresel	Türkiye İş Bankası A.Ş. ve Bağlı Ortaklılar Kapsam 1 Emisyonları (tCO ₂ e)	Raporlama döneminde, Türkiye İş Bankası'nın ve bağlı ortaklıkların belirtilen lokasyonlardaki sabit yanma kaynaklı, faturalar ile takip edilen doğalgaz tüketimi, jeneratör motorin ve benzin tüketimi, kiralık ve sahip olunan şirket araçlarının motorin ve benzin tüketimi ve bakım firmasının servis formlarından takip edilen yangın söndürücü, soğutucu cihazlara yapılan soğutucu gaz dolumları kaynaklı oluşan doğrudan sera gazı emisyonlarının ton karbondioksit eşdeğerini ifade etmektedir. Şirket, sera gazı emisyonlarını "Sera Gazı Protokolü Kurumsal Muhasebe ve Raporlama Standartları (GHG Protokolü, 2004)" standardına göre hesaplamaktadır. Biyojenik emisyonlar total Kapsam 1 emisyonları içerisinde değerlendirilmemektedir.
	Türkiye İş Bankası A.Ş. ve Bağlı Ortaklılar Kapsam 2 Emisyonları- Piyasa Bazlı (tCO ₂ e)	Raporlama döneminde Türkiye İş Bankası ve bağlı ortaklıklarının belirtilen lokasyonlardaki dolaylı enerji tüketimleri, faturalar aracılığıyla takip edilen elektrik kullanımı ile şube ve genel müdürlük binalarında kullanılan enerji sistemlerinden kaynaklanan dolaylı sera gazı emisyonundan, satın alınan yenilenebilir enerji sertifikaları (örneğin I-REC) miktarının düşülmesiyle elde edilen ton karbondioksit eşdeğeri olarak ifade edilmektedir. Banka, sera gazı emisyonlarını "Sera Gazı Protokolü Kurumsal Muhasebe ve Raporlama Standartları (GHG Protokolü, 2004)"na uygun olarak hesaplamaktadır.
	Türkiye İş Bankası A.Ş. ve Bağlı Ortaklılar Kapsam 2 Emisyonları- Lokasyon Bazlı (tCO ₂ e)	Raporlama döneminde Türkiye İş Bankası ve bağlı ortaklıklarının belirtilen lokasyonlardaki dolaylı enerji tüketimleri, faturalar aracılığıyla takip edilen elektrik kullanımı ile şube ve genel müdürlük binalarında kullanılan enerji sistemlerinden kaynaklanan dolaylı sera gazı emisyonunun ton karbondioksit eşdeğeri olarak ifade edilmektedir. Banka, sera gazı emisyonlarını "Sera Gazı Protokolü Kurumsal Muhasebe ve Raporlama Standartları (GHG Protokolü, 2004)"na uygun olarak hesaplamaktadır.
	Toplam Enerji Tüketimi (GJ)	Raporlama döneminde, Türkiye İş Bankası A.Ş. ve bağlı ortaklıklarının belirtilen lokasyonlardaki yukarı kısımda belirtildiği gibi Kapsam 1 ve Kapsam 2'yi oluşturan enerji kaynaklarının tüketimi sonrası çevrim yapılarak GJ cinsinden değerini ifade etmektedir.

*Maxis Investment'ın iletildiği elektrik tüketiminin ofis bilgisi ile uyumsuzluk göstermesi nedeniyle, veriler İş Yatırım Menkul Değerler A.Ş. altında konsolide olan İş Yatırım Genel Müdürlüğü'nün elektrik tüketimi ve çalışan sayısı baz alınarak kişi başı tahminiyle güncellenmiştir.

Ekler

Verilerin Hazırlanması

1. Çevresel Göstergeler

Toplam Enerji Tüketimi (GJ)

Türkiye İş Bankası A.Ş. ve bağlı ortaklıklarına ait doğrudan enerji tüketimi kapsamında doğalgaz, araç yakıtları motorin ve benzin, jeneratör - motorin, tüketimlerinden oluşan birincil yakıt kaynakları raporlanmaktadır.

Kullanılan enerji dönüşümleri aşağıdaki hesaplamalar kullanılarak gerçekleştirilmiştir;

Hesaplama kullanılan referanslara aşağıdaki tabloda yer verilmiştir;

Enerji Kaynağı	Net Kalorifik Değer	Birim	Referans
Yakıt (dizel) tüketimi şirket araçları	10.200	kcal	Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmelik, EK-2
Yakıt (benzin) tüketimi şirket araçları	10.400	kcal	Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmelik, EK-2
Yakıt (dizel) off-road	10.200	kcal	Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmelik, EK-2
Yakıt (benzin) off-road	10.400	kcal	Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmelik, EK-2
Yakıt (Doğal Gaz)	8.250	kcal	Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmelik, EK-2
Yakıt (Fuel Oil)	9.860	kcal	Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmelik, EK-2
Yakıt (kömür)	3.500	kcal	Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmelik, EK-2
Jeneratör (dizel)	10.200	kcal	Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmelik, EK-2

Ekler

Kapsam 1 Sera Gazı Emisyonları (tCO₂e)

Kapsam 1 emisyonları TSRS'ye uygun olarak, "Sera Gazları Protokolü: Kurumsal Muhasebe ve Raporlama Standardı" çerçevesinde finansal kontrol ilkesiyle hesaplanmıştır.

Hesaplamalarda CO₂, CH₄, N₂O'nin CO₂ eşdeğerine çevrim faktörleri kullanılmıştır. Kullanılan emisyon faktörleri Ulusal Sera Gazı Envanterleri için Kılavuz'dan (2006, IPCC) alınmış olup, Küresel Isınma Potansiyeli (Global Warming Potential, GWP) katsayıları Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli'nin (Intergovernmental Panel on Climate Change, IPCC) 6. Değerlendirme Raporundan alınmıştır.

Formül: Emisyon Miktarı (tCO₂e) = Faaliyet Verisi (lt-m³-ton) * Emisyon faktörü (CO₂-CH₄-N₂O)(Kg/TJ)

Kapsam 1'i oluşturan enerji kaynakları; doğalgaz tüketimi, akaryakıt tüketimi, kömür tüketimi, dizel tüketimi, araç yakıt tüketimi, soğutucu gaz ve yangın söndürme sistemleri kullanımlarından oluşmaktadır.

Doğalgaz:

Doğalgaz tüketimleri, tüketim yapılan lokasyonlarda servis sağlayıcı firmalardan sağlanan faturalarla m³ olarak takip edilmektedir.

Araç Yakıtları:

Sahip olunan ve kiralık araçlar için motorin ve benzin olmak üzere, tüketimi yapılan lokasyonlarda servis sağlayıcı firmalardan sağlanan faturalarla takip edilmektedir.

Soğutucu Gazlar ve Yangın Söndürücüler:

Yangın söndürücü ve soğutucu gaz tüketimi, dolum fişleri ve makinelerin sızma oranları dikkate alınarak takip edilmektedir.

Emisyon Kaynağı - Kapsam 1	CO ₂ (kgCO ₂ /TJ)	CH ₄ (kgCH ₄ /TJ)	N ₂ O (kgN ₂ O/TJ)	Referans
Yakıt (dizel) tüketimi şirket araçları	74.100	3,9	3,9	IPCC 2006, Volume 2, Chapter 3
Yakıt (benzin) tüketimi şirket araçları	69.300	3,8	5,7	IPCC 2006, Volume 2, Chapter 3
Yakıt (dizel) off-road	74.100	4,15	28,6	IPCC 2006, Volume 2, Chapter 3
Yakıt (benzin) off-road	69.300	50	2	IPCC 2006, Volume 2, Chapter 3
Yakıt (Doğal Gaz)	56.100	1	0,1	IPCC 2006, Volume 2, Chapter 2
Yakıt (Fuel Oil)	77.400	3	0,6	IPCC 2006, Volume 2, Chapter 2
Linyit (kömür)	101.000	10	1,5	IPCC 2006, Volume 2, Chapter 2
Alt-bitümlü kömür	96.100	1	1,5	IPCC 2006, Volume 2, Chapter 2
Jeneratör (dizel)	74.100	3	0,6	IPCC 2006, Volume 2, Chapter 2

Ekler

Emisyon Kaynağı -Kapsam 1 Soğutucu Gazlar	KIP(kgCO ₂ e/kg)	Referans
R32	771	IPCC 6 th Assessment Report
R22	1.960	IPCC 6 th Assessment Report
R410A	2.255,50	IPCC 6 th Assessment Report
R411A	1.733,04	IPCC 6 th Assessment Report
R412A	3.289	IPCC 6 th Assessment Report
R413A	2.182,50	IPCC 6 th Assessment Report
R414A	1.549,25	IPCC 6 th Assessment Report
R415A	1.636,72	IPCC 6 th Assessment Report
R416A	1.138,52	IPCC 6 th Assessment Report
R417A	2.507,84	IPCC 6 th Assessment Report
R418A	1.885,70	IPCC 6 th Assessment Report
R419A	3.170,50	IPCC 6 th Assessment Report
R404A	4.728	IPCC 6 th Assessment Report
R407C	1.907,93	IPCC 6 th Assessment Report
R134A	1.530	IPCC 6 th Assessment Report
R290	3	IPCC 6 th Assessment Report
R600A	0,06	IPCC 6 th Assessment Report
CO ₂	1	IPCC 6 th Assessment Report
HFC 227	3.600	IPCC 6 th Assessment Report
HFC 236	8,690	IPCC 6 th Assessment Report
Halon 1301	7.200	IPCC 6 th Assessment Report
SF6	24.300	IPCC 6 th Assessment Report

Ekler

Kapsam 2 Sera Gazı Emisyonları (tCO₂e)

Kapsam 2 emisyonları TSRS'ye uygun olarak, "Sera Gazları Protokolü: Kurumsal Muhasebe ve Raporlama Standardı" çerçevesinde finansal kontrol ilkesiyle hesaplanmıştır.

Hesaplamalarda CO₂, CH₄, N₂O'nin CO₂ eşdeğerine çevrim faktörleri kullanılmıştır. Kullanılan emisyon faktörleri elektrik için Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın paylaştığı 2024 yayımlı 2022 yılı elektrik emisyon faktörü baz alınmıştır.

Formül: Emisyon Miktarı (tCO₂e) = Faaliyet Verisi (kWh-h) * Emisyon faktörü (CO₂-CH₄-N₂O)(Kg/TJ)

Kapsam 2'yi oluşturan enerji kaynakları; elektrik tüketimlerinden oluşmaktadır. Bu hesaplamalar aşağıdaki formülasyonlara göre yürütülmektedir;

Elektrik:

Elektrik tüketimleri, tüketim yapılan lokasyonlarda servis sağlayıcı firmalardan sağlanan faturalarla kWh olarak takip edilmektedir.

Emisyon Kaynağı- Kapsam 2	Emisyon Faktörü (tCO ₂ e/MWh)	Referans
Türkiye Elektrik Enerjisi (Şebeke Kaynaklı)	0,442	ETKB-EVÇED-FRM-042 Rev.01

Ekler

Önemli Muhakemeler ve Ölçüm Belirsizlikleri

Banka'nın sürdürülebilirlikle ilgili finansal olarak önemli risk ve fırsatların belirlenmesi ve raporlanacak önemli bilgilerin tespiti süreci sektörel olarak önemli performans göstergeleri olan vergi öncesi kâra ve özkaynaklara ilişkin kısa, orta ve uzun vadede beklentilerini içeren tahmin ve geleceğe yönelik bilgilere dayanmaktadır. Bununla birlikte söz konusu değerlendirmeler doğrudan ölçülemeyen belirli tutarlar için tahminlerin kullanılmasını gerektirmektedir. Operasyonel sınırlar ve emisyon hesaplamalarına ilişkin varsayımlar "Verilerin Hazırlanması" başlığı altında verilmekle birlikte metriklerle ilişkin bilgiler işbu Raporun 67. sayfasında açıklanmaktadır.

Banka, sürdürülebilirliğe ilişkin risk ve fırsatların potansiyel etkilerini tahmin etmek amacıyla NGFS Current Policies, NGFS Net-Zero 2050, NGFS Delayed Transition ve IPCC RCP4.5 ile RCP8.5 gibi küresel iklim senaryolarını kullanmaktadır. Bu senaryolar, iklim değişikliğinin fiziksel ve geçiş riskleri bağlamında Banka'nın maruz kalabileceği olayların sıklığını, yoğunluğunu ve zamanlamasını değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Ancak, bu senaryolarda kullanılan iklim projeksiyonları ve varsayımlar, özellikle hava olaylarının doğası ve davranışındaki potansiyel beklenmedik değişiklikler nedeniyle, birtakım belirsizlikler içermektedir. Bu bağlamda, yapılan analizler, önemli yönetim muhakemeleri ve varsayımları içermekte olup, gelecekteki fiziksel ve finansal etkilerin tahmininde başkaca senaryo yollarının dikkate alınmasını gerektirebilecektir.

İşbu Raporun 24 ve 28. sayfalarında yer alan, daha düşük karbonlu ekonomiye geçiş mekanizmasından ve bu mekanizma kapsamında oluşabilecek ek finansal yükümlülüklerden etkilenme ihtimali bulunan şirketin finansal performansındaki değişiklikler, kısa, orta ve uzun vadeye yönelik beklentileri içeren tahminler ve geleceğe dönük bilgilere dayanmaktadır.

İşbu Raporun 25, 26 ve 27. sayfalarında yer alan, küresel ısınmanın finansal etkilerinin hesaplama adımları ile bu etkiler doğrultusunda şirketin finansal performansında meydana gelebilecek değişiklikler, kısa, orta ve uzun vadeye ilişkin beklentileri içeren tahminler ve geleceğe yönelik bilgilere dayanmaktadır.

Sayfa 24 ve 25'te yer alan finansal tablo etkileri krediler için beklenen zarar karşılıklarını temsil etmektedir. Banka beklenen zarar karşılıklarını "TFRS 9 Finansal Araçlar Standardı" hükümlerine uygun olarak ayırmaktadır. TFRS 9, uygulamada önemli derecede yargı ve yorum gerektiren karmaşık bir muhasebe standardıdır. Bu yargı ve yorumlar, itfa edilmiş maliyetle ölçülen kredilerdeki, beklenen kredi zararlarını ölçmek için uygulanan finansal modellerin geliştirilmesinde kilit öneme sahiptir. Söz konusu karşılıkların hesaplanmasına ilişkin muhasebe politikaları bağımsız denetimden geçmiş finansal raporda yer almaktadır.

Yeniden Görüş Beyanı

Doğrulan verilerinin ölçülmesi ve raporlanması kaçınılmaz olarak bir dereceye kadar tahmin içerir. Grup seviyesinde veriler üzerinde %5'ten fazla bir değişiklik olduğu durumda, yeniden görüş beyanı düşünülebilir.

Ekler

Bağımsız Güvence Beyanı

TÜRKİYE İŞ BANKASI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

TÜRKİYE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RAPORLAMA STANDARTLARI KAPSAMINDA SUNULAN BİLGİLER HAKKINDA BAĞIMSIZ DENETÇİNİN SINIRLI GÜVENCE RAPORU

Türkiye İş Bankası A.Ş. Genel Kurulu'na,

Türkiye İş Bankası A.Ş. ve bağlı ortaklarının (hepsi birlikte “Grup” olarak adlandırılacaktır) 31 Aralık 2024 tarihinde sona eren yıla ait Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları 1 “Sürdürülebilirlikle İlgili Finansal Bilgilerin Açıklanmasına İlişkin Genel Hükümler” ve Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları 2 “İklimle İlgili Açıklamalar”a uygun olarak sunulan bilgiler (“Sürdürülebilirlik Bilgileri”) hakkında sınırlı güvence denetimini üstlendik.

Güvence denetimimiz, önceki dönemlere ilişkin bilgileri ve Sürdürülebilirlik Bilgileri ile ilişkilendirilen diğer bilgileri (herhangi bir resim, ses dosyası, internet sitesi bağlantıları veya yerleştirilen videolar dâhil) kapsamamaktadır.

Sınırlı Güvence Sonucu

“Güvence sonucuna dayanak olarak yürütülen çalışmanın özeti” başlığı altında açıklanan şekilde gerçekleştirdiğimiz prosedürlere ve elde ettiğimiz kanıtlara dayanarak, Grup’un 31 Aralık 2024 tarihinde sona eren yıla ait Sürdürülebilirlik Bilgileri’nin, tüm önemli yönleriyle Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (“KGK”) tarafından 29 Aralık 2023 tarihli ve 32414(M) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları (“TSRS”)’na göre hazırlanmadığı kanaatine varmamıza sebep olan herhangi bir husus dikkatimizi çekmemiştir. Önceki dönemlere ilişkin bilgiler hakkında bir güvence sonucu açıklamamaktayız.

PwC Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.
Kılıçali Paşa Mah. Meclis-i Mebusan Cad. No:8 İç Kapı No:301 Beyoğlu/İstanbul
T: +90 212 326 6060, F: +90 212 326 6050, www.pwc.com.tr Mersis Numaramız: 0-1460-0224-0500015

Ekler

Sürdürülebilirlik Bilgileri'nin Hazırlanmasında Yapısal Kısıtlamalar

Sürdürülebilirlik Bilgileri, 77 ila 83 sayfaları arasında yer alan "Metriklerle ilişkin Hesaplama Esasları" başlığı altında açıklandığı üzere, bilimsel ve ekonomik bilgi eksikliklerinden kaynaklanan yapısal belirsizliklere maruz kalmaktadır. Sera gazı emisyonlarının hesaplanmasında bilimsel bilginin yetersizliği belirsizliğe yol açmaktadır. Ayrıca, gelecekteki muhtemel fiziksel ve geçiş dönemi iklim risklerinin olasılığı, zamanlaması ve etkilerine ilişkin veri eksikliği nedeniyle, Sürdürülebilirlik Bilgileri iklimle ilgili senaryolara dayalı belirsizlikler içermektedir.

Yönetimin ve Üst Yönetimden Sorumlu Olanların Sürdürülebilirlik Bilgileri'ne İlişkin Sorumlulukları

Grup Yönetimi aşağıdakilerden sorumludur:

- > Sürdürülebilirlik Bilgileri'nin Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları esaslarına uygun olarak hazırlanması;
- > Hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlıklar içermeyen Sürdürülebilirlik Bilgileri'nin hazırlanmasıyla ilgili iç kontrolün tasarlanması, uygulanması ve sürdürülmesi;
- > İlaveten Grup Yönetimi uygun sürdürülebilirlik raporlama yöntemlerinin seçimi ve uygulanması ile koşullara uygun makul varsayımlar ve tahminler yapılmasından da sorumludur.

Üst Yönetimden Sorumlu olanlar, Grup'un sürdürülebilirlik raporlama sürecinin gözetiminden sorumludur.

Bağımsız Denetçinin Sürdürülebilirlik Bilgilerinin Sınırlı Güvence Denetimine İlişkin Sorumlulukları

Aşağıdaki hususlardan sorumluyuz:

- > Sürdürülebilirlik Bilgileri'nin hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlıklar içerip içermediği hakkında sınırlı bir güvence elde etmek için güvence çalışmasını planlamak ve yürütmek;
- > Elde ettiğimiz kanıtlara ve uyguladığımız prosedürlere dayanarak bağımsız bir sonuca ulaşmak ve
- > Grup yönetimine ulaştığımız sonucu bildirmek.
- > Grup'un iç kontrolünün etkinliği hakkında bir güvence sonucu bildirmek amacıyla değil ama iç kontrol yapısını anlamak ve sürdürülebilirlik bilgilerinin hata ve hile kaynaklı önemli yanlışlık risklerini tanımlamak ve değerlendirmek amacıyla risk değerlendirme prosedürleri yerine getirilmiştir.
- > Sürdürülebilirlik Bilgileri'nin önemli yanlışlık içerebilecek alanları belirlemek ve bu alanlara yönelik prosedürler tasarlanmış ve uygulanmıştır. Hile; muvazaalı işlemler, sahtekârlık, işlemlerin kasıtlı olarak kayda geçirilmemesi veya denetçiye kasten gerçeğe aykırı beyanlarda bulunulması veya iç kontrolün ihlali gibi konuları içerebilmesi sebebiyle hile kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riski, hata kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riskinden daha yüksektir.

Ekler

Yanlışlıklar hata veya hile kaynaklı olabilir. Yanlışlıkların, tek başına veya toplu olarak, Sürdürülebilirlik Bilgileri kullanıcılarının buna istinaden alacakları ekonomik kararları etkilemesi makul ölçüde bekleniyorsa bu yanlışlıklar önemli olarak kabul edilir.

Yönetim tarafından hazırlanan Sürdürülebilirlik Bilgileri hakkında bağımsız bir sonuç bildirmekle sorumlu olduğumuz için, bağımsızlığımızın tehlikeye girmemesi adına Sürdürülebilirlik Bilgileri'nin hazırlanma sürecine dâhil olmamıza izin verilmemektedir.

Mesleki Standartların Uygulanması

KGK tarafından yayımlanan Güvence Denetimi Standardı 3000 "Tarihi Finansal Bilgilerin Bağımsız Denetimi veya Sınırlı Bağımsız Denetimi Dışındaki Diğer Güvence Denetimleri" ve Sürdürülebilirlik Bilgileri'nde yer alan sera gazı emisyonlarına ilişkin olarak Güvence Denetimi Standardı 3410 "Sera Gazı Beyanlarına İlişkin Güvence Denetimleri" ne uygun olarak sınırlı güvence denetimini gerçekleştirdik.

Bağımsızlık ve Kalite Yönetimi

KGK tarafından yayımlanan ve dürüstlük, tarafsızlık, mesleki yeterlik ve özen, sır saklama ve mesleğe uygun davranış temel ilkeleri üzerine bina edilmiş olan Bağımsız Denetçiler İçin Etik Kurallar'daki (Bağımsızlık Standartları Dâhil) (Etik Kurallar) bağımsızlık hükümlerine ve diğer etik hükümlere uygun davranmış bulunmaktayız. Şirketimiz, Kalite Yönetim Standardı 1 hükümlerini uygulamakta ve bu doğrultuda etik hükümler, mesleki standartlar ve geçerli mevzuat hükümlerine uygunluk konusunda yazılı politika ve prosedürler dâhil, kapsamlı bir kalite yönetim sistemi sürdürmektedir. Çalışmalarımız, denetçiler ve sürdürülebilirlik ve risk uzmanlarından oluşan bağımsız ve çok disiplinli bir ekip tarafından yürütülmüştür. Grup'un iklim ve sürdürülebilirlikle ilişkili risk ve fırsatlarına yönelik bilgilerin ve varsayımların makuliyetini değerlendirmeye yardımcı olmak için uzman ekibimizin çalışmalarını kullandık. Verdiğimiz güvence sonucundan tek başımıza sorumluyuz.

Güvence Sonucuna Dayanak Olarak Yürütülen Çalışmanın Özeti

Sürdürülebilirlik Bilgileri'nde önemli yanlışlıkların ortaya çıkma olasılığının yüksek olduğunu belirlediğimiz alanları ele almak için çalışmalarımızı planlamamız ve yerine getirmemiz gerekmektedir.

Ekler

Uyguladığımız prosedürler mesleki muhakememize dayanır. Sürdürülebilirlik Bilgileri'ne ilişkin sınırlı güvence denetimini yürütürken:

- > Grup'un anahtar konumdaki kıdemli personeli ile raporlama dönemine ait Sürdürülebilirlik Bilgileri'nin elde edilmesi için uygulamada olan süreçleri anlamak için görüşmeler yapılmış;
- > Sürdürülebilirlik ile ilgili bilgileri değerlendirmek ve incelemek için Grup'un iç dokümantasyonu kullanılmış;
- > Sürdürülebilirlik ile ilgili bilgilerin açıklanmasının ve sunumunun değerlendirilmesi gerçekleştirilmiştir.
- > Sorgulamalar yoluyla, Sürdürülebilirlik Bilgileri'nin hazırlanmasıyla ilgili Grup'un kontrol çevresi ve bilgi sistemleri konusunda kanaat edinilmiştir. Ancak, belirli kontrol faaliyetlerinin tasarımı değerlendirilmemiş, bunların uygulanmasıyla ilgili kanıt elde edilmemiş ve işleyiş etkinlikleri test edilmemiştir.
- > Grup'un tahmin geliştirme yöntemlerinin uygun olup olmadığı ve tutarlı bir şekilde uygulanıp uygulanmadığı değerlendirilmiştir. Ancak prosedürlerimiz, tahminlerin dayandığı verilerin test edilmesini veya Grup'un tahminlerini değerlendirmek için kendi tahminlerimizin geliştirilmesini içermemektedir.
- > Grup'un sürdürülebilirlik raporlama süreçleriyle birlikte finansal olarak önemli olduğu tespit edilen risk ve fırsatların belirlenmesine ilişkin süreçler anlaşılmıştır.

Sınırlı güvence denetiminde uygulanan prosedürler, nitelik ve zamanlama açısından makul güvence denetiminden farklıdır ve kapsamı daha dardır. Sonuç olarak, sınırlı güvence denetimi sonucunda sağlanan güvence seviyesi, makul güvence denetimi yürütülmüş olsaydı elde edilecek güvence seviyesinden önemli ölçüde daha düşüktür.

PwC Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.

Ali Yörük, SMMM Sorumlu Denetçi

İstanbul, 5 Ağustos 2025

Ekler

Şirket Bilgileri

Ticaret Unvanı: Türkiye İş Bankası Anonim Şirketi

Ticaret Sicil Numarası: 431112

Adres: İş Kuleleri 34330 Levent/İstanbul

İnternet Sitesi: www.isbank.com.tr

Şirket Haberleri ve Finansal Veriler

İş Bankası'nın finansal tabloları, bağımsız denetim raporları, faaliyet raporları, basın duyuruları ve özel durum açıklamalarına İş Bankası'nın kurumsal internet sitesinde yer alan Yatırımcı İlişkileri sayfasından Türkçe ve İngilizce olarak ulaşılabilir.

İletişim Bilgileri

Telefon: (0212) 316 00 00

Faks: (0212) 316 04 04

Çağrı Merkezi: (0850) 724 0 724

E-posta: musteri.iliskileri@isbank.com.tr

Raporlama Danışmanı

KPMG Yönetim Danışmanlığı A.Ş.

